

Załącznik nr 1
- do uchwały Nr 95 - XIV /2016
Rady Miejskiej Nieszawa
z dnia 12 kwietnia 2016r.

- do uchwały Nr 96 – XIV /2016
Rady Miejskiej Nieszawa
z dnia 12 kwietnia 2016r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

NIESZAWA

NA LATA 2016 – 2026

Miasto Nieszawa
Powiat Aleksandrowski
Województwo Kujawsko - Pomorskie

NIESZAWA 2016

Spis treści

1. WSTĘP	5
2. ANALIZA ZASOBÓW.....	8
2.1. INFORMACJE OGÓLNE	8
2.1.1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI.....	8
2.1.2. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW MIEJSKICH.....	9
2.1.3. HISTORIA NIESZAWY.....	10
2.1.4. CIEKAWOSTKI O NIESZAWIE	15
2.1.5. ZNANI MIESZKAŃCY NIESZAWY ORAZ OSOBY ZWIĄZANE Z MIASTEM.....	17
2.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	17
2.2.1. KLIMAT	17
2.2.2. RZEŻBA TERENU.....	18
2.2.3. SUROWCE MINERALNE.....	19
2.2.4. WODY POWIERZCHNIOWE.....	19
2.2.5. WODY PODZIEMNE.....	19
2.2.6. GLEBY.....	19
2.2.7. ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT.....	20
2.2.8. OBSZAR "NATURA 2000".....	21
2.3. OBIEKTY ZABYTKOWE.....	22
2.4. MIESZKAŃCY NIESZAWY	27
2.4.1. WIELKOŚĆ POPULACJI.....	27
2.4.2. STRUKTURA WIEKOWA.....	28
2.4.3. POZIOM WYKSZTAŁCENIA LUDNOŚCI.....	31
2.4.4. MIGRACJE.....	33
2.4.5. PRZYROST NATURALNY	34

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	36
2.5.1. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW.....	36
2.5.2. SIEĆ WODOCIĄGOWA.....	36
2.5.3. GOSPODARKA ODPADAMI.....	36
2.5.4. SIEĆ DROGOWA.....	37
2.5.5. KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA I KOLEJOWA.....	37
2.5.6. PRZEPRWA PROMOWA.....	37
2.5.7. TELEKOMUNIKACJA.....	37
2.6. GOSPODARKA.....	37
2.6.1. ROLNICTWO.....	37
2.6.2. RYNEK PRACY	39
2.6.3. HANDEL I USŁUGI.....	42
2.6.4. TURYSTYKA.....	43
2.6.5. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO WYMAGAJĄCEGO REWITALIZACJI	44
2.7. SFERA SPOŁECZNA	46
2.7.1. ZASOBY MIESZKANIOWE.....	46
2.7.2. OCHRONA ZDROWIA.....	47
2.7.3. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	48
2.7.4. SZKOLNICTWO.....	48
2.7.5. SPORT I REKREACJA.....	51
2.7.6. INSTYTUCJE KULTURY.....	52
2.7.7. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	53
2.7.8. POMOC SPOŁECZNA I PROBLEMY SPOŁECZNE	56
2.7.9. OCENA ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ.....	72

3. ANALIZA SWOT.....	74
4. WIZJA ROZWOJU.....	82
5. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU.....	84
6. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE REWITALIZACJI	85
7. ZARZĄDZANIE	104
7.1. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	104
7.2. KOMUNIKACJA	104
7.3. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	105
8. SPIS RYSUNKÓW.....	106
9. SPIS TABEL.....	106
10. SPIS WYKRESÓW	107

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości (POM) stanowi narzędzie, które ma służyć podniesieniu standardu życia i pracy mieszkańców Nieszawy przede wszystkim poprzez realizację zadań inwestycyjnych, zwiększających atrakcyjność zamieszkania w tej miejscowości. Celem tego planu jest jednak także rozwój aktywności i kształtowanie poczucia wspólnej tożsamości tutejszej społeczności. Stworzony plan ma zatem:

- zachęcić mieszkańców Nieszawy do postrzegania potencjału swojej miejscowości w perspektywie długoterminowej oraz wspierać ich wysiłki w tej dziedzinie,
- mobilizować do realizacji kompleksowych, długofalowych, zintegrowanych, spójnych i powiązanych ze sobą, a także dobrych jakościowo, kreatywnych, oryginalnych i innowacyjnych zadań i działań służących rozwojowi miasta i jego mieszkańców,
- umacniać dziedzictwo naturalne i kulturowe,
- wzmacniać i różnicować środowisko gospodarcze w celu sprzyjania tworzeniu nowych miejsc pracy,
- poprawiać zdolności organizacyjne społeczności lokalnej.

Aby zrealizować taką istotną, zasadniczą zmianę w postaci odnowy infrastrukturalnej i społecznej, koniecznym warunkiem jest przeprowadzenie w Nieszawie szeroko pojętej rewitalizacji społecznej połączonej z rewitalizacją infrastrukturalną. Rewitalizacja ta powinna nie tylko uwzględniać specyfikę i uwarunkowania Nieszawy oraz rozwiązywać problemy wymagające szczególnej, natychmiastowej wręcz interwencji, ale także upowszechniać rozumienie rewitalizacji jako procesu kompleksowych, interdyscyplinarnych przemian ukierunkowanych na wyprowadzenie danego obszaru miasta z kryzysu oraz wzmocnić działania partycypacyjne poprzez angażowanie mieszkańców miasta, zainteresowanych grup gospodarczych i społecznych, lokalnych podmiotów publicznych i prywatnych, miejscowych rolników i przedsiębiorców, a także przedstawicieli tutejszych szkół, instytucji publicznych i prywatnych, kościołów i organizacji pozarządowych. Rewitalizacja w Nieszawie jest szczególnie potrzebna, aby nastąpił wzrost aktywności społecznej i ożywienie społeczne, zmniejszony został poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, nastąpił wzrost zatrudnienia i ożywienie gospodarcze, rozwinęła się przedsiębiorczość oraz działalność pozarolnicza.

Realizacja zamierzeń wpisanych w zakres Planu Odnowy Miejscowości ma przyczynić się także do wykreowania pozytywnego wizerunku miejscowości, zarówno jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, jak i wartego odwiedzenia. W związku z tym konieczna jest realizacja zadań i działań zorientowanych na:

- zapewnienie względnej równowagi pomiędzy potrzebami i preferencjami społecznymi, funkcjami oraz zagospodarowaniem przestrzeni,

- optymalne wykorzystanie zasobów własnych miejscowości, które determinują poziom atrakcyjności lokalizacyjnej dla ludności,
- stałe monitorowanie otoczenia miejscowości, mające na celu określenie jej mocnych i słabych stron, a także poszukiwanie szans jej rozwoju i unikanie zagrożeń w tym zakresie,
- realizację zadań w zakresie rewitalizacji społecznej oraz rewitalizacji infrastrukturalnej, które wyeliminują lub zredukują zjawiska niekorzystne lub kryzysowe w sferze społecznej, a także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej lub technicznej, wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Nieszawa oraz w innych dokumentach strategiczno – programowych na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowych lub europejskim,
- realizację zadań służących profilaktyce i rozwiązywaniu szczególnie nabrzmiałych problemów społecznych, m. in. takich jak bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm i uzależnienie, przemoc w rodzinie, niedostosowanie społeczne, wykluczenie cyfrowe, problemy osób niepełnosprawnych, starszych i przewlekle chorych, wskazanych w Miejskim Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nieszawa na rok 2016 i lata kolejne oraz w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta Nieszawa na lata 2016-2026,
- zdecydowaną poprawę sytuacji społeczno- gospodarczej w Nieszawie, poprzez usunięcie nękających mieszkańców problemów i zjawisk negatywnych oraz wykorzystanie lokalnego potencjału w różnych sferach życia.

Podkreślić trzeba też fakt, że Plan Odnowy Miejscowości powstał przy udziale społeczności lokalnej (w oparciu o model partycypacyjny). Mieszkańcy mają bowiem ze sobą współpracować, decydować o wyborze ścieżki rozwoju swojej „małej ojczyzny”, brać czynny udział w działaniach na rzecz poprawy swoich warunków życia. Partycypacja jest niezbędnym czynnikiem rozwoju lokalnego, ponieważ bez udziału mieszkańców danego obszaru trudno jest mówić o skutecznym rozwiązywaniu lokalnych problemów, stąd taki model został zastosowany w ramach prac nad przygotowaniem niniejszego dokumentu. Aby zapewnić jak najszersze spektrum współdziałania mieszkańców i władz miasta oraz jak najszerszy zakres konsultacji społecznych na różnych etapach odnowy i rewitalizacji miasta Nieszawy- przy planowaniu zadań, diagnozie potrzeb i problemów, realizacji działań i ich ewaluacji, zastosowane zostały różne metody, techniki i narzędzia działań partycypacyjnych.

Należy poza tym pamiętać, że Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, który może być aktualizowany w zależności od potrzeb i możliwości finansowych samorządu i społeczności lokalnej. Inicjatywę aktualizacji planu posiadają mieszkańcy

Nieszawy, grupy gospodarcze i społeczne, lokalne podmioty publiczne i prywatne, miejscowi rolnicy i przedsiębiorcy, a także przedstawiciele tutejszych szkół, instytucji publicznych i prywatnych, kościołów i organizacji pozarządowych oraz władze miasta.

Określone w Planie cele, priorytety i kierunki działań na rzecz trwałego, zrównoważonego rozwoju Nieszawy stanowią rekomendację do formułowania i realizacji innych programów wdrożeniowych oraz projektów, służących osiągnięciu pożądanej jakości życia mieszkańców miasta lub realizacji zadań w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej lub techniczne. W tym celu plan może stanowić element aplikacji o współfinansowanie realizacji projektów ze środków zewnętrznych.

„Plan Odnowy Miejscowości Nieszawa na lata 2016-2026” opracowano zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom. Umownie można go podzielić na trzy części. Pierwsza część przedstawia analizę zasobów Miasta Nieszawa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014r. (w niektórych wypadkach dane pochodzą z lat wcześniejszych). Analizy zasobów dokonano w oparciu o:

- informacje uzyskane z Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane z Krajowego Rejestru Sądowego,
- dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Aleksandrowie Kujawskim,
- dane z Komisariatu Policji w Ciechocinku,
- dane z Urzędu Miasta w Nieszawie,
- dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieszawie,
- informacje z gazet („Głos Nieszawski”, „Gazeta Pomorska”) oraz publikacji „Kalejdoskop nieszawski”,
- dane dostępne na stronach internetowych oraz w dokumentach strategicznych miasta,
- informacje uzyskane od mieszkańców, władz miasta, radnych, rolników, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, kościołów, instytucji kultury.

Charakterystykę zasobów miasta Nieszawa podsumowuje analiza SWOT. Część druga planu pokazuje wizję i planowane kierunki rozwoju miasta Nieszawa, informuje o realizowanych projektach społecznych, przedstawia obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Trzecia część zawiera zaś opis planowanych przedsięwzięć (karty zadań), zarządzanie, podmioty uczestniczące, komunikację i system monitorowania planu. Na końcu znajdują się: spis rysunków, tabel i wykresów.

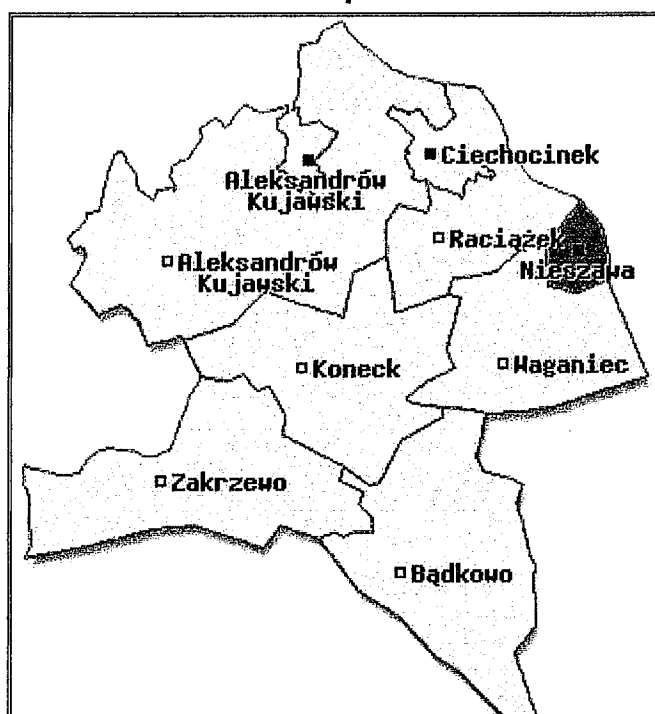
2. Analiza zasobów

2.1. Informacje ogólne

2.1.1. Położenie miejscowości

Miasto Nieszawa położone jest w północno-wschodniej części powiatu aleksandrowskiego w województwie kujawsko-pomorskim. Jest najmniejszym terytorialnie miastem w powiecie aleksandrowskim oraz najmniejszą pod względem ludności gminą w województwie kujawsko –pomorskim. Ogólna powierzchnia miasta wynosi 985 ha.

Rysunek 1. Położenie miasta na tle powiatu aleksandrowskiego

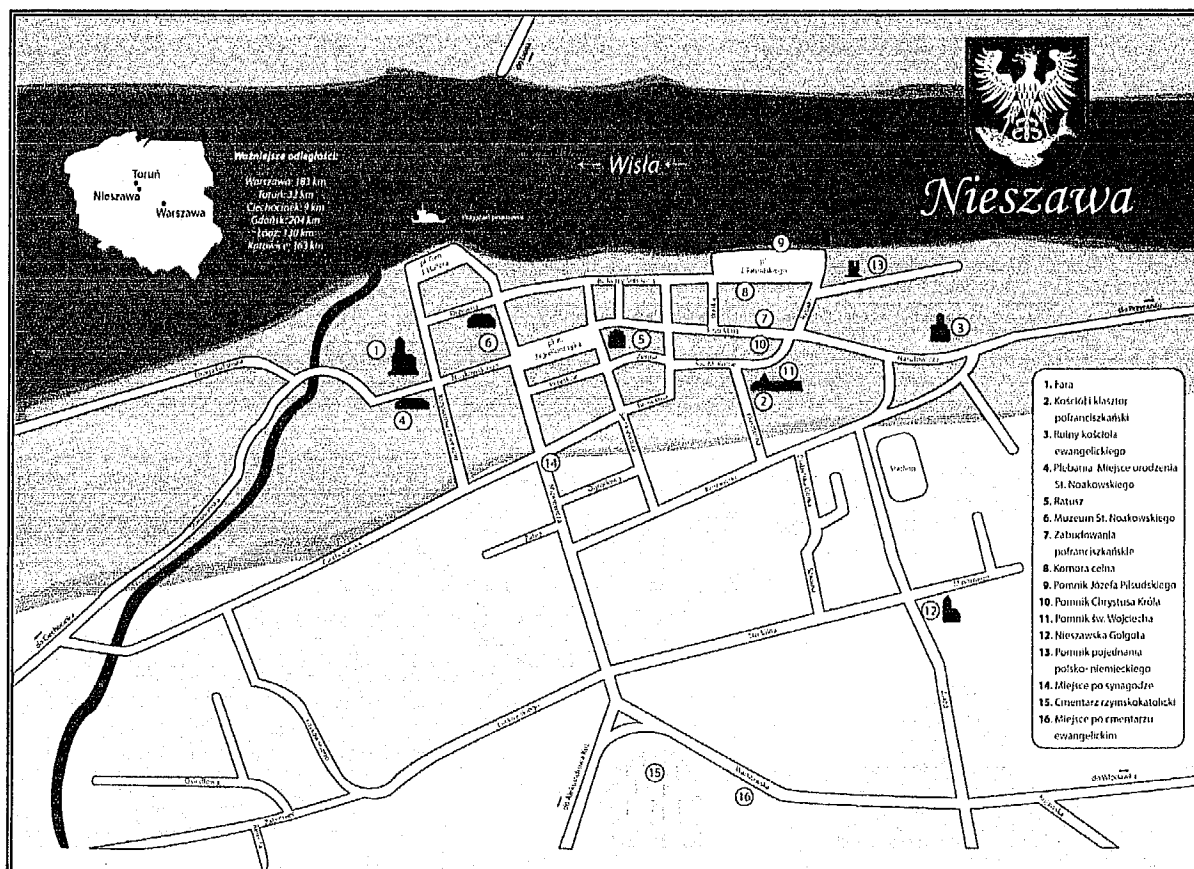

Źródło: www.aleksandrow.pl

Miasto posiada doskonałe położenie. Z jednej strony znajduje się na lewym brzegu rzeki Wisły w jej pradolinie oraz w bliskiej odległości od Autostrady Bursztynowej (A1). Z drugiej strony graniczy z gminami: Waganiec i Raciążek.

Miasto Nieszawa leży w odległości: około 9 km od Ciechocinka, około 17 km od Aleksandrowa Kujawskiego, około 27 km od Włocławka, około 34 km od Torunia, około 84 km od Bydgoszczy oraz około 188 km od stolicy kraju - Warszawy. Miasto jest usytuowane na Kujawach.

Rysunek 2. Plan Miasta Nieszawa

Źródło: www.nieszawa.pl

2.1.2. Zagospodarowanie terenów miejskich

Miasto zajmuje powierzchnię 985 ha. Biorąc pod uwagę sposób zagospodarowania terenów w mieście Nieszawa, należy stwierdzić, że przeważają użytki rolne, które zajmują 73,30% powierzchni miasta, użytki leśne natomiast – 5,08%.

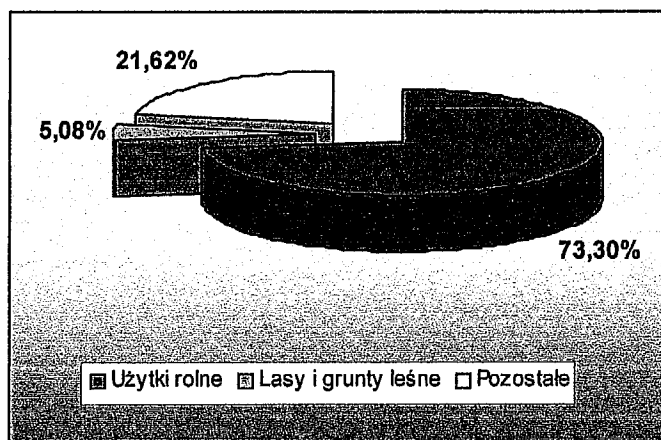
Trzeba jednocześnie zaznaczyć, że chociaż na terenie gminy jest 82 płatników podatku rolnego, pomimo tego gmina ma charakter zdecydowanie miejski, a rolnictwo nie odgrywa w jej gospodarce większej roli.

Tabela 1. Podział powierzchni miasta według sposobu zagospodarowania terenów

Wyszczególnienie	Ha	%
Powierzchnia geodezyjna	985	100,00
Użytki rolne w tym	722	73,30
• grunty orne	577	58,58
• sady	104	10,56
• łąki	24	2,44
• pastwiska	17	1,73
Lasy i grunty leśne	50	5,08
Pozostałe	213	21,62

Źródło: Dane GUS 2014r.

Wykres 1. Zagospodarowanie terenów na obszarze Miasta Nieszawa

Źródło: Dane GUS 2014r.

2.1.3. Historia Nieszawy

Nieszawa to miasto o ciekawej, wielowiekowej i złożonej historii. Położone w pradolinie Wisły, na krańcach Kujaw w połowie drogi między Włocławkiem i Toruniem jest już trzecim miejscem lokacji miasta. Nieszawa w swoich dziejach przemieszczała się w czasie i przestrzeni.

Pierwsza Nieszawa była osadą nadaną w 1228r. Krzyżakom sprowadzonym do Polski przez Księcia Konrada I Mazowieckiego i znajdowała się na lewym brzegu Wisły w odległości 4 km w dół rzeki od Torunia (obecnie wieś Mała Nieszawka). Krzyżacy zbudowali tam zamek i założyli komturę. Po klęsce pod Grunwaldem, w latach 1423-24 zostali zmuszeni do zburzenia zamku.

W 1424r. król Władysław Jagiełło lokował naprzeciwko Torunia osadę Nowa Nieszawa. Już w następnym roku uzyskała ona prawa miejskie i wkrótce rozpoczęła się budowa zamku dybowskiego. W tym okresie nastąpił dynamiczny rozwój miasta dzięki dogodnemu położeniu nad Wisłą przy granicznej przeprawie przez Wisłę, na trasie niezwykle ważnego szlaku handlowego z Kujaw przez państwo krzyżackie do Bałtyku drogą lądową i wodną. Nieszawa skutecznie eliminowała Toruń jako pośrednika w handlu Krakowa z Gdańskiem, stanowiąc dla torunian ogromną konkurencję. Handlowano zbożem, solą i produktami leśnymi.

Jak wskazują dokumenty z 1425r., w nowo lokowanym mieście istniał kościół parafialny p. w. Rozesłania Apostołów. W 1428r. król Władysław Jagiełło przeniósł z Kruszwicy do kościoła Rozesłania Apostołów kolegiatę św. Wita, nadając jej wezwanie Najświętszej Marii Panny. Ok. 1430r. istniał również klasztor franciszkański, który został ufundowany przez króla W. Jagiełłę.

Z chwilą rozpoczęcia nowej wojny polsko – krzyżackiej w 1431r. Nową Nieszawę wraz z zamkiem dybowskim zdobyli, zrabowali i spalili mieszczanie toruńscy wspierani przez oddziały krzyżackie. W czasie najazdu zostały zniszczone kościoły, w tym kościół parafialny, wskutek czego ponownie podniesiono do rangi kolegiaty świątynię na zamku w Kruszwicy. W Nowej Nieszawie najeźdźcy powołali komturstwo nieszawskie, które istniało do 1436r. Po zakończeniu wojny w 1436 r. i odzyskaniu przez stronę polską kujawskiego brzegu Wisły bardzo szybko odbudowano zniszczony kościół parafialny, a zamek dybowski stał się siedzibą burgrabich zarządzających w imieniu starostów nieszawskich. Problem sporu pomiędzy Toruniem a Nieszawą nadal jednak pozostawał nierozwiązany.

Na zamku dybowskim często przebywał król Kazimierz Jagiellończyk. Tutaj też w czasie wojny trzynastoletniej w listopadzie 1454r. wydał tzw. „statuty nieszawskie”, nadające nowe przywileje szlachcie. Mieszczanie toruńscy, wykorzystując swój wkład w zwycięstwo nad Zakonem w czasie wojny, uzyskali od króla przywilej nakazujący zburzenie miasta i przeniesienie o 32 km w górę Wisły w miejscu wsi Roskidalino, co nastąpiło w latach 1460 -1462.

24 września 1460r. król K. Jagiellończyk wydał dokument określający położenie i prawa nowo zakładanego miasta. Mieszkańcy Nieszawy wraz z całym dobytkiem zostali przesiedleni na nowe miejsce i zaczęli tworzyć trzecią z kolei Nieszawę. Jesienią 1462r. likwidacja Nieszawy naprzeciwko Torunia była już faktem dokonany. W likwidowanym mieście pozostał zrujnowany zamek dybowski i jedna uliczka prowadząca do Wisły. Toruń nigdy później nie dopuścił do odrodzenia się miasta w tym miejscu. Okoliczna ludność

przeniosła się na wyższy brzeg i powstało osiedle Podgórz, dzisiejsze lewobrzeżne osiedle Torunia.

Lokacja trzeciej Nieszawy nastąpiła na prawie chełmińskim. Nadanie szerokich przywilejów miało częściowo zrekompensować mieszkańcom krzywdy spowodowane przesiedleniem. Na mocy królewskiego dokumentu lokacyjnego do miasta przyłączono dwie sąsiednie wsie: Przypust i Dymiec, które stały się odtąd wsiami miejskimi. Miasto zwolniono z wszelkich podatków na rzecz władzy państwowej, a także z królewskich ceł i opłat drogowych. Mieszczanie uzyskali prawo do budowania wokół ratusza kramów dla przekupniów, szewców, garbarzy i innych rzemieślników, otrzymali monopol na prowadzenie handlu lądowego i wiślanego na terenie miasta. Nieszawa otrzymała też prawo odbywania dwóch jarmarków rocznie oraz tygodniowych targów w środy. Przywilej królewski zezwalał na zakładanie ogrodów, sadów, winnic, łąk, pastwisk i stawów rybnych. Rybacy nieszawscy uzyskali prawo połowu ryb w Wiśle z użyciem mniejszych sieci. W lecie 1463r. działały już w mieście władze miejskie.

W 1466r. Toruń ponownie dopominał się likwidacji przeniesionej Nieszawy. Nieszawa przeciwstawiła się tym dążeniom, odparła ataki torunian, rozwinęła handel zbożowy i ostatecznie uzyskała możliwość spławu towarów Wisłą do Gdańska. Nieszawa stała się silnym centrum gospodarczym tego regionu.

Pierwszym wybudowanym kościołem w Nieszawie był kościół i klasztor oo. Franciszkanów, początkowo drewniany i częściowo murowany, kryty dachówką, który rozpoczęto budować w 1463r. Kościołem parafialnym początkowo była świątynia w pobliskim Przypuście. W 1468r. w Nieszawie zaczęto budowę zasadniczego zrębu kościoła parafialnego- zakrystię, prezbiterium i kaplicę św. Anny. Kościół ten otrzymał wezwanie św. Jadwigi i został konsekrowany w 1496r. przez biskupa kujawsko-pomorskiego Krzesława z Kurozwek. Nad brzegiem Wisły budowano coraz więcej spichlerzy, które stały się symbolem miasta, o czym napisał podróżujący Wisłą Sebastian F. Klonowic we „Flisie”: *„Wnet zatem ujrzysz Nieszawę czerwoną, spichlerzów długim rzędem obsadzoną...”*

Do nieszawskich spichlerzy zwożono zboże z okolicznych miejscowości. Gromadzone w nieszawskich spichlerzach zboże spławiano następnie Wisłą do Gdańska. W połowie XVII wieku znajdowało się 25 spichlerzy. O wielkości handlu niech świadczą rejestry celne z 1579 roku, które podają ilość statków płynących z Nieszawy. Do Gdańska popłynęło wtedy aż 37 szkut (dużych statków wiślanych) oraz kilkadziesiąt mniejszych jednostek: 16 dubasów, 27 lichtanów i jedna łódź. Wspomniany rejestr określa również ilość

zboża wysłanego do Gdańska: 714,5 łaszta zboża szlacheckiego i 234,5 łaszta zboża kupieckiego, tj. należącego do mieszczan.

W 1580r. mieszczanin nieszawski Stanisław Bieniek ufundował mały kościółek św. Wojciecha i przytułek parafialny dla ubogich. Budowle stanęły naprzeciwko klasztoru oo. Franciszkanów (obecnie skwer przy ul. Narutowicza). W 1598r. przeniesiono siedzibę parafii z Przypustu do Nieszawy, a kościół w Przypuście został kościołem filialnym, należącym do parafii nieszawskiej. W 1637r. mieszczanie nieszawscy Ewa i Jan Krzywdowie złożyli w kasie toruńskiej legat w wysokości 50 tys. zł pruskich z przeznaczeniem na kościół parafialny św. Jadwigi. Dzięki tym pieniądzom powstał drugi przytułek dla biednych i rozwinęła się szkoła parafialna.

Pierwsza połowa XVII wieku to okres świetności Nieszawy. Liczne spichrze, browary, młyny, przystań rzeczna, cegielnia, trzy kościoły, dużo domów murowanych świadczą o świetności Nieszawy. W mieście działały liczne bractwa cechowe. Pomyślny okres rozwoju Nieszawy przerwały wojny szwedzkie, które spowodowały jej gospodarczy upadek, przesądziły o dalszym losie miasta. Oprócz „potopu szwedzkiego” spustoszenia dopełniła zaraza w 1662r. Nieszawa po klęskach, jakie ją dotknęły w drugiej połowie XVII wieku, nigdy już nie odzyskała dawnej świetności.

W wyniku II rozbioru Polski Nieszawa znalazła się w zaborze pruskim. Zaborcy wprowadzili nowy podział administracyjny zdobytych ziem. Miasto znalazło się w powiecie radziejowskim w departamencie piotrkowskim. Ziemie te weszły w skład nowej prowincji Prusy Południowe. Nie wprowadzono zmian w organizacji władz miasta, ale władze pruskie zmierzały do stopniowego ograniczania samorządu miejskiego i zdecydowanego podporządkowania władzy państwowej. Wprowadzono stanowisko burmistrza policyjnego. Wprowadzono także pruskie prawo, a język niemiecki stał się urzędowym. Pruscy urzędnicy opuścili miasto w 1806r.

W latach 1806-1807 Nieszawa przeżyła przemarsze i postoje wojsk napoleońskich. W 1809r. miasto nawiedziła powódź. Woda zalała niżej położoną część miasta, nadwyrężyła mury kościoła farnego i sięgnęła plebanii.

W 1815r. nowa ustawa konstytucyjna Królestwa Polskiego wprowadziła nowe zmiany w podziale administracyjnym. Nieszawa została włączona do obwodu kujawskiego w województwie mazowieckim, a od 1845r. należała do powiatu włocławskiego w guberni warszawskiej. Od 1867r. z powiatu włocławskiego wydzielono powiat radziejowski a w 1871r. siedzibę powiatu radziejowskiego przeniesiono do Nieszawy i zmieniono nazwę powiatu

na nieszawski. Taki stan trwał do 1914 roku. Po 1815r. otwarto w Nieszawie wodną komorę celną, która przyczyniła się do ożywienia gospodarczego miasta.

Od 1820r. przystąpiono do prac nad regulacją zabudowy Nieszawy. Prace regulacyjne prowadził inżynier budowlany i mierniczy Stanisław Zawisza. Efektem regulacji było uporządkowanie placów i ulic, zmiana nawierzchni ulic i uporządkowanie nabrzeża Wisły. Zbudowano nowe obiekty – ratusz miejski, synagogę, budynek komory celnej, plebanię i przebudowano po pożarze kościół oo. Franciszkanów. Z tego okresu pochodzi zasadnicza zabudowa i układ przestrzenny miasta. Klasycystyczny ratusz powstał w 1821r. Zabudowa miejska z lat 1822-1850 –obejmuje domy drewniane i murowane, głównie przy pl. Kazimierza Jagiellończyka oraz ulicach 3 Maja, Kościuszki, Mickiewicza i Sienkiewicza. Zabudowa miasta ma charakter zwarty.

W 1862r. w pobliżu Nieszawy została poprowadzona linia Kolei Nadwiślańskiej ze stacją w Wagańcu. Stworzyła ona szybkie połączenie z Warszawą. Nieszawa stała się ponownie ważnym portem wiślanym z komorą celną żeglugi wiślanej. Nastąpiło ożywienie gospodarcze i kulturalne. Funkcjonowały trzy placówki oświatowe: dwuklasowa szkoła powszechna, prywatna szkoła dla społeczności ewangelickiej i ochronka dla najmłodszych dzieci. Istniała też parafialna czytelnia powszechna. W Nieszawie w 1867r. urodził się Stanisław Noakowski, światowej sławy architekt, rysownik, malarz i historyk sztuki.

W 1882r. wybudowano w Nieszawie kościół ewangelicki dla miejscowych protestantów. Wybuch pierwszej wojny światowej zahamował rozwój Nieszawy. Po wkroczeniu wojsk niemieckich do miasta został utworzony Komitet Obywatelski, który czuwał nad bezpieczeństwem mieszkańców. Sytuacja materialna mieszkańców była bardzo trudna. Pogłębiała ją rabunkowa polityka gospodarcza okupanta. Szerzyła się bieda i głód. W 1915r. powołano Radę Opiekuńczą, która zajęła się organizowaniem pomocy dla najbardziej potrzebujących. Utworzono tanią kuchnię i zorganizowano schronisko dla dzieci biednych i osieroconych. Niemcy opuścili Nieszawę 12 września 1918 roku. Ten fakt upamiętniono odsłonięciem pomnika w 1921r. ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego i na pamiątkę rozbrajania Niemców w 1918r.

W nowej odrodzonej Polsce Nieszawa wzbogaciła się o nowe szkoły: czteroklasową, a później siedmioklasową szkołę powszechną, Szkołę Ogrodniczo-Pszczelarską (1919–1928) i Seminarium Nauczycielskie założone w 1923r., przy którym powstała czteroklasowa szkoła ćwiczeń i bursa. Niestety, w wyniku reformy szkolnictwa zlikwidowano Seminarium w 1935 roku. Od 1930r. działało Ognisko Oświatowe. W Domu Ludowym czynna była biblioteka „Książnica Promień”. Po likwidacji Domu Ludowego bibliotekę przeniesiono

na plebanię. W 1932r. przeniesiono siedzibę powiatu z Nieszawy do Aleksandrowa Kuj. Powiat nieszawski miał swoją gazetę, którą zaczęto wydawać w 1930r. początkowo pod nazwą „Rolnik Nieszawski”, potem zmieniono na „Dzień Ciechociński”, a następnie na „Głos Nieszawski”.

W dniu 28 maja 1930r. Nieszawa gościła Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, który został zaproszony przez miejscową placówkę POW i władze miasta. Do rozwoju kultury nieszawskiej przyczynił się ksiądz Wacław Kneblewski, który został proboszczem w Nieszawie w 1932 roku. Propagował walory turystyczne Nieszawy i bliskie sąsiedztwo uzdrowiska w Ciechocinku. Z jego inicjatywy utworzono na plebanii Muzeum im. Stanisława Noakowskiego.

Wojna i okupacja hitlerowska nie oszczędziły również Nieszawy. Już we wrześniu 1939r. po wkroczeniu do miasta hitlerowcy rozstrzelali, uprzednio bestialsko katując, 9 mieszkańców Nieszawy. Wielu nieszawian wywieziono na roboty przymusowe do Niemiec. W obozach koncentracyjnych zginęli księża i zakonnicy nieszawscy, a ks. W. Kneblewski rozstrzelany został 18 września 1939r. w Górnej Grupie koło Świecia. Spalona została synagoga.

Nieszawa została wyzwolona podczas ofensywy zimowej 21 stycznia 1945 roku. Wiosną 1945r. zabito nad Wisłą kilkunastu Niemców. W 2004r. odsłonięto pomnik z napisem "Przebaczamy i prosimy o przebaczenie", poświęcony Polakom i Niemcom, niewinnym ofiarom wojny i przemocy lat 1939 -1945.

2.1.4. Ciekawostki o Nieszawie

1. Patronem Nieszawy jest Św. Jadwiga- królowa Polski.
2. Dnia 8 czerwca miasto obchodzi Święto Nieszawy.
3. Nieszawa jest nazywana „*wędrującym miastem*”. Od 1793r. znajdowała się w granicach zaboru pruskiego, w latach 1807- 1815 była w Księstwie Warszawskim, następnie zaś w Królestwie Polskim (zabór rosyjski).
4. W latach 1973–1976 miejscowość była siedzibą gminy wiejskiej Nieszawa.
5. W latach 1975–1998 miasto administracyjnie należało do województwa wrocławskiego.
6. Atrakcją dla turystów jest przeprawa promowa przez Wisłę. Od 2001r. na promie odbywają się „*Koncerty na wodzie*”.
7. Nieszawa była głównym miejscem kręcenia komedii „*Wiosna, panie sierżancie*” (1974), filmu „*Ballada o Piotrowskim*” (2006), filmu promocyjnego „*Nieszawa, miasto*”

- królewskie*" (2008r.), filmu „*Ekscentrycy, czyli po słonecznej stronie ulicy*" (2016r.) oraz różnych filmów dokumentalnych.
8. W latach 1991-2010 w mieście wydawano czasopismo „*Głos Nieszawski*”.
 9. W sierpniu 2007r. Nieszawa podpisała umowę partnerską z niemieckim miastem Mühlberg nad Łabą, a w maju 2010r. z Powiatem Słonimskim w Obwodzie Grodzieńskim w Republice Białorusi.
 10. W Nieszawie istnieje kapituła, która przyznaje tytuły: Honorowy Obywatel Miasta Nieszawa oraz Zasłużony Obywatel Miasta Nieszawa.
 11. Miasto posiada własny herb i logo, a także hymn.
 12. W Nieszawie odbywają się cykliczne imprezy, np. kolejne edycje Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (od 1997r.), Ogólnopolskie Spotkania Pastelistów pt. „Kobieta w pastelach” (od 2003r.), wianki (od 2005r.), Nieszawskie Spotkania z Chopinem (od 2006r.), Nieszawska Wiosna Filmowa (od 2008r.), jasełka „Z kolędą” (od 2009r.).
 13. W mieście spotykają się na zjazdach przedstawiciele znakomitych rodów: Noakowskich, Duninów, Sobierajów.
 14. Do 2010r. istniał w Nieszawie klub sportowy „Jagiellonka”.
 15. Nieszawa posiada 2-tomową monografię miasta pt. „*Dzieje Nieszawy*” (t. I- 2004r., t. II- 2005r.) oraz 3-tomową publikację pt. „*Nieszawski kalejdoskop*” (t. I- 2005r., t. II- 2007r., t. III- 2010r.).
 16. O Nieszawie powstały także publikacje autorstwa Krystyny Wasilkowskiej - Frelichowskiej („*Zapach świeżych malin*”- 2012r., „*Wysokie progi*” - 2016r.) oraz Jerzego Zyglarskiego „*Nieszawskie baśnie wiślane*” (2006r.).
 17. Z Nieszawą związani są pisarze i poeci, m. in. Ryszard Maria Badtke, Beata Belter, Brunon Ejze, Kinga Frelichowska, Mikołaj Konczalski, Wacław Kubacki, Krystyna Schab, Józef Sporny, Stefan Stalpiński, Wanda Wasicka, Joanna Wrzesińska, Marian Kostek Zieliński, Jerzy Zyglarski.
 18. W Nieszawie mieszka hiphopowym raper KND (znany też jako Augustyn)- Konrad Grabowski.
 19. Z Nieszawy pochodzi doświadczony aktor teatralny oraz odnoszący już wielkie sukcesy śpiewak operowy Aleksander Kamedulski (baryton).
 20. Z uwagi na liczne walory krajobrazowe, spokój i sielskość miasteczka, jego tradycję i historię, urokliwe zabytki i zakątki Nieszawa bywa nazywana: „*miejscem magicznym*”, „*tęczowym miasteczkiem*”, „*sennym miasteczkiem*”, „*Bożą ręką malowanym cudem*”, „*miasteczkiem jak z obrazów Chagalla*”, „*swoistą Arkadią i rajem na ziemi*”, „*drugim Kazimierzem Dolnym*” czy „*Hollywood nad brzegiem Wisły*.”
 21. Stopień wodny na Wiśle to inwestycja, na którą miasto czeka od wielu lat.

2.1.5. Znani mieszkańcy Nieszawy oraz osoby związane z miastem

1. Jedną z bardziej znanych osób pochodzących z Nieszawy jest urodzony w 1867r. Stanisław Noakowski, światowej sławy architekt, rysownik, malarz i historyk sztuki. Wywodził się on z rodziny szlacheckiej. Jego ojciec - Władysław Noakowski był rejentem okręgowym w Nieszawie.
2. Ksiądz Wacław Kneblewski, który został proboszczem w Nieszawie w 1932r., utworzył na plebanii pierwsze Muzeum im. Stanisława Noakowskiego.
3. Z Nieszawą związana jest Współzałożycielka Zgromadzenia Córek Matki Bożej Bolesnej s. Małgorzata Łucja Szewczyk.
4. Dnia 29 sierpnia 1824r. Nieszawę odwiedził światowej sławy pianista i kompozytor Fryderyk Chopin. Na pamiątkę tego wydarzenia ufundowano mu pomnik.
5. Nieszawa była przez pewien czas miejscem zamieszkania pisarza, publicysty i podróżnika Ferdynanda Antoniego Ossendowskiego, który przebywał w willi nazywanej "Ossendówką".
6. W nieszawskim klasztorze franciszkanów w 1922r. przez krótki czas przebywał św. Maksymilian Maria Kolbe, a w latach 1955-1961 działał zielarz, uzdrowiciel i jasnovidz - o. Czesław Andrzej Klimuszko.
7. W Nieszawie urodził się pionier obronności Wybrzeża Polskiego kmdr ppor. Heliodor Laskowski, patron tutejszego liceum.
8. Bardzo częstym gościem w Nieszawie był pisarz i poeta Edward Stachura, który uwiecznił nasze miasto na kartach powieści „Cała jaskrawość” (1969r.).
9. Z Nieszawą związany jest Gustav Bekker- inicjator pojednania polsko –niemieckiego.
10. Marian Kociniak był związany od kilku lat z Nieszawą poprzez udział w Nieszawskiej Wiośnie Filmowej, zwłaszcza w jej III edycji w 2010r., podczas której obchodził 50-lecie swojej kariery zawodowej i promował książkę- wywiad pt. „Spełniony”.

2.2. Środowisko przyrodnicze

2.2.1. Klimat

Warunki klimatyczne panujące w rejonie Nieszawy wynikają z jej specyficznego położenia. Miasto zostało założone na lewym brzegu Wisły, w odcinku przelomowym Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, między Kotliną Toruńską a Kotliną Płocką. Położenie Nieszawy w dolinie Wisły sprawia, że panuje tu specyficzny mikroklimat, a warunki klimatyczne można określić jako łagodne, co jest szczególnie ważne dla miejscowych sadowników i rolników oraz turystów.

Pod względem klimatycznym miasto położone jest na obszarze nizin – subregion środkowopolski, którego cechami charakterystycznymi są:

- średnia temperatura miesiąca stycznia – minus 2,5°C;
- średnia temperatura miesiąca lipca – plus 18,5°C;
- średnia temperatura roczna – plus 8°C;
- średnioroczne opady atmosferyczne - 450 – 500 mm;
- czas trwania zimy – 80 dni;
- czas trwania lata – 90 dni.

Nieszawa jest położona w jednym z najcieplejszych rejonów Polski. Na jej obszarze odnotowuje się także jedną z najniższych sumę opadów atmosferycznych w stosunku do całego kraju. W dolinie Wisły bardzo często występują mgły i opady śniegu. W Nieszawie przeważającym kierunkiem wiejących wiatrów są wiatry zachodnie i południowo- zachodnie, na które przypada 45% wiatrów wiejących ze wszystkich kierunków, natomiast najrzadziej wieją wiatry z kierunku wschodniego.

Na terenie miasta występują głównie dwa typy topoklimatu kształtowanego przez lokalne uwarunkowania: rzeźbę terenu, stopień pokrycia szatą roślinną, siłę i kierunek wiejących wiatrów, nasłonecznienie terenu itd. Pierwszy z nich związany jest z obszarem wysoczyzny morenowej i charakteryzuje się wyrównaną wilgotnością i temperaturą powietrza, równomiernym rozkładem siły i kierunków wiejących wiatrów oraz stopniem nasłonecznienia. Typ ten występuje na przeważającej części miasta, głównie na wschód od krawędzi wysoczyzny.

Drugi z typów klimatu występuje w części miasta położonej na zachód od krawędzi wysoczyzny i związany jest ze stromą krawędzią oraz równiną zalewową. Charakteryzuje go duże zróżnicowanie termiczne terenów ze względu na różne ekspozycje nachylenia zboczy dochodzące nawet do kilkunastu stopni. Ten typ klimatu odznacza się niekorzystną termiką powietrza przejawiającą się tendencją do powstawania inwersji termicznych, zalegania mas chłodnego powietrza oraz tworzenia się mgieł. Najcieplejsze są tereny o ekspozycji południowej i południowo – zachodniej, natomiast „chłodne” są tereny o ekspozycji północnej.

2.2.2. Rzeźba terenu

Budowa geologiczna i rzeźba terenu w Nieszawie została wymodelowana w młodych, luźnych skałach głównie przez lądolód skandynawski, który nasuwał się kilkakrotnie na obszar Polski w chłodnych okresach czwartorzędu, dając pokłady osadów reprezentowanych przez żwiry, piaski, glinę zwalową oraz ropy i mułki. Charakterystycznym

elementem krajobrazu Nieszawy położonej w dolinie Wisły są także pola piasków, tworzących zespoły wydmy.

Miasto Nieszawa charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Elementami decydującymi o jej dużym zróżnicowaniu jest położenie w obrębie dwóch jednostek geomorfologicznych – wysoczyzny morenowej i doliny Wisły. Położenie to powoduje, że w rzeźbie terenu wyraźnie zaznacza się płaski poziom wysoczyznowy (o wysokości 81 – 91m n.p.m. w rejonie ulicy Gęsieniec, Żabieniec, Dymiec) ze stromym stokiem w kierunku dna doliny Wisły, którą buduje terasa zalewowa o wysokości 47 – 50 m n.p.m. i poziom zalewowy o rzędnej 43 – 46 m n.p.m. (w rejonie Zagajnicy, Koziej Kępy). Strefa zboczowa, oddzielająca obydwie jednostki geomorfologiczne osiąga wysokość względną ok. 30 m i spadki terenu przekraczające 10%.

2.2.3. Surowce mineralne

Na obszarze miejscowości brak jest surowców mineralnych.

2.2.4. Wody powierzchniowe

Na sieć hydrograficzną miasta składa się przede wszystkim rzeka Wisła, nad której brzegiem położona jest Nieszawa. Uzupełnieniem tej sieci jest system rowów odwadniających tereny rolne i odprowadzających wody opadowe z zabudowanej części miasta oraz występujące w okresie wiosennych roztopów i intensywne opadów atmosferycznych okresowe ciekły, płynące w głęboko wciętych dolinkach, a także sztucznie urządzone zbiorniki wodne, hydraulicznie związane z wodami Wisły.

2.2.5. Wody podziemne

Na terenie Nieszawy przeważają wody podziemne pochodzące z czwartorzędowego i trzeciorzędowego piętra wodonośnego.

2.2.6. Gleby

Dominującym typem gleb wykształconym na terenie miasta są gleby płowe, wytworzone z piasków gliniastych, często pylastych podścielonych gliną lub z glin spiaszczonych do piasków gliniastych, a także pyłów pochodzenia wodnego. Należą do nich również niewielkie powierzchnie gleb wytworzonych z glin płytko spiaszczonych, położonych w trudnych warunkach fizjograficznych. Należą one do gleb o najwyższych klasach bonitacji. Występują także gleby rdzawe, określane również jako skrytobelice. Są to ziemie rozwinięte głównie na podłożu piasków o różnej genezie- rzecznych lub wydmych. Rosną na nich

najczęściej lasy sosnowe. Na najniższej położonych terasach doliny Wisły ciągną się po obu stronach rzeki mady, gleby przeznaczone na użytki zielone.

2.2.7. Świat roślin i zwierząt

Na świat roślin i zwierząt Nieszawy wpływa jej położenie, geomorfologia i klimat. Tereny miasta leżą w całości w dorzeczu Wisły. Koryto rzeki, szereg piaszczystych wysp i ławic oraz brzegi tworzą zmieniający się po każdym wezbraniu krajobraz naturalnej rzeki. Na zalewanych terenach porastanych przez zarośla wierzbowe zachowały się fragmenty łągów topolowo – wierzbowych. Wśród roślinności dominują wierzby: wiciowa, purpurowa (wiklina), trójpręcikowa. Ponadto można spotkać topolę białą i czarną. Podszyt w tych nadwiślańskich łągach topolowo – wierzbowych tworzy dereń świdra, trzmielina europejska i dziki bez czarny. Rośliny w runie to najczęściej bylica pospolita, starzec, kostrzewa olbrzymia oraz pokrzywa zwyczajna.

W lasach położonych wzdłuż brzegów Wisły występują dziki oraz sarny. Wśród gryzoni pospolite są wiewiórki i często spotykane zające. Na kępie wiślanej znajdują się żeremia bobra europejskiego. Z ptaków dominujących w wikliskach wymienić należy wróblowate, a wśród nich tęczaka, brzęczkę, trzcinniczka. Można spotkać również dzikie kaczki, mewy, gęgoły, łabędzie.

Dzięki różnorodności środowisk w wodach Wisły żyje wiele gatunków ryb: leszcz, ukleja, kielb, kleń, płoć, szczupak, jaź, boleń. Dolinę Wisły odwiedzają także ptaki drapieżne: orzeł bielik, krogulec, myszołów. Na terenach kultur rolnych spotyka się kuropatwy i bażanty. Gatunki synantropijne związane z siedzibami ludzkimi to jaskółka dymówka i wróbel.

Roślinność nieszawską docenił już w 1606r. węgierski podróżnik Morton Csombor pisząc: *„przed brama miejską ciągną się w pięknym porządku ogrody pełne kwiatów różnorodnych, a zwłaszcza nieprzebrane ilości cebuli.”*

Dziś również szata roślinna miasta jest bogata i zróżnicowana. Jego centralna część, czyli plac Kazimierza Jagiellończyka, obsadzony jest lipą drobnolistną. Na ulicy Noakowskiego i w rejonie kościoła farnego można spotkać lipę szerokolistną, świerk pospolity, żywotnik zachodni. Dużą ilością drzew wyróżnia się teren bulwarów nadwiślańskich. Rośnie tam lipa drobnolistna, robinia biała, jarząb szwedzki, żywotnik.

Przed budynkiem szkoły podstawowej został posadzony w 1918r. Dąb Wolności, będący dziś pomnikiem przyrody, a w 1945 zasadzono 300 sztuk robinii akacyjowej, z której dziś pozostała niewielka część.

W rejonie postumentu Chrystusa Króla (ul. 3 Maja) spotykamy świerki pospolite i modrzewie europejskie. Teren posesji należącej kiedyś do kościoła ewangelicko – augsburskiego (ul. Zjazd) obsadzono lilakami, a na terenie przykościelnym rosną topole.

W stronę Przystępu prowadzi aleja topolowa obsadzona w latach czterdziestych, z jej głównym reprezentantem – topolą czarną. Ulica Mickiewicza, wiodąca w stronę cmentarza, obsadzona jest klonami i lilakami, a w przyległych sadach rosną drzewa owocowe (jabłonie, grusze, śliwy, czereśnie, wiśnie).

Początek drzewostanu cmentarza sięga połowy XIX wieku. Dziś można tu doliczyć się około ośmiu wiekowych kasztanowców, pięćdziesięciu brzoź, trzech klonów pospolitych, a spośród roślin szpilkowych około dziesięciu żywotników, jedenastu jałowców i siedmiu świerków pospolitych.

Zielonym zakątkiem w mieście jest teren: róg ulic Mickiewicza i Drzewnej. Jest tam duży trawnik między blokami mieszkalnymi wraz z nasadzeniami młodych drzew i krzewów. Podobnie wygląda teren wokół bloku Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Kościuszki. Spotykamy tam m. in. jarzębiny, świerki pospolite, brzozy, krzewy. Nadwiślański pl. Hallera traktowany jest przez nieszawian i turystów jako taras widokowy na Wisłę z promem w tle. Plac obsadzony jest wierzbami odmiany iwa i krzewami.

Na poprawę wizerunku miasta wpływają też liczne przydomowe ogródki i zadbane tereny zielone. Dla wielu nieszawskich rodzin swoistą oazą spokoju są usytuowane przy ul. Ciechocińskiej ogródki działkowe „Nadwiślanin”.

Na terenie Nieszawy występują różne gatunki roślin drzewiastych. W szczególności rośnie tu: klon zwyczajny, brzoza brodawkowata, dąb bezszypułkowy, lipa szerokolistna, lipa drobnolistna, jarząb szwedzki, topola czarna, wierzba krucha. Głóg jednoszyjkowy, klon jesionolistny, robinia biała (akacja) lub grochodrzew, kasztanowiec zwyczajny, jarząb pospolity, świerk pospolity, modrzew europejski, jałowiec pospolity, żywotnik zachodni.

2.2.8. Obszar „NATURA 2000”

Z uwagi na bogactwo flory i fauny Nieszawa znajduje się na obszarze „NATURA 2000”, który obejmuje Nieszawską Dolinę Wisły, m. in. tereny wzdłuż krawędzi skarpy terasy zalewowej. Ma on znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk nadrzecznych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z rzeką i środowiskami dna jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie, związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu zróżnicowane siedliska przyrodnicze, stanowi korytarz ekologiczny, wykorzystywany w szczególności przez gatunki ryb i minogów. Stanowi ponadto korytarz migracji zwierząt, w tym ptaków. Znajduje się również w granicach korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym, wykorzystywanych przez duże ssaki.

2.3. Obiekty zabytkowe

Na terenie Nieszawy znajduje się szereg obiektów zabytkowych, co zaprezentowano w tabeli 2. Najistotniejsze znaczenie dla miasta ma jednak zachowany historyczny układ urbanistyczny, a także kościół parafialny p.w. Św. Jadwigi, który został konsekrowany w 1496r. przez biskupa kujawsko-pomorskiego Krzesława z Kurozwek.

Tabela 2. Wykaz zabytków znajdujących się na terenie Miasta Nieszawa

Lp.	Obiekt	Adres	Czas powstania	Rejestr zabytków
1.	Historyczny układ urbanistyczny		XV – XIX w.	1993.11.25-A/1472
2.	Zespół kościoła parafialnego:	ul. Noakowskiego 10		
a)	Kościół parafialny rzymskokatolicki murowany p.w. św. Jadwigi	ul. Noakowskiego 10	ok. 1460 – 1468	1956.10.19-A/468
b)	Ogrodzenie z bramą kościoła parafialnego	ul. Noakowskiego 10	k. XIX w.	
c)	Plebania murowana, tzw. dwór Noakowskiego	ul. Noakowskiego 13	1848r.	1964.11.26-62/499/A
3.	Zespół klasztorny:	ul. M. Kolbe 4		
a)	Kościół klasztorny franciszkanów, murowany, ob. filialny rzymskokatolicki p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	ul. M. Kolbe 4	1611 - 1636	1955.05.20-A/704
b)	Klasztor murowany, ob. dom rekolekcyjny	ul. M. Kolbe 4	1635r.	1955.05.20-A/704
c)	Ogrodzenie z bramą zespołu klasztornego	ul. M. Kolbe 4		
4.	Zespół folwarczny klasztoru:	ul. 3 Maja 29		
a)	D. komora celna wodna murowana	ul. 3 Maja 29	poł. XIX w.	1956.04.9-38/349/A
b)	Budynek główny d. rządówka	ul. 3 Maja 29	2 ćwierć XIX w.	
c)	D. oficyna nr I murowana	ul. 3 Maja 29	2 ćwierć XIX w.	
d)	D. oficyna nr II murowana	ul. 3 Maja 29	2 ćwierć XIX w.	
5.	Przydrożna figura drewniana św. Antoniego	ul. Ciechocińska	k. XIX w.	
6.	Kaplica cmentarna		1874r.	
7.	Cmentarz parafialny rzymskokatolicki		2 poł. XIX w.	
8.	Cmentarz ewangelicki		k. XIX w.	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

Lp.	Obiekt	Adres	Czas powstania	Rejestr zabytków
9.	Cmentarz żydowski		1 poł. XIX w.	
10.	Dom murowany	ul. Browarna 9	3 ćwierć XIX w.	
11.	Dom murowany	ul. Browarna 13	3 ćwierć XIX w.	
12.	Dom murowany	ul. Bulwary 22	k. XIX w.	
13.	Dom murowany, d. liceum ogólnokształcące	pl. J. Piłsudskiego (d. ul. Bulwary 34)	ok. 1914r.	
14.	Dom drewniano - murowany	ul. Bulwary 24	3 ćwierć XIX w.	
15.	Dom murowany	ul. Bulwary 38	ok. 1900r.	
16.	Budynek murowany gorzelni	ul. Ciechocińska 37	4 ćwierć XIX w.	
17.	Dom murowany	ul. Drzewna 2	k. XIX w.	
18.	Dom murowany	ul. Drzewna 2a/ ul. Mickiewicza	k. XIX w.	
19.	Dom murowany	ul. Drzewna 6	k. XIX w.	
20.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 3	2 ćwierć XIX w.	
21.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 5	1878r.	
22.	Dom murowano - drewniany	pl. K. Jagiellończyka 6	1867r.	
23.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 8	3 ćwierć XIX w.	
24.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 9	2 ćwierć XIX w.	
25.	Dom murowano - drewniany	pl. K. Jagiellończyka 11	ok. poł. XIX w.	
26.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 12	ok.1850r.	1964.11.26-63/500/A
27.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 13	1826r.	1964.11.26-64/501/A
28.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 14	1821r.	1964.11.26-65/502/A
29.	Dom murowany	pl. K. Jagiellończyka 15	ok.1850r.	
30.	Dom murowano - drewniany	pl. K. Jagiellończyka 16	ok.1850r.	
31.	Dom murowany	ul. Klasztorna 4	2 poł. XIX w.	
32.	Dom murowano - drewniany	ul. Klasztorna 6	3 ćwierć XIX w.	
33.	Dom murowany	ul. Kolbego 18	ok.1850r.	
34.	Dom murowany	ul. Kościuszki 2	poł. XIX w.	
35.	Dom murowany	ul. Kościuszki 2a	poł. XIX w.	
36.	Dom murowany	ul. Kościuszki 4	k. XIX w.	
37.	Budynek murowany szkoły podstawowej nr 1	ul. Kościuszki 6	k. XIX w.	
38.	Dom drewniano - murowany	ul. Kościuszki 14	ok.1850r.	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

Lp.	Obiekt	Adres	Czas powstania	Rejestr zabytków
39.	Dom murowany	ul. Kościuszki 15	poł. XIX w.	
40.	Dom drewniany	ul. Kościuszki 17	3 ćwierć XIX w.	
41.	Dom drewniany	ul. Kościuszki 19	2 ćwierć XIX w.	
42.	Dom murowany	ul. Kościuszki 23	3 ćwierć XIX w.	
43.	Dom murowany	ul. Kościuszki 25	3 ćwierć XIX w.	
44.	Dom murowano-drewniany	ul. Kościuszki 27	3 ćwierć XIX w.	
45.	Dom murowany	ul. Krzywdów–Bieńków 3	poł. XIX w.	
46.	Dom murowany	ul. Krzywdów–Bieńków 5 / ul. Noakowskiego	ok. 1850r.	
47.	Dom murowany	ul. Krzywdów–Bieńków 8	1 poł. XIX w.	
48.	Dom murowany	ul. 3 Maja 1/ul. Piekarska	4 ćwierć XIX w.	
49.	Dom murowany	ul. 3 Maja 3/5	ok. 1850r.	
50.	Dom murowany	ul. 3 Maja 4	poł. XIX w.	
51.	Hotel z restauracją, ob. dom murowany	ul. 3 Maja 7	3 ćwierć XIX w.	
52.	Dom murowany	ul. 3 Maja 8	3 ćwierć XIX w.	
53.	Dom murowany	ul. 3 Maja 9	3 ćwierć XIX w.	
54.	Dom murowany	ul. 3 Maja 10	3 ćwierć XIX w.	
55.	Dom murowany	ul. 3 Maja 11	ok. 1850r.	
56.	Dom murowany	ul. 3 Maja 12	poł. XIX w.	
57.	Dom murowany	ul. 3 Maja 13/ ul. Browarna	ok. 1850r.	
58.	Dom murowany	ul. 3 Maja 14	poł. XIX w.	1956.04.09-40/351/A
59.	Dom murowany	ul. 3 Maja 16	poł. XIX w.	1956.04.08-41/352/A
60.	Dom murowany	ul. 3 Maja 19	4 ćwierć XIX w.	
61.	Dom murowano - drewniany	ul. 3 Maja 20	poł. XIX w.	1956.04.07-34/345/A
62.	Dom murowany	ul. 3 Maja 21		
63.	Dom murowany	ul. 3 Maja 22	poł. XIX w.	1956.04.09-35/346/A
64.	Dom murowany	ul. 3 Maja 24	poł. XIX w.	1956.04.09-36/347/A
65.	Dom murowany	ul. 3 Maja 25	ok. 1900r.	
66.	Dom murowany i d. stajnia	ul. 3 Maja 27	ok. 1850r.	
67.	Ratusz murowany, ob. UMG	ul. 3 Maja 2	poł. 1764r.	1955.05.20-A/700
68.	Dom murowany	ul. Mickiewicza 3/ pl. K. Jagiellończyka	ok. poł. XIX w.	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

Lp.	Obiekt	Adres	Czas powstania	Rejestr zabytków
69.	Dom murowany	ul. Mickiewicza 4	1900r.	1956.04.09-342/A
70.	Dom murowany, ob. Muzeum S. Noakowskiego	ul. Mickiewicza 6	2 ćwierć XIX w.	1956.04.09-A/270
71.	Dom murowano - drewniany	ul. Mickiewicza 10	ok.1850r.	
72.	Dom murowany	ul. Mickiewicza 12	ok.1850r.	
73.	Dom murowano - drewniany	ul. Mickiewicza 14	ok.1850r.	
74.	Dom murowany	ul. Mickiewicza 15 /ul. Ogrodowa 8	4 ćwierć XIX w.	
75.	Dom drewniano - murowany	ul. Mickiewicza 16	2 ćwierć XIX w.	
76.	Dom murowany wraz z otoczeniem w granicach działki nr 406/10	ul. Mickiewicza 18	1900r.	2005.05.13-A/502
77.	Kapliczka z figurą Chrystusa Króla	ul. Narutowicza	1945r.	
78.	Dom murowany	ul. Narutowicza 1 / ul. Rybaki 2	4 ćwierć XIX w.	
79.	Dom drewniany	ul. Narutowicza 6	4 ćwierć XIX w.	
80.	Dom drewniany	ul. Narutowicza 11	4 ćwierć XIX w.	
81.	Dom drewniany	ul. Noakowskiego 3	ok. 1900r.	
82.	Dom murowany	ul. Noakowskiego 4	ok.1850r.	
83.	Poczta murowana	ul. Noakowskiego 5	ok. 1900r.	
84.	Dom murowany	ul. Noakowskiego 7	3 ćwierć XIX w.	
85.	Dom murowany	ul. Noakowskiego 9 (d. Pocztowa 4)	2 ćwierć XIX w.	1956.04.09-37/348/A
86.	Dom murowany – organistówka	ul. Noakowskiego 11 (d. Pocztowa 2)	ok. 1850r.	1964.11.23-497/A
87.	Dom murowany	d. Pocztowa 9	1 poł. XIX w.	1964.11.23-498/A
88.	Dom drewniano - murowany	ul. Rybaki 14	3 ćwierć XIX w.	
89.	Dom murowany	ul. Rybaki 16	poł. XIX w.	
90.	Dom murowany	ul. Rybaki 18	2 poł. XIX w.	
91.	Dom murowano - drewniany	ul. H. Sawickiej	3 ćwierć XIX w.	
92.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 1	ok. 1850r.	
93.	Dom drewniano - murowany	ul. Sienkiewicza 8	k. XIX w.	
94.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 9	ok. 1850r.	
95.	Dom murowany, ob. biblioteka publiczna	ul. Sienkiewicza 10	1826-1829	
96.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 14	1926r.	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

Lp.	Obiekt	Adres	Czas powstania	Rejestr zabytków
97.	Dom murowano - drewniany	ul. Sienkiewicza 15	poł. XIX w.	
98.	Dom murowany	ul. Sienkiewicza 17	4 ćwierć XIX w.	
99.	Dom murowany	ul. Starościńska 2	pocz. XX w.	
100.	Młyn drewniany	ul. Starościńska 5	poł. XIX w.	
101.	Dom młynarza drewniany	ul. Starościńska 5	poł. XIX w.	

Źródło: Dane Urzędu Miasta Nieszawa- 2013r.

Poza tym na uwagę zasługują znajdujące się na terenie miasta liczne stanowiska archeologiczne, których wykaz zamieszczono w tabeli 3.

Tabela 3. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie Miasta Nieszawa

Lp.	Nr obszaru AZP/nr ewidencyjny	Nr stanowiska	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
1.	43-46/18	063	Skarb monet	Wczesne średniowiecze po roku 1016	
2.	43-46/2	030	Ślad osadnictwa Punkt osadniczy	Pradzieje, okres rzymski, wczesne średniowiecze, faza E, nowożytność XVI – XVII w.	Przeworska
3.	43-46/4	031	Ślad osadnictwa Osada wiejska	Epoka kamienia Epoka brązu Późne średniowiecze Nowożytność XV-XVII w.	
4.	43-465	032	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze	
5.	43-46/3	033	Punkt osadniczy	Epoka brązu okres IV-V wczesne średniowiecze, nowożytność XV – XVII w.	Łużycka
6.	43-46/7	034	Ślad osadnictwa Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze faza E, późne średniowiecze XV w. Nowożytność XVI – XVII w.	
7.	43-46/6	035	Punkt osadniczy	Epoka brązu, wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze faza E, późne średniowiecze XV w., nowożytność XVI – XVII w.	Łużycka, pomorska
8.	43-46/01	029	Ślad osadnictwa Punkt osadniczy	Epoka kamienia, Epoka brązu, Nowożytność XVI – XVII w.	
9.	43-46/17	056	Ślad osadnictwa	Wczesny okres lateński Nowożytność XVI – XVII w.	Łużycka, pomorska
10.	43-46/9	036	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze - XV w.	

Lp.	Nr obszaru AZP/nr ewidencyjny	Nr stanowiska	Funkcja obiektu	Chronologia	Kultura
11.	44-46/16	025	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze – nowożytność XV – XVI w.	
12.	44-46/9	018	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XV w.	
13.	44-46/10	019	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze faza E- F	
14.	44-46/11	020	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze faza F	
15.	44-46/12	021	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze – nowożytność XV – XVI w.	
16.	44-46/13	022	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XV w.	
17.	44-46/14	023	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze faza E	
18.	44-46/15	024	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze faza E	
19.	43-46/19	054	Cmentarzy- sko Ślad osadniczy	Epoka brązu, nowożytność XVI – XVII w.	Łużycka
20.	43-46/20	055	Punkt osadniczy	Epoka brązu, nowożytność XVI – XVII w.	Łużycka

Źródło: Dane Urzędu Miasta Nieszawa-2013r.

2.4. Mieszkańcy Nieszawy

2.4.1. Wielkość populacji

Wskaźniki demograficzne mają zasadniczy wpływ na jakość życia mieszkańców, szanse rozwojowe i tempo wzrostu poziomu życia w gminie. Takie parametry jak: wykształcenie mieszkańców, gęstość zaludnienia, dodatni poziom przyrostu naturalnego, dodatnie saldo migracji, zachowanie równowagi pomiędzy płciami, właściwe proporcje pomiędzy grupami ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym decydują o przyszłości Nieszawy.

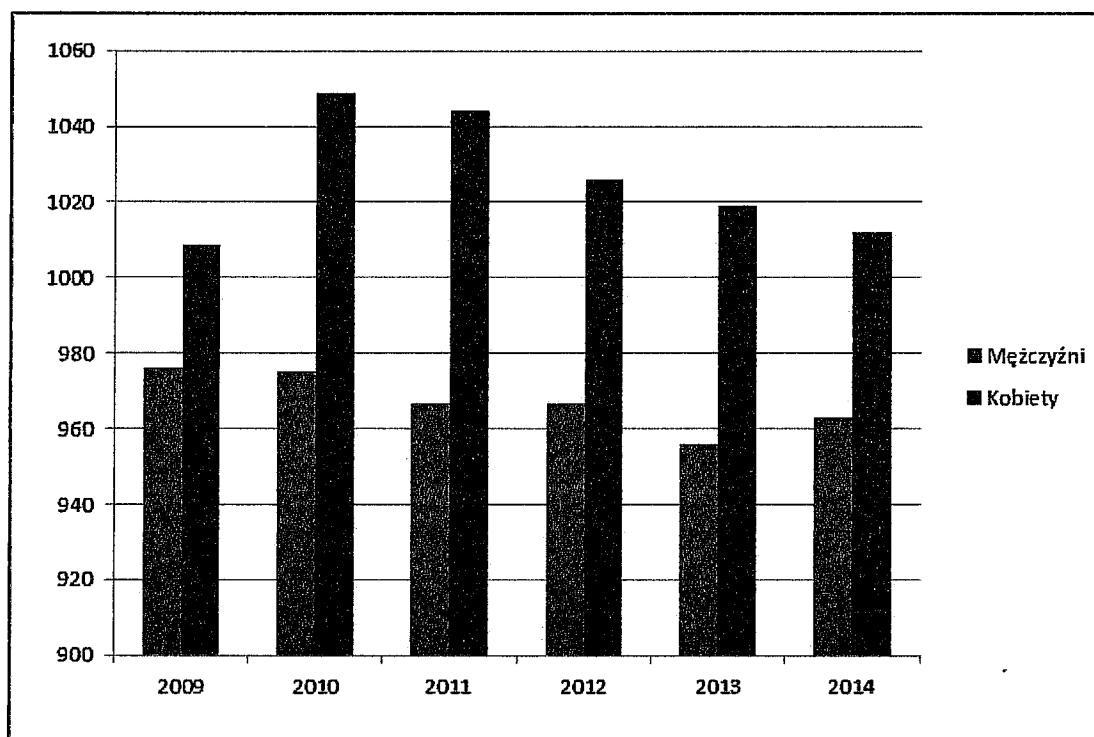
Według danych statystycznych z Głównego Urzędu Statystycznego na terenie Miasta Nieszawa w 2014r. zamieszkiwało 1975 mieszkańców. Dane w tabeli 4 pokazują niebezpieczny trend, który został zapoczątkowany w 2011r., czyli systematyczny spadek liczby ludności. Na przestrzeni analizowanego okresu liczba osób zamieszkujących Nieszawę zmniejszyła się o 0,5%, ale w porównaniu do roku 2010 (największej liczby ludności miasta), wartość ta wynosi 2,42%.

Tabela 4. Liczebność Miasta Nieszawa z podziałem na płeć w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem							
ogółem	osoba	1985	2024	2011	1993	1975	1975
mężczyźni	osoba	976	975	967	967	956	963
	%	49,17	48,17	48,09	48,52	48,41	48,76
kobiety	osoba	1 009	1 049	1 044	1 026	1 019	1 012
	%	50,83	51,83	51,91	51,48	51,59	51,24

Źródło: Dane GUS

Wykres 2. Struktura ludności Miasta Nieszawa według płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

2.4.2. Struktura wiekowa

Najliczniejszą grupę mieszkańców na terenie Miasta Nieszawa stanowiły osoby pomiędzy 25 a 29 rokiem życia (165 osób na 1975, co stanowi 8,35%). Tendencja ta została odnotowana również w przypadku mężczyzn (89 osób na 963, co stanowi 9,24%). W grupie kobiet sytuacja przedstawiała się inaczej, najliczniejszą grupę w populacji stanowiły kobiety pomiędzy 55 a 59 rokiem życia (82 osoby na 1012, co stanowi 8,10%).

W tabeli 5 przedstawiono populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe, uwzględniając płeć.

Tabela 5. Struktura wiekowa mieszkańców Miasta Nieszawa w 2014 roku

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	97	52	45
5-9 lat	86	40	46
10-14 lat	90	41	49
15-19 lat	106	64	42
20-24 lata	142	81	61
25-29 lat	165	89	76
30-34 lata	138	75	63
35-39 lat	137	61	76
40-44 lata	139	65	74
45-49 lat	133	61	72
50-54 lata	142	69	73
55-59 lat	158	76	82
60-64 lata	142	77	65
65-69 lat	106	45	61
70-74 lata	63	27	36
75-79 lat	56	21	35
80-84 lata	43	9	34
85 i więcej	32	10	22
Razem	1 975	963	1 012

Źródło: Dane GUS

Struktura ludności według wieku mieszkańców Miasta Nieszawa, mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno –ekonomicznym, została również przedstawiona w poniższej tabeli 6 z podziałem na wiek ekonomiczny:

- grupa w wieku przedprodukcyjnym,
- grupa w wieku produkcyjnym,
- grupa w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 6. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	2014
w wieku przedprodukcyjnym							
Ogółem	Osoba	356	376	362	361	340	328
Mężczyźni	Osoba	191	190	176	180	169	167
Kobiety	Osoba	165	186	186	181	171	161
w wieku produkcyjnym							
Ogółem	Osoba	1 290	1 308	1 303	1 289	1 280	1 282
Mężczyźni	Osoba	683	686	690	686	682	684
Kobiety	Osoba	607	622	613	603	598	598
w wieku poprodukcyjnym							
Ogółem	Osoba	339	340	346	343	355	365
Mężczyźni	Osoba	102	99	101	101	105	112
Kobiety	Osoba	237	241	245	242	250	253
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem							
w wieku przedprodukcyjnym	%	17,93	18,58	18,00	18,11	17,22	16,61
w wieku produkcyjnym	%	64,99	64,62	64,79	64,68	64,81	64,91
w wieku poprodukcyjnym	%	17,08	16,80	17,21	17,21	17,97	18,48

Źródło: Dane GUS

Jedyną grupą, która zwiększyła swój udział w strukturze mieszkańców są osoby w wieku poprodukcyjnym, u których na przestrzeni analizowanego okresu odnotowano wzrost 1,4 punktu procentowego. Niepokojący jest spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 1,32 punktu procentowego). Takie zestawienie dowodzi starzenia się społeczeństwa, dalsze zmiany w tej kwestii mogą spowodować negatywne skutki dla rozwoju Miasta Nieszawa. W analizowanym okresie można zauważyć, że:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni analizowanych lat spadała, ostatecznie w 2014r. w stosunku do roku 2009 zmniejszyła się o 7,87 %, co w konsekwencji spowoduje spadek liczby ludności Miasta przy założeniu, że tendencja malejąca będzie się utrzymywała w kolejnych latach;
- nieco niższy spadek odnotowano w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Miasta Nieszawa, wartość ta wyniosła 0,62%;

- wielkości związane z liczbą mieszkańców Miasta w wieku poprodukcyjnym, jako jedyne z wyżej wymienionych kategorii wieku ekonomicznego wykazały się trendem rosnącym.

Powyższe wnioski świadczą o starzeniu się społeczeństwa na terenie Miasta Nieszawy. Dużą grupą osób w wieku poprodukcyjnym pociąga za sobą wiele konsekwencji. Znaczna część dochodów gminy będzie bowiem musiała być kierowana na zapewnienie odpowiednich warunków życia osobom w starszym wieku (np. opieka społeczna). Starzejące się społeczeństwo to także malejące przyrosty zasobów pracy. Poza tym wzrost liczby osób starszych prowadzi do zmiany struktury popytu – wpływa na mniejszy popyt na „nowinki” technologiczne, a większy na szeroką gamę usług związanych z opieką społeczną czy opieką zdrowotną.

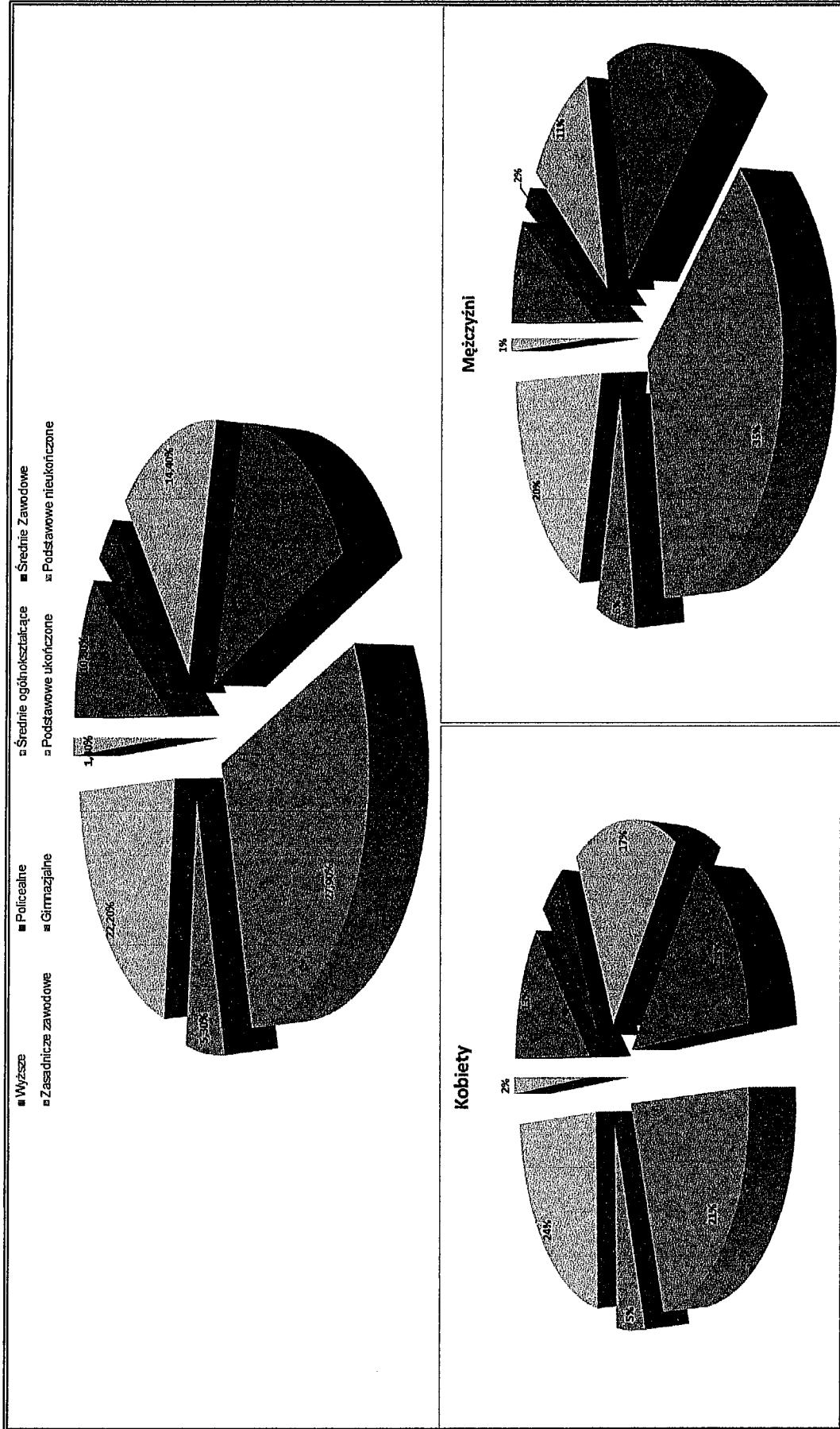
Z uwagi na starzenie się społeczeństwa w Nieszawie planowane jest utworzenie prywatnego Domu Pomocy Społecznej dla osób starszych i schorowanych, a także Środowiskowego Domu Samopomocy „Szymonówka” Fundacji im. Brata Alberta, zapewniającego dzienny pobyt i opiekę osobom niepełnosprawnym, zarówno z tytułu choroby psychicznej, jak i obniżonej sprawności intelektualnej.

2.4.3. Poziom wykształcenia ludności

Na podstawie danych zebranych podczas ostatniego spisu powszechnego w roku 2011, sporządzono poniższe wykresy, prezentujące strukturę wykształcenia mieszkańców Miasta Nieszawa z podziałem na płeć. W roku 2011 najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 27, 90%. Była to również najliczniejsza grupa w przypadku wykształcenia mężczyzn (aż 35% posiadało wykształcenie na poziomie zawodowym). Pośród kobiet najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym- 24%, natomiast ponad 48 % kobiet posiadało wykształcenie minimum średnie.

Należy mieć na uwadze, że przedstawione poniżej dane dotyczą wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku i nie odzwierciedlają aktualnej sytuacji. Należy założyć, iż obecnie na terenie Miasta, podobnie jak i w całym kraju, liczba osób z wykształceniem wyższym jest nieco większa.

Wykres 3. Struktura wykształcenia mieszkańców Miasta Nieszawa z podziałem na płeć w roku 2011

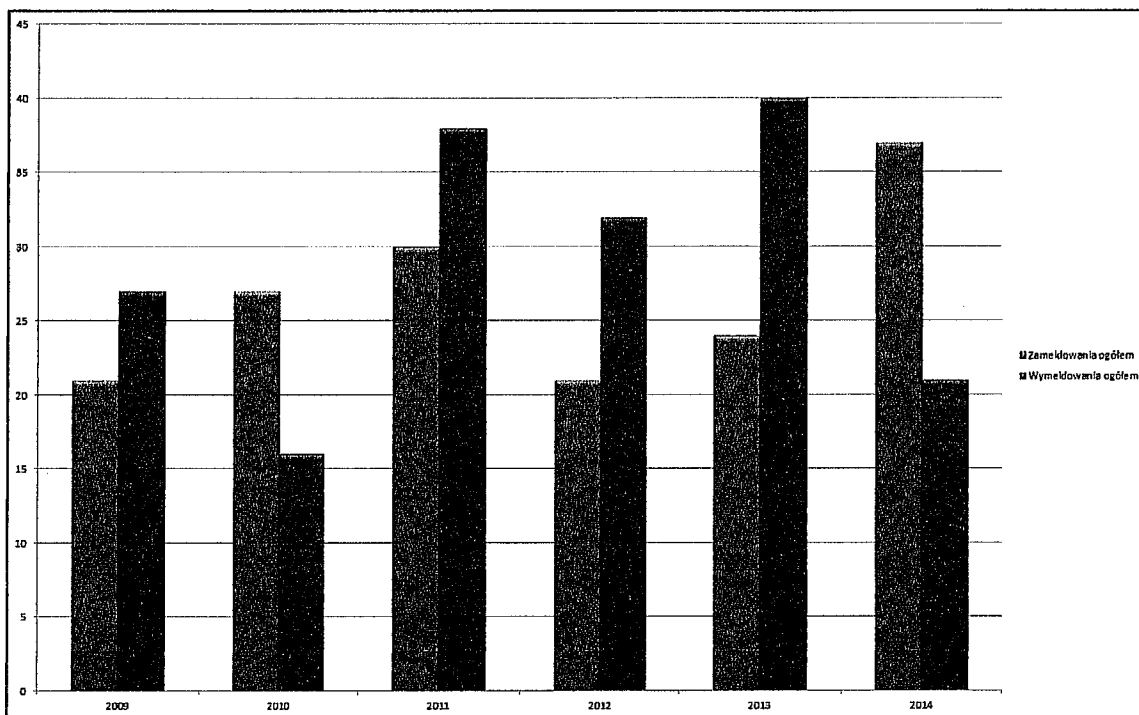
Źródło: polskawliczbach.pl

2.4.4. Migracje

Poprzez „migracje” rozumie się stałą lub czasową zmianę miejsca pobytu. Saldo migracji ma istotny wpływ na wysokość populacji danego obszaru.

Na terenie Miasta Nieszawa dane dotyczące migracji ulegały przez cały badany okres fluktuacją. Ostatecznie w 2014 roku, po raz pierwszy od 2010, liczba zameldowań na terenie Miasta przewyższyła liczbę osób, które zdecydowały się je opuścić.

Wykres 4. Migracje w Mieście Nieszawa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2009-2014 saldo migracji dla Miasta Nieszawa (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie miasta, a liczbą osób, które się z niego wymeldowały w danym roku) było ujemne z wyjątkiem roku 2014, kiedy to więcej osób sprowadziło się na teren miasta niż się z niego wyprowadziło. Głównym elementem powodującym ujemne saldo migracji stanowiły osoby, które postanowiły przeprowadzić się do innych miast.

Tabela 7 pokazuje saldo migracji w Nieszawie w latach 2009 - 2014.

Tabela 7. Migracje na pobyt stały w Nieszawie wg typu i kierunku w latach 2009-2014

Wyszczególnienie		2009	2010	2011	2012	2013	2014
miasto	zameldowania	9	16	19	11	13	20
	wymeldowania	19	6	30	19	21	12
	saldo	-10	10	-11	-8	-8	8
wieś	zameldowania	12	11	10	10	11	17
	wymeldowania	7	10	8	12	19	6
	saldo	5	1	2	-2	-8	11
zagranica	zameldowania	0	0	1	0	0	0
	wymeldowania	1	0	0	1	0	3
	saldo	1	0	1	-1	0	-3
zameldowania ogółem		21	27	30	21	24	37
wymeldowania ogółem		27	16	38	32	40	21
saldo migracji		-6	11	-8	-11	-16	16

Źródło: Dane GUS

2.4.5. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny na terenie Miasta Nieszawa tylko w roku 2014 przyjął wartości nieujemne. Oznacza to, że liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń żywych. Jest to jednym z czynników wpływających na zmniejszanie się liczby mieszkańców miasta. Efektem malejących wartości wskaźnika w dłuższej perspektywie czasowej będzie coraz szybsze starzenie się społeczeństwa.

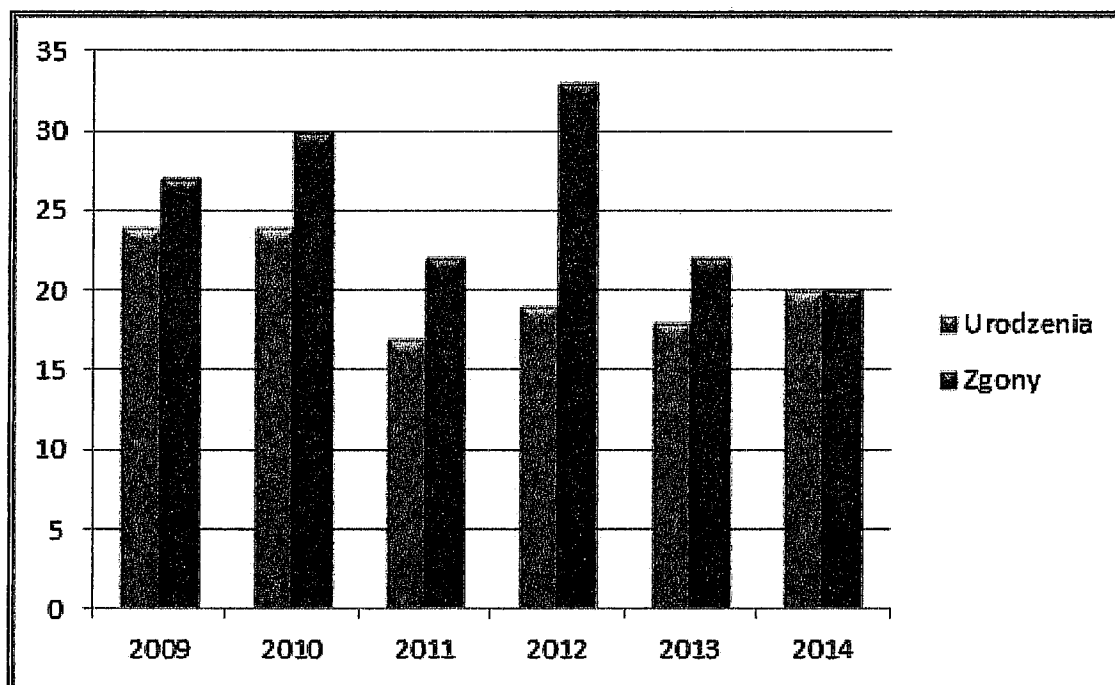
W tabeli 8 wyszczególniono dane dotyczące urodzeń, zgonów oraz przyrostu naturalnego w Nieszawie w latach 2009- 2014.

Tabela 8. Przyrost naturalny w Nieszawie w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe ogółem, w tym	24	24	17	19	18	20
mężczyźni	10	10	9	13	9	12
kobiety	14	14	8	6	9	8
Zgony ogółem	27	30	22	33	22	20
mężczyźni	15	10	15	18	12	14
kobiety	12	20	7	15	10	6
Przyrost naturalny ogółem	-3	-6	-5	-14	-4	0
mężczyźni	-5	0	-6	-5	-3	-2
kobiety	2	-6	1	-9	-1	2

Źródło: Dane GUS

Wykres 5. Urodzenia żywe i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.5. Infrastruktura techniczna

2.5.1. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta Nieszawa wynosiła w 2014r. 4,4 km i obsługiwała ona 165 przyłączy. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzystało ogółem 1 400 osób. Wskaźnik skanalizowania na terenie miasta wynosił ok. 60%. Ponadto nieczystości ciekłe były gromadzone na terenie Nieszawy w 66 zbiornikach bezodpływowych oraz w 5 oczyszczalniach przydomowych. Sieć kanalizacyjną na terenie miasta należy rozbudować, aby cały obszar miasta został skanalizowany. Poza tym niektóre przewody lub urządzenia wodociągowe czy kanalizacyjne wymagają już wymiany albo modernizacji jako obiekty zdegradowane i zniszczone, a także zastosowania nowoczesnych technologii.

Na terenie miasta działa jedna mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków o średniej przepustowości 200 m³/dobę, która również wymaga rozbudowy i remontu. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Wisła. Oczyszczalni ścieków potrzebuje natychmiastowej modernizacji, gdyż instalacje są w bardzo złym stanie technicznym, pompy są nieremontowane i przestarzałe, nie spełniają już właściwie swoich funkcji.

Gospodarka wodno- ściekowa na terenie całego miasta wymaga kompleksowego unormowania i przeprowadzenia gruntownej rewitalizacji, szczególnie na obszarach najbardziej zdegradowanych. Przyczyni się to do likwidacji istotnego problemu społecznego mieszkańców Nieszawy, wynikającego z braku zapewnienia dostępu wszystkich obiektów i terenów miasta do podstawowych usług komunalnych. Zapewni też mieszkańcom Nieszawy lepszy standard życia.

2.5.2. Sieć wodociągowa

Nieszawa jest zwodociągowana niemal w 95%. Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 22,5 km i korzysta z niej ok. 1980 osób. Miejscowość zaopatrywana jest w wodę z miejskiego ujęcia składającego się z dwóch studni głębinowych. Poza tym na terenie miasta znajduje się ujęcie firmy „REFRESCO” –oddział w Nieszawie, które jest eksploatowane dla celów produkcji napojów bezalkoholowych (gazowanych i niegazowanych). Własną studnię głębinową posiada także nieszawska Fabryka „Copernicus”, wytwarzające różnego typu napoje alkoholowe.

2.5.3. Gospodarka odpadami

Na terenie miasta działa zorganizowany system zbiórki i wywozu odpadów komunalnych, które trafiają na międzygminne składowisko odpadów zlokalizowane w Służewie (gmina Aleksandrów Kujawski). Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Nieszawy zajmuje się obecnie firma „Groneko” z Lubania.

2.5.4. Sieć drogowa

Na sieć drogową miasta Nieszawa składają się:

- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

2.5.5. Komunikacja autobusowa i kolejowa

Miasto Nieszawa posiada dość dobrze rozwiniętą sieć komunikacji autobusowej, która obsługuje zarówno połączenia o znaczeniu regionalnym, jak i wojewódzkim. Połączenia realizowane są między innymi do takich miast jak: Aleksandrów Kujawski, Ciechocinek, Włocławek, Łódź, Płock, Toruń, Bydgoszcz.

Na terenie Nieszawy transport kolejowy nie występuje.

2.5.6. Przeprawa promowa

Na uwagę zasługuje także kursujący przez Wisłę prom o napędzie hydraulicznym, boczno-kołowym z napisem „Nieszawa”. Jest to jedyna w Polsce tego typu jednostka pływająca, która w sezonie od maja do listopada stanowi nie tylko środek transportu, ale także atrakcję turystyczną. Prom stanowi przedłużenie drogi powiatowej nr 2049C na drugą stronę Wisły.

2.5.7. Telekomunikacja

Całe miasto obsługiwane jest przez jedną placówkę pocztową działającą w Nieszawie. Stopień telefonizacji przewodowej miejscowości osiągnął wysoki poziom, co oznacza pełne zaspokojenie lokalnych potrzeb. Miasto znajduje się poza tym w obszarze zasięgu wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej. Sieć telekomunikacyjna w Nieszawie powinna zapewnić warunki dla aktywizacji działalności gospodarczej oraz poprawy jakości życia.

2.6. Gospodarka

2.6.1. Rolnictwo

W związku z miejskim charakterem miejscowości na terenie Nieszawy rolnictwo nie odgrywa większej roli, ale występuje tu również ten dział gospodarki. Dominującą formą jest rolnictwo indywidualne, przeważają gospodarstwa do 1 ha (171), co nie jest zjawiskiem korzystnym, gdyż w warunkach konkurencji większą szansę na rozwój mają gospodarstwa charakteryzujące się większą powierzchnią. Im są one mniejsze, tym wyższe są jednostkowe koszty produkcji, a także większe trudności w finansowaniu inwestycji rolnych. Charakterystyczny jest również brak gospodarstw powyżej 50 ha.

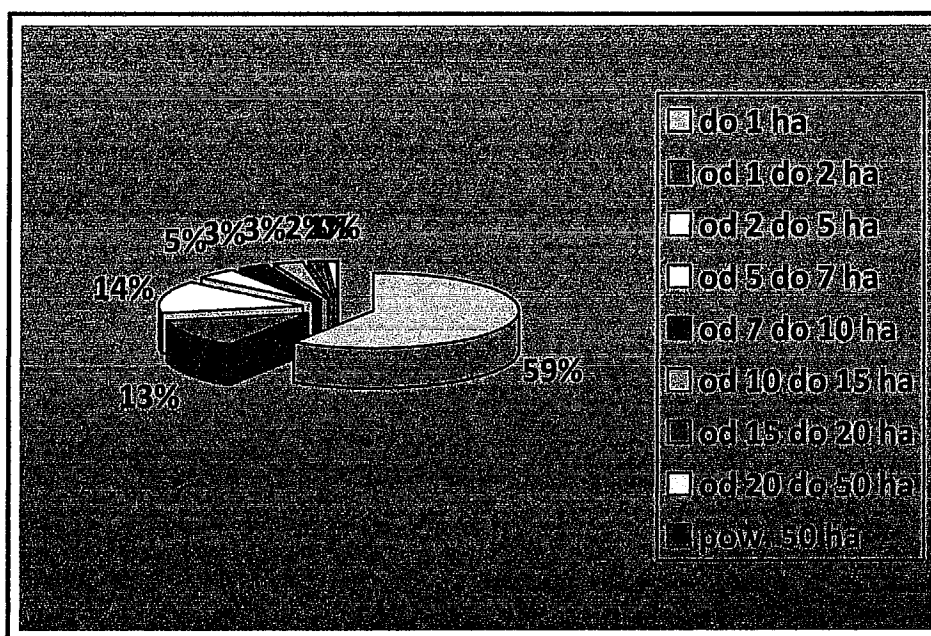
Dominacja gospodarstw małych – do 1 ha i do 2 ha, która została wykazana w tabeli 9, jest w większości spowodowana faktem, iż na terenach miasta Nieszawa wielu rolników zajmuje się ogrodnictwem i sadownictwem. Może też być wynikiem historycznych uwarunkowań, tzn. pozostałością po istnieniu szlachty zagrodowej.

Tabela 9. Struktura agrarna gospodarstw

Zakres powierzchni użytków rolnych	Liczba gospodarstw	%
Ogółem	289	100
do 1 ha	171	59,17
od 1 do 2 ha	37	12,80
od 2 do 5 ha	40	13,84
od 5 do 7 ha	14	4,84
od 7 do 10 ha	9	3,11
od 10 do 15 ha	10	3,46
od 15 do 20 ha	5	1,74
od 20 do 50 ha	3	1,04
pow. 50 ha	0	0

Źródło: Dane Urzędu Miasta w Nieszawie -2014r.

Wykres 6. Struktura agrarna gospodarstw na terenie Miasta Nieszawa

Źródło: Dane Urzędu Miasta w Nieszawie -2014r.

Jak wynika z danych GUS, w strukturze zasiewów dominują zboża (pszenica, żyto, jęczmień). Na dalszych miejscach lokują się: kukurydza, ziemniaki, buraki cukrowe. Wielu rolników uprawia także warzywa gruntowe (na polu, w szklarniach lub w tunelach foliowych): marchew, pomidory, ogórki, sałatę, rzodkiewkę, pietruszkę, buraczki ćwikłowe, kapustę, kalafior, brokuły, cebulę, a także kwiaty gruntowe, np. chryzantemy. Według danych z GUS w latach 2002 - 2010 nastąpił znaczny wzrost natężenia upraw warzyw gruntowych w województwie kujawsko – pomorskim, przy czym w Nieszawie nastąpił wzrost o 20,6 punkta procentowego. Nieszawscy rolnicy posiadają także sady, w których rosną drzewa owocowe: czereśnie, wiśnie, jabłonie, grusze, śliwy, orzechy włoskie, leszczyny.

Hodowla na terenie Nieszawy obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło, rzadziej drób (kury i kaczki). Część gospodarstw (158) funkcjonuje bez hodowli zwierząt.

Tutejsi rolnicy są doskonale zmechanizowani. Posiadają nowoczesne maszyny i narzędzia rolnicze stosowane w produkcji roślinnej (maszyny do uprawy, nawożenia i pielęgnacji roślin, maszyny do siewu i sadzenia oraz maszyny do zbioru, omłotu i czyszczenia zbóż czy zielonek), a także maszyny stosowane w produkcji zwierzęcej, oparte na najnowszych technologiach. Są wyposażeni w traktory najnowszej generacji, samochody ciężarowe, samochody dostawcze, kombajny zbożowe, kombajny ziemniaczane czy kombajny buraczane. Posiadają często własne magazyny, przechowanie i chłodnie.

2.6.2. Rynek pracy

W Mieście Nieszawa w 2014r. działało 168 podmiotów gospodarczych, z czego większość, bo aż 94,05% stanowiły podmioty sektora prywatnego. Najliczniejszą grupę spośród tego sektora stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 68,35%. W całym analizowanym okresie, czyli w latach 2009 - 2014, odnotowano przyrost podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Nieszawa równy 9,09% (pojawiło się 14 nowych podmiotów gospodarczych). Wzrost ten spowodowany był powiększeniem się grupy podmiotów sektora prywatnego.

W poniższej tabeli 10 przedstawiono podział podmiotów gospodarczych funkcjonujących w mieście Nieszawa w latach 2009 – 2014.

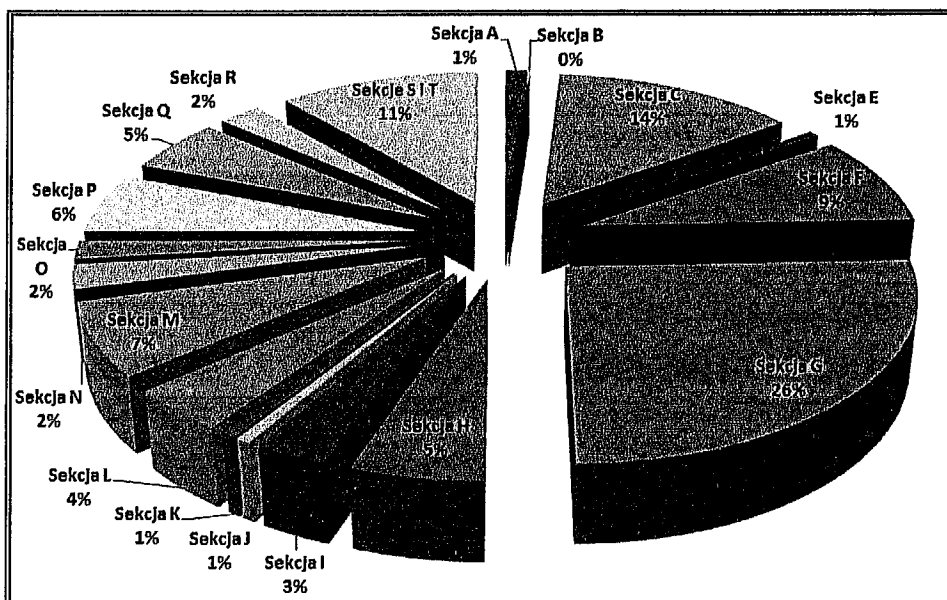
Tabela 10. Podmioty gospodarcze działające na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	154	160	165	165	164	168
sektor publiczny - ogółem	10	10	10	10	10	10
sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	8	8	8	8	8	8
sektor prywatny - ogółem	144	150	155	155	154	158
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	112	118	116	115	109	108
sektor prywatny - spółki handlowe	10	10	11	11	13	14
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1	1	1
sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1	1	2	2
sektor prywatny - fundacje	1	1	1	1	1	1
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	5	5	5	6	7	7

Źródło: Dane GUS

Na wykresie 7 przedstawiono strukturę działalności gospodarczej według kategoryzacji na sekcję i działy PKD 2007. Najwięcej podmiotów gospodarczych, funkcjonowały w sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (26%). Pozostałe znaczące sekcje to: sekcja C – przetwórstwo przemysłowe (14%), sekcja S oraz sekcja T, czyli pozostała działalność usługowa wraz z gospodarstwami domowymi zatrudniającymi pracowników (11%).

Wykres 7. Struktura działalności gospodarczej na terenie Miasta Nieszawa w 2014r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
C	Przetwórstwo przemysłowe
E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Źródło: GUS

W Nieszawie nie ma zbyt wielu zakładów pracy. Produkcją napojów bezalkoholowych (gazowanych i niegazowanych) zajmuje się firma „REFRESCO” –oddział w Nieszawie. Fabryka „Copernicus” wytwarza zaś różnego typu napoje alkoholowe. Istnieje też Fabryka Farb „BIO - EARTH”, produkująca chemikalia i produkty pochodne. Prosperują też inne firmy, m. in. transportowe, gospodarstwa ogrodnicze i sadownicze, żwirownia, piekarnie, firma obróbki i odlewów plastycznych, firma produkująca narzędzia metalowe.

2.6.3. Handel i usługi

Na terenie Nieszawy znajduje się kilka sklepów spożywczo - przemysłowych, sklep mięsny, sklepy z odzieżą używaną. Obecnie jest budowany market „Dino”. W sezonie letnim pojawiają się ogródki piwne, bary i kawiarnie. Znajduje się tu także: salon fryzjerski z solarium, warsztaty naprawy samochodów, siłownie wiatrowe, zakład zduński, zakład ślusarski, zakłady remontowo – budowlane, zakłady przetwórstwa owocowo – warzywnego, zakład informatyczny, zakłady handlowo –usługowe, pracownia projektowo – usługowa, biuro rachunkowe, biuro usług projektowych i geodezyjnych, przychodnie weterynaryjne, punkty sprzedaży gazu w butlach. Działa hotel, proponujący noclegi i usługi cateringowe. Ma powstać całodobowy dom pomocy społecznej dla osób starszych i chorych oraz środowiskowy dom samopomocy dla osób niepełnosprawnych

W Nieszawie znajduje się poczta oraz filie dwóch banków spółdzielczych: Kujawskiego Banku Spółdzielczego oraz Kujawsko –Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego. Funkcjonuje liceum dla dorosłych oraz policealna szkoła zawodowa prowadzona przez Towarzystwo Wiedzy Powszechnej.

Funkcjonują podmioty tzw. „tradycyjnej ekonomii społecznej”, np. stowarzyszenia i fundacje, ale brakuje podmiotów tzw. „nowej ekonomii społecznej, np. spółdzielni socjalnych, przedsiębiorstw społecznych, centrów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej czy warsztatów terapii zajęciowej. W tym zakresie należałoby przeprowadzić rewitalizację społeczną w Nieszawie, pobudzić aktywność miejscowej ludności i tutejszych przedsiębiorców.

W mieście nie ma żadnej restauracji, cukierni, smażalni ryb czy pizzerii. Nie ma też stacji paliw, kwaciarni i targowiska miejskiego. Brakuje domu kultury, izby tradycji, miejsca spotkań dla tutejszych stowarzyszeń. Przydałby się także żłobek, przychodnia z lekarzami specjalistami, a także salon kosmetyczny i dom handlowy. Brakuje księgarni, sklepu papierniczego, sklepu ze sprzętem AGD i elektronicznym, sklepu odzieżowego i obuwniczego, sklepu ze środkami ochrony roślin, składu z materiałami budowlanymi i wyposażeniem wnętrz, sklepu promującego ekologiczne i lokalne produkty.

2.6.4. Turystyka

Atrakcją turystyczną stanowi kursujący przez Wisłę prom z napisem „Nieszawa”, który w sezonie od maja do listopada stanowi środek transportu, łączący kujawski brzeg Wisły z dobrzyńskim. Na promie odbywają się koncerty na wodzie, powstają filmy dokumentalne. Może być on także miejscem zawarcia związku małżeńskiego czy zjazdu rodzinnego. Dobre miejsce na kawiarnię stanowi drugi prom „Wacław II”, przycumowany do nieszawskiego brzegu, który stanowi doskonały punkt widokowy dla turystów i może być miejscem spotkań lub wydarzeń kulturalnych.

Między Nieszawą a Ciechocinkiem istnieje ścieżka rowerowa, która powstała pod patronatem Związku Gmin Ziemi Kujawskiej. Przez miasto przebiega także tzw. Wiślana Trasa Rowerowa, czyli „czerwony” szlak rowerowy o długości 63 km, przebiegający przez Toruń - Brzoza - Otłoczyn - Ciechocinek - Raciążek - Nieszawa – Włocławek. Przez Nieszawę wiedzie także pieszy „czerwony” szlak turystyczny KP-4123-c o długości 36 km, przebiegający przez Toruń- Ciechocinek i Nieszawę, doskonały do organizacji wycieczek pieszych, rajdów, podchodów czy rozwoju narciarstwa biegowego.

Szlak rowerowy „czerwony” oznaczony jest znakiem

Pieszy szlak „czerwony” oznaczony jest znakiem

W mieście brak jednak całkowicie zaplecza turystycznego, brak jakichkolwiek obiektów infrastruktury turystycznej, w tym miejsc, w których turyści mogliby odpocząć lub posilić się, kupić napoje, jedzenie, pamiątki, produkty lokalne. Całe nabrzeże wiślane potrzebuje rewitalizacji, aby w Nieszawie mogła się rozwinąć turystyka.

W Nieszawie należałoby pobudzić i rozwinąć „turystykę kulturową, która jest – skierowana przede wszystkim na odwiedzanie i poznawanie miejsc związanych z kulturą i historią w jej rozmaitych aspektach. Obiektem zainteresowania tej turystyki są, zarówno wytwory kultury w przeszłości, jak i współczesne. W jej skład wchodzi również integralnie wszelkiego rodzaju „turystyka historyczna”. Rozwój „turystyki kulturowej i historycznej” mógłby czerpać z bogatej historii, tradycji oraz zasobów kultury materialnej i duchowej Miasta Nieszawy. Można by go było połączyć również z tradycyjnym „krajoznawstwem”.

Gdyby powstał kolejny stopień na Wiśle można by otworzyć wypożyczalnię sprzętu wodnego, np. kajaków, łodek, rowerów wodnych, desek surfingowych, a także organizować wycieczki statkiem. Obecnie rozwój wodnego ruchu turystycznego, poza przeprawą promową, blokuje całkowicie obszar „Natura 2000”.

2.6.5. Charakterystyka obszaru zdegradowanego na terenie Nieszawy wymagająca rewitalizacji

Na terenie Miasta Nieszawy występuje szczególna koncentracja zjawisk kryzysowych i negatywnych, zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej, infrastrukturalnej czy kulturalnej. Ocena zjawisk kryzysowych w sferze społecznej została dokonana w rozdziale następnym (zob. s. 72-73). Praktycznie cały obszar miasta Nieszawa należy do obszarów zdegradowanych, na którym należy przeprowadzić kompleksowy i komplementarny proces rewitalizacji, zarówno społecznej, jak i infrastrukturalnej, podejmujący zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki, przestrzeni, środowiska, infrastruktury lub kultury na podstawie Programu Odnowy Miejscowości oraz Gminnego Programu Rewitalizacji.

W poniższej tabeli 11 przedstawiona została charakterystyka najpoważniejszych zjawisk kryzysowych i negatywnych w sferze gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej, środowiskowej, infrastrukturalnej i kulturalnej.

Tabela 11. Zjawiska kryzysowe i negatywne w różnych sferach życia w Nieszawie

Lp.	Sfera gospodarcza
1.	Wysoki i rosnący udział procentowy osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.
2.	Niedostosowane kwalifikacje osób bezrobotnych do sytuacji na rynku pracy.
3.	Niewielka ilość zakładów pracy.
4.	Niski stopień rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza w branży turystycznej oraz usługowo- handlowej.
5.	Brak podmiotów „nowej ekonomii społecznej” oraz niewystarczające wykorzystanie już istniejących podmiotów „tradycyjnej ekonomii społecznej” w gospodarce.
6.	Brak rozwoju w zakresie „turystyki kulturowej i historycznej”.
7.	Brak systemu preferencji dla rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta.
8.	Niska atrakcyjność inwestycyjna terenu.
9.	Brak wiążących decyzji w sprawie budowy stopnia wodnego na Wiśle.
	Sfera przestrzenno – funkcjonalna
1.	Duża ilość małych gospodarstw indywidualnych do 1ha.
2.	Niewielka powierzchnia gruntów będących własnością miasta.
3.	Niska estetyka zabudowy i występujący lokalnie chaos przestrzenny.
4.	Brak rezerw mieszkań komunalnych i socjalnych pozostających do dyspozycji miasta.
5.	Znaczny stopień zdegradowania wielu obiektów i obszarów przestrzeni miejskiej.
6.	Niewystarczający poziom wyposażenia obiektów sportowych i rekreacyjno-turystycznych.
7.	Brak bezpośredniego dostępu do komunikacji kolejowej.
8.	Funkcjonowanie przeprawy promowej jedynie w sezonie od maja do listopada, stwarzające bariery komunikacyjne w pozostałym okresie roku.

Sfera infrastrukturalna	
1.	Duża ilość budynków sprzed 1918r. wymagających kapitalnego remontu, przebudowy, modernizacji bądź adaptacji.
2.	Zły stan techniczny oraz rozbiórki zabytkowych domów drewnianych i murowanych.
3.	Brak podstawowej infrastruktury sanitarno –technicznej w wielu mieszkaniach komunalnych i socjalnych i konieczność likwidacji tego istotnego problemu społecznego.
4.	Konieczność modernizacji i remontu części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.
5.	Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i starszych.
6.	Konieczność przebudowy, modernizacji i remontu obiektów infrastruktury kulturalnej.
7.	Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna, sportowo – rekreacyjna.
8.	Niewystarczający stopień wyposażenia miasta w podstawową infrastrukturę komunalną oraz konieczność jej budowy, przebudowy lub rozbudowy, zwłaszcza na obszarach najbardziej zdegradowanych społecznie i infrastrukturalnie
9.	Zły stan techniczny oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, a także przewodów i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie całego miasta.
10.	Niewystarczająca efektywność energetyczna obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych oraz konieczność działań w zakresie termomodernizacji oraz sprzyjających niskoemisyjności.
11.	Bardzo zły stan techniczny nawierzchni większości dróg gminnych i powiatowych oraz konieczność przebudowy i modernizacji całej infrastruktury dróg lokalnych, szczególnie na obszarach najbardziej zdegradowanych społecznie i technicznie.
12.	Brak środków finansowych na inwestycje w mieście z uwagi na realizację programu naprawy finansów.
Sfera środowiskowa	
1.	Emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw niskiej jakości lub odpadów w paleniskach domowych.
2.	Niewystarczająca ilość i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej, zwłaszcza wzdłuż nabrzeża wiślanego.
3.	Ograniczenia dotyczące możliwości zagospodarowania terenów, wynikające z systemu prawnej ochrony przyrody, zwłaszcza na obszarze „Natura 2000”.
4.	Niedostateczne wykorzystanie rzeki Wisły i nabrzeża wiślanego.
5.	Nieuregulowana gospodarka wodno –ściekowa na terenie miasta.
6.	Niski udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w wydatkach budżetu miasta.
Sfera kulturalna	
1.	Postępująca degradacja techniczna obiektów zabytkowych oraz sakralnych.
2.	Słabe dostosowanie istniejących przestrzeni publicznych do celów kulturalnych.
3.	Brak domu kultury, izby tradycji, miejsca spotkań dla lokalnych stowarzyszeń, muzeum tradycji rybackiej i nadwiślańskiej.
4.	Zaniedbane tereny dawnych cmentarzy (ewangelickiego i żydowskiego).
5.	Niski udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu miasta.

Źródło: Opracowanie własne

2.7. Sfera społeczna

2.7.1. Zasoby mieszkaniowe

Według danych GUS, ogółem w 2014 roku na terenie Miasta Nieszawa znajdowało się 810 mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej 55 248 m².

Tabela 12. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	2014
mieszkania	mieszk.	753	783	801	804	809	810
izby	izba	2 633	2 809	2 853	2 867	2 892	2 896
powierzchnia użytkowa	m ²	49 539	53 321	54 196	54 477	55 113	55 248

Źródło: Dane GUS

Mieszkańcy Nieszawy zajmują lokale stanowiące ich własność, własność innych osób prywatnych, własność gminy, własność spółdzielni mieszkaniowych (bloki SM „Nowe Miasto” zlokalizowane przy ul. Żabieniec oraz blok SM w Ciechocinku przy ul. Kościuszki 1). W mieście funkcjonuje także kilka wspólnot mieszkaniowych.

Stopień wyposażenia budynków w instalacje techniczno - sanitarne jest raczej dobry, co przedstawia tabela 13. Większość mieszkań posiada dostęp do podstawowych instalacji, czyli wodociągu, ustępu splukiwanego, łazienki oraz centralnego ogrzewania. W mieście nie ma gazu ziemnego, ale mieszkańcy korzystają z gazu z butli. Na 810 mieszkań w 2014r.:

- 96,30% mieszkań było podłączonych do wodociągu;
- 90,37% mieszkań było wyposażonych w ustęp splukiwany;
- 83,46% mieszkań było wyposażonych w łazienkę;
- 71,73 % mieszkań posiadało centralne ogrzewanie.

Tabela 13. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
wodociąg	706	753	771	774	779	780
ustęp splukiwany	605	705	723	726	731	732
łazienka	564	649	667	670	675	676
centralne ogrzewanie	487	554	572	575	580	581

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ogólną strukturę zasobów mieszkaniowych w Nieszawie przedstawia tabela 14, w której można zauważyć, że znaczną grupę stanowią mieszkania w budynkach pochodzących sprzed 1918r. (24,07%), co oznacza że stan substancji mieszkaniowej na terenie Nieszawy nie jest najlepszy. Wiele budynków jest w takim stanie, że wymaga natychmiastowej przebudowy, modernizacji, adaptacji lub remontu, czyli rewitalizacji, zwłaszcza że w niektórych budynkach lub mieszkaniach nadal brak dostępu do wody, nie ma splukiwanego ustępu, łazienki, ciepłej wody czy centralnego ogrzewania. Budynki te są często obiektami całkowicie zdegradowanymi: są zniszczone, odrapane, zaniedbane, rozpadają się lub grożą katastrofą budowlaną, wymagają kapitalnego remontu. Szczególnie zdegradowaną pod tym względem przestrzeń stanowi centrum miasta- plac Kazimierza Jagiellończyka oraz ul. 3 Maja i ulice prowadzące nad Wisłę.

Tabela 14. Struktura zasobów mieszkaniowych

Okres budowy	Liczba mieszkań	%
przed 1918	195	24,07
w latach 1918 - 1944	63	7,78
w latach 1945 - 1970	121	14,94
w latach 1971 – 1978	49	6,06
w latach 1979 - 1988	126	15,55
w latach 1989 - 2002	114	14,07
w latach 2002 - 2014	142	17,53
Razem	810	100

Źródło: Dane GUS

W związku z trudną sytuacją materialną wiele osób w Nieszawie zalega z opłatami za czynsz, wodę, energię elektryczną oraz korzysta z dodatków mieszkaniowych. Z uwagi na brak funduszy wiele mieszkań i budynków nie jest w ogóle remontowanych.

2.7.2. Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę medyczną mieszkańcom Miasta Nieszawa zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ELMED”, zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 20. Zaopatrzenie w leki zapewnia Apteka „Nieszawska” przy ul. Sienkiewicza 22, a pomoc stomatologiczną - Poradnia Stomatologiczna przy ul. Kościuszki 31. Usługi leczenia zamkniętego oraz specjalistyczne porady lekarskie dostępne są w Powiatowym Szpitalu w Aleksandrowie Kujawskim przy ul. Słowackiego 18. Lekarze specjaliści przyjmują również w NZOZ „Przychodni Rodzinnej” w Ciechocinku przy ul. Zdrojowej 46 lub Aleksandrowie Kujawskim przy ul. Słowackiego 20a. Mieszkańcy mogą skorzystać z usług karetki pogotowia, zlokalizowanej przy ul. Laskowskiego.

2.7.3. Bezpieczeństwo publiczne

W Nieszawie nie ma obecnie Posterunku Policji. O bezpieczeństwo mieszkańców miasta dbają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Ciechocinku. Raz w tygodniu w ratuszu ma dyżur dzielnicowy.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej w Nieszawie funkcjonuje od roku 1879 jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP), która jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w KRS. Jest to jedna z najstarszych w Polsce jednostek, istnieje już od 137 lat. Od roku 1995 jednostka należy do Krajowego Systemu Ratowniczo –Gaśniczego (KRSG). Przy jednostce działa od roku 2004 Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Siedzibą OSP jest remiza strażacka, tzw. Dom Strażaka, zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 13, który wymaga gruntownej rewitalizacji, czyli przebudowy, remontu i termomodernizacji, a także zakupu wyposażonych w najnowsze technologie samochodów ratowniczych, unowocześnienia wyposażenia bojowego oraz zakupu wyposażenia do kuchni.

Podstawową istotą funkcjonowania jednostki jest: prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną (PSP), organami samorządowymi i innymi podmiotami; branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk (zagrożeń) i zdarzeń, np. powodzi i podtopień; informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi; rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej, sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej; a także wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz postanowień Statutu jednostki. Druhowie z OSP w Nieszawie biorą też czynny udział w uroczystościach miejskich, państwowych i kościelnych.

2.7.4. Szkolnictwo

Na terenie Miasta Nieszawa funkcjonuje jedna placówka dydaktyczna, którą jest Zespół Szkół w Nieszawie, zlokalizowany w budynkach przy ul. Zjazd 5 oraz ul. Kościuszki 6. W skład zespołu wchodzi: Przedszkole Samorządowe, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum oraz Liceum Ogólnokształcące im. Kom. H. Laskowskiego. Przy szkołach działają różne organizacje młodzieżowe (Samorząd Uczniowski, Związek Harcerstwa Polskiego, Liga Morska i Rzeczna) oraz różne koła zainteresowań, które organizują imprezy i uroczystości w ciągu roku z okazji świąt wynikających z kalendarza imprez, zarówno szkoły, jak i miasta.

Wykaz jednostek szkolnych (tj. szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum) na terenie Miasta Nieszawa w latach 2010 - 2014 został zaprezentowany w poniższej tabeli 15. Do przedszkola samorządowego uczęszcza od 25 do 50 dzieci, które pracują w 2 grupach wiekowych (młodszej i starszej). Trzeba też podkreślić, że część dzieci z terenu miasta

uczęszcza do szkoły podstawowej, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych poza Nieszawą.

Tabela 15. Placówki oświatowe na terenie Miasto Nieszawa w latach 2010-2014

Nazwa szkoły i adres	2010	2011	2012	2013	2014
Szkoła Podstawowa					
Liczba uczniów	112	107	104	90	99
Liczba klas	8	6	6	6	7
Liczba komputerów	18	15	15	15	15
Gimnazjum					
Liczba uczniów	66	58	47	53	46
Liczba klas	3	3	3	3	3
Liczba komputerów	15	15	15	15	15
Liceum ogólnokształcące					
Liczba uczniów	87	94	41	26	15
Liczba klas	3	3	3	2	1
Liczba komputerów	24	22	22	22	22

Źródło: Dane GUS

W latach 2009-2014 w szkołach nieszawskich (w przedszkolu, szkole podstawowej i gimnazjum) realizowane były różne projekty unijne w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL), współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

W latach 2009- 2011 realizowany był projekt pod nazwą „Lepszy START – lepsza przyszłość”. Dotyczył on upowszechniania edukacji przedszkolnej, wyrównywania szans edukacyjnych u dzieci w wieku 3-5 lat, zapewnienia wysokiej jakości usług świadczonych w oświacie oraz rozwoju dodatkowych zainteresowań u przedszkolaków. W ramach projektu utworzono Punkt Przedszkolny w Nieszawie, który wyposażono w zabawki, pomoce dydaktyczne, komputer z oprogramowaniem, urządzenie wielofunkcyjne oraz sprzęt multimedialny. Dzieci uczestniczyły w zajęciach dodatkowych z języka angielskiego, rytmiki, zajęć plastycznych oraz w zajęciach specjalistycznych z logopedii. Projekt był realizowany we współpracy z innymi gminami Powiatu Aleksandrowskiego.

W latach 2010- 2011 w szkole podstawowej oraz w gimnazjum realizowano dwie edycje projektu pod nazwą „*Uczeń na 6 w powiecie aleksandrowskim*”. Celem tego projektu było wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży szkolnej z małych miasteczek oraz zapewnienie im dostępu do zajęć dydaktyczno- wyrównawczych, zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć specjalistycznych i opieki psychologiczno- pedagogicznej. W projekcie brali udział chętni uczniowie z klas I - III oraz IV – VI szkoły podstawowej, młodzież z klas I- III gimnazjum, a także dzieci z „zerówki”. W ramach zajęć dydaktyczno- wyrównawczych prowadzono zajęcia: z edukacji wczesnoszkolnej, języka polskiego, języków obcych, matematyki, fizyki, historii. Zajęcia specjalistyczne obejmowały: zajęcia logopedyczne, zajęcia pedagogiczno- wychowawcze, zajęcia terapeutyczne i socjoterapeutyczne oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. W ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzono różne koła zainteresowań, np. plastyczno- techniczne, matematyczno- informatyczne, biologiczno-chemiczne, z języka angielskiego czy niemieckiego. Dodatkowo uczniowie wzięli udział w zajęciach z poradnictwa i doradztwa edukacyjno- zawodowego oraz w seminarium i konkursie na temat „Stereotyp płci i jego zwalczanie”. W ramach projektu do szkół zakupiono nowy sprzęt (np. telewizory, magnetofony, magnetowidy, drukarki, mikroskopy, rzutniki multimedialne), pomoce dydaktyczne do nauczania różnych przedmiotów, materiały biurowe i artykuły papiernicze do prowadzenia zajęć. Projekt był realizowany we współpracy z innymi gminami Powiatu Aleksandrowskiego.

W Zespole Szkół w Nieszawie zaplanowano także w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) realizację różnych projektów, m. in.:

- Projekt pod nazwą „*Moja kariera zawodowa*”- ma zapewnić uczniom i absolwentom pomoc w wyborze dalszych etapów kształcenia oraz planowanie własnej kariery zawodowej, aby zapewnić lepszą ofertę zajęć pozalekcyjnych i dydaktyczno – wyrównawczych dla uczniów; podnieść poziom wyników osiągniętych na sprawdzianach i egzaminach zewnętrznych z części matematyczno - przyrodniczej; podnieść poziom kompetencji i umiejętności kluczowych; zapobiec przedwczesnemu kończeniu przez nich nauki szkolnej oraz zapewnić równy dostęp do dobrej jakości edukacji na różnych etapach kształcenia. W ramach projektu zostaną także zakupione pomoce dydaktyczne i wyposażenie specjalistyczne do pracowni chemiczno- fizycznej, matematycznej i przyrodniczej; a nauczyciele zostaną skierowani na kursy i szkolenia doskonalące.
- Projekt pod nazwą „*Umiem się dogadać*”- ma pomóc uczniom w przyswajaniu i poszerzaniu wiedzy z języka niemieckiego, języka angielskiego, a także języka polskiego; podnieść poziom wyników osiągniętych na sprawdzianach i egzaminach zewnętrznych z języka polskiego i języków obcych; podnieść poziom umiejętności

i kompetencji kluczowych; zapewnić ofertę zajęć pozalekcyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych służących indywidualizacji nauczania. W ramach projektu zostaną także zakupione pomoce dydaktyczne i wyposażenie specjalistyczne do pracowni języka angielskiego i niemieckiego, sprzęt multimedialny i interaktywny oraz słowniki specjalistyczne do biblioteki szkolnej; a nauczyciele zostaną skierowani na kursy i szkolenia doskonalące.

- Projekt pod nazwą „*Rozwijanie kreatywności i pracy zespołowej wśród dzieci i młodzieży*”- ma na celu rozpowszechnienie wśród uczniów określonych postaw i umiejętności, a w szczególności- kreatywności, umiejętności pracy w zespole, integracji międzypokoleniowej; potrzeby rozwijania własnych zainteresowań, m. in. podczas warsztatów muzycznych; zapewnić szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza kół zainteresowań i warsztatów; podnieść poziom umiejętności i kompetencji kluczowych; zapewnić atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu; wznowić działalność Młodzieżowej Orkiestry Dętej w Nieszawie; zachęcić dzieci i młodzież do wybierania edukacji w szkołach nieszawskich. W ramach projektu zostaną także zakupione instrumenty muzyczne, pomoce dydaktyczne do nauczania muzyki oraz sprzęt nagłośniający; a nauczyciele będą mogli podnieść swoje kwalifikacje zawodowe i interpersonalne.

2.7.5. Sport i rekreacja

Na terenie miasta istnieje kompleks boisk sportowych „ORLIK”, zlokalizowany przy ul. Kościuszki 6 obok budynku szkoły podstawowej. Posiada on duże boisko do piłki nożnej oraz mniejsze boisko wielofunkcyjne, na których od rana odbywają się zajęcia wychowania fizycznego prowadzone przez nauczycieli, a popołudniami prowadzi zajęcia sportowe i rekreacyjne lokalny animator sportu. Przy „ORLIKU” brakuje zaplecza socjalnego i sanitarnego.

W Nieszawie przy ul. Zjazd 5 znajduje się stadion miejski, który stanowi miejsce rekreacji i rozgrywek sportowych dla mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej, drużyn sportowych czy drużyn pożarniczych. Posiada on zaplecze sanitarno- gospodarcze, które wymaga rozbudowy. Na trybunach brakuje także zadaszenia i oświetlenia. W mieście nie funkcjonuje obecnie klub sportowy, ale przez wiele lat działał tu NKS „Jagiellonka”.

W mieście istnieją dwa place zabaw, mieszczące się przy ul. Drzewnej i ul. Kościuszki. Wymagają one jednak gruntownej renowacji i uzupełnienia wyposażenia.

W Nieszawie brakuje parku miejskiego oraz obiektów infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej, choć tereny nabrzeża wiślanego przy przystani promowej i wzdłuż bulwarów znakomicie się nadają do takiego zagospodarowania przestrzeni.

2.7.6. Instytucje kulturalne

Życie kulturalne Nieszawy skupia się przede wszystkim wokół działających tu instytucji kultury: Miejskiej Biblioteki Publicznej i Muzeum Stanisława Noakowskiego, zlokalizowanych w centrum miasta.

Miejska Biblioteka Publiczna mieści się przy ul. Sienkiewicza 10. Posiada w swych zasobach księgozbiór w liczbie ok. 15 000 woluminów, rocznie korzysta w niej z wypożyczalni, czytelni oraz zasobów internetowych około 400 czytelników, tj. dzieci, młodzieży i dorosłych. Poza podstawową działalnością związaną z funkcjonowaniem biblioteki, czyli wypożyczaniem książek, propagowaniem czytelnictwa czy zaangażowaniem w akcję „Cała Polska czyta dzieciom”, biblioteka zajmuje się także organizacją czasu wolnego oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży, a także realizuje różne innowacyjne programów. Obecnie w bibliotece realizowane są 3 programy:

- 1) Program „Akademia Orange dla bibliotek” Fundacji Orange: Program ten jest ukierunkowany na rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez zwiększenie dostępu do nowych technologii komunikacyjnych i promocje ich wykorzystania. W związku z realizacją projektu biblioteka może korzystać z darmowego dostępu do Internetu.
- 2) „Program Rozwoju Bibliotek”: Inicjatorem programu jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN). Program ma na celu przekształcenie bibliotek w nowoczesne centra dostępu do wiedzy i kultury. W ramach realizacji projektu biblioteka otrzymała najnowsze oprogramowanie komputerowe oraz aparat cyfrowy.
- 3) „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”: Program został stworzony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i gwarantuje co roku dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych dla placówki.

Istotny wkład w rozwój życia kulturalnego mieszkańców Nieszawy ma Muzeum Stanisława Noakowskiego w Nieszawie, które działa od 1983r. Obecnie jest ono oddziałem Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku. Siedziba muzeum usytuowana jest przy ul. Mickiewicza 6 w klasycystycznym domu z połowy XIX wieku.

Nieszawska instytucja to muzeum biograficzne, poświęcone wybitnemu teoretykowi architektury, pedagogowi i malarzowi - Stanisławowi Noakowskiemu. Zadaniem tej instytucji kultury jest przede wszystkim gromadzenie dokumentacji twórczej artysty: prac, szkiców, dokumentów, pamiątek, wiadomości o jego życiu i rodzinie. Oprócz działalności zasadniczej muzeum prowadzi również prace popularyzujące poprzez prezentowanie wystaw czasowych, obejmujących rozmaite style, kierunki i dziedziny plastyczne. Ponadto jest miejscem spotkań autorskich, wieczorów historycznych, projekcji filmowych, koncertów i innych wydarzeń kulturalnych, a także plenerów malarskich i zajęć dla dzieci i młodzieży.

W 2010r. przeprowadzono gruntowny remont i rozbudowę muzeum. Dobudowano oficynę, w której znajdują się sanitariaty, pomieszczenia socjalno-gospodarcze i kotłownia. Wymieniono całą instalację grzewczą, wybudowano podjazd dla niepełnosprawnych od strony dziedzińca, wyremontowano dach, wymieniono okna oraz odnowiono elewację. Wewnątrz wyremontowano wszystkie pomieszczenia. Po remoncie w muzeum dwie sale na parterze poświęcone są Stanisławowi Noakowskiemu i jego rodzinie- pierwsza to gabinet rejenta Władysława Noakowskiego (jako część biograficzna), druga- salonik z pracami architekta. Na parterze znajduje się także duża sala, która powstała z dwóch mniejszych. Sala ta posiada sprzęt multimedialny. Odbywają się tam głównie wystawy czasowe lub poplenerowe. Bywa także wykorzystywana przy organizacji różnych uroczystości i wydarzeń kulturalnych w mieście. Na piętrze w dwóch salach znajduje się wystawa poświęcona Ludwikowi Bouchardowi- pierwszemu nauczycielowi rysunku S. Noakowskiego.

2.7.7. Organizacje pozarządowe

Na terenie Mieście Nieszawa działają różne organizacje pozarządowe, przede wszystkim kilka stowarzyszeń i dwie fundacja). Realizują one swoje specyficzne zadania statutowe, ale także mogą prowadzić działalność kulturalno –oświatową. Są one podmiotami „tradycyjnej ekonomii społecznej”, ułatwiają realizację wielu zadań z zakresu rewitalizacji społecznej. Poniżej w tabeli 16 znajduje się charakterystyka ich działalności.

Tabela 16. Organizacje pozarządowe w Nieszawie

Nazwa i rodzaj organizacji	Charakterystyka działalności
<p>Fundacja imienia Krzywców i Bieńków (fundacja)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę przy ul. M. Kolbe 4 w Nieszawie, ale może działać na obszarze całej Polski. Ma na celu: kontynuację działalności zapoczątkowanej i prowadzonej przez wcześniejszą Fundację Krzywców i Bieńków; udzielanie wszechstronnej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych warunkach życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, osób samotnych i niepełnosprawnych; działalność edukacyjno-wychowawczą i opiekuńczą; tworzenie możliwości do rozwoju wartości duchowych, moralnych i rozwoju osobistego. Jest organizacją pożytku publicznego. Może prowadzić działalność statutową odpłatną w zakresie: pomoc społeczna pozostała, z zakwaterowaniem; przedszkola i szkolnictwo podstawowe; szkolnictwo ogólnokształcące; szkolnictwo średnie ogólnozawodowe; hotele; schroniska turystyczne; placówki gastronomiczne pozostałe; stołówki; uprawa zbóż, pozostałe uprawy rolne gdzie indziej nieklasyfikowane; szkolnictwo średnie zawodowe. Może też prowadzić działalność statutową nieodpłatną w zakresie: całodobowa opieka wychowawcza dla dzieci i młodzieży; pomoc społeczna pozostała (z zakwaterowaniem i bez); przedszkola i szkolnictwo podstawowe; stołówki.</p>

	<p>Przy fundacji działa świetlica środowiskowa oraz dziecięcy Zespół Muzyki Dawnej. Wcześniej w ramach świetlicy działała Młodzieżowa Orkiestra Dęta. Fundacja organizuje zajęcia dodatkowe, warsztaty, paczki świąteczne, imprezy, wycieczki dla dzieci i młodzieży z Nieszawy.</p> <p>Dzięki zabiegom członków fundacji ma miejsce etapowa rewitalizacja (remont, modernizacja, przebudowa, prace restauratorskie i adaptacyjne) zabytkowego Klasztoru oo. Franciszkanów oraz terenu przyległego, które fundacja dzierżawi. Jest współorganizatorem „Koncertów na wodzie”.</p> <p>Na potrzeby działalności statutowej przygotowuje projekty i pozyskuje środki finansowe z Unii Europejskiej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu (UM), Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW), Funduszu Kościelnego i innych źródeł.</p>
<p>Fundacja imienia Brata Alberta (fundacja)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę w Radwanowicach, ale może działać na obszarze całej Polski. Jest organizacją pożytku publicznego. Może prowadzić działalność gospodarczą.</p> <p>Jej celem jest: otaczanie opieką i świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym oraz osobom społecznie wykluczonym, chorym, w trudnej sytuacji życiowej, bezrobotnym i poszukującym pracy, a także ich rodzinom; wspieranie i promocja zatrudnienia oraz aktywizacja zawodowa osób wykluczonych, chorych, w trudnej sytuacji życiowej, bezrobotnych, niepełnosprawnych, poszukujących pracy; pomoc społeczna; promocja i organizacja wolontariatu; działalność charytatywna; ochrona i promocja zdrowia; nauka, edukacja, oświata i wychowanie; dobroczynność; działalność kulturalna; sport, turystyka, rekreacja.</p> <p>Fundacja prowadzi: schroniska dla niepełnosprawnych; warsztaty terapii zajęciowej; świetlice terapeutyczne; środowiskowe domy samopomocy; przedszkole i szkołę podstawową. Obejmuje swoją opieką głównie osoby niepełnosprawne, z których część przebywa na pobyt stały, a pozostali podopieczni są dowożeni na zajęcia dzienne. Organizuje różne przedsięwzięcia: m. in. koncerty charytatywne, spotkania i wyjazdy integracyjne, przeglądy teatralno - muzyczne, wystawy prac plastycznych, pielgrzymki, zawody sportowe, biegi i mityngi pływackie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, aby integrować i promować te osoby w społeczeństwie.</p> <p>W Nieszawie ma prowadzić Środowiskowy Dom Samopomocy „Szymonówka” przy ul. Laskowskiego 8, który ma zapewnić dzienną opiekę osobom niepełnosprawnym, zarówno z tytułu choroby psychicznej, jak i obniżonej sprawności intelektualnej. Głównym celem działalności tej placówki będzie zaspokojenie potrzeb osób niepełnosprawnych, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zapewnienie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych. W placówce będą działały różne pracownie terapeutyczne, m.in. podtrzymywania umiejętności szklonych, technik różnych, komputerowa, plastyczna, gospodarstwa domowego, porządkowa. Podopieczni będą dowożeni na zajęcia. Wezmą udział w przedsięwzięciach wymienionych powyżej.</p>

<p>Towarzystwo Miłośników Nieszawy (stowarzyszenie)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę przy ul. 3 Maja 9 w Nieszawie.</p> <p>Cele stowarzyszenia to: pielęgnowanie tradycji lokalnej i narodowej, rozwój świadomości regionalnej, kształtowanie postaw patriotycznych wśród mieszkańców miasta; prowadzenie działań służących rozwojowi kulturalnemu miasta oraz organizowanie warunków do działalności kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem jej roli integracyjnej; tworzenie klimatu dla twórczej dyskusji, wymiany doświadczeń i podejmowania inicjatyw na rzecz miasta i edukacji kulturalnej ogółu obywateli oraz promocji miasta.</p> <p>W latach 1991-2010 stowarzyszenie wydawało czasopismo „Głos Nieszawski”. Opublikowało też 3 tomy z cyklu „Nieszawski kalejdoskop” (2005r., 2007r., 2010r.). Wspiera talent młodych artystów, miejscowych poetów, pisarzy, malarzy, rzeźbiarzy, muzyków i regionalistów. Propaguje miejscowe produkty lokalne i dorobek kulinarny. Upowszechnia dawne dzieje, tradycje i wielokulturowość miasta. Przybliża historie rodzinne zwykłych i wybitnych mieszkańców Nieszawy,</p>
<p>Nieszawskie Towarzystwo Kulturalne (stowarzyszenie)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę przy ul. 3 Maja 2 w Nieszawie.</p> <p>Stowarzyszenie ma na celu działania służące rozwojowi kulturalnemu i gospodarczemu miasta oraz zbliżeniu społeczeństwa do przeszłości Nieszawy, a w szczególności krzewienie miłości do Nieszawy, pielęgnowanie jej tradycji i upowszechnianie wiedzy o tym mieście, jego przeszłości i dniu dzisiejszym, zespalande wysiłków społecznych w dziedzinie szeroko pojętej kultury, estetyki miasta i dbałości o zabytki.</p> <p>Stowarzyszenie organizuje różne imprezy kulturalne w Nieszawie: m. in. cykliczne „Nieszawskie Spotkania z Chopinem” (od 2006r.), jasełka „Z kolędą” (od 2009r.), wieczory historyczne, koncerty i spotkania okolicznościowe. Jest współorganizatorem Święta Nieszawy. Było inicjatorem ufundowania w Nieszawie pomnika Fryderykowi Chopinowi. Wspiera talent młodych artystów, miejscowych poetów, pisarzy, muzyków i regionalistów. Propaguje dawne tradycje oraz wiedzę o historii i teraźniejszości Nieszawy. Przypomina o współistnieniu różnych narodowości w mieście.</p> <p>Na potrzeby działalności statutowej przygotowuje projekty i pozyskuje środki finansowe z Unii Europejskiej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu (UM), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) i innych źródeł.</p>
<p>Stowarzyszenie „Na rzecz rozwoju miasta Nieszawa” (stowarzyszenie)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę przy ul. Żabieniec 15B w Nieszawie.</p> <p>Celem stowarzyszenia jest działalność wspomagająca rozwój miasta Nieszawa; wspomaganie i pomoc ludziom starszym, wykluczonym, akcje społeczno- kulturalne, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży, a także wspieranie rodzin w trudnej sytuacji bytowej.</p> <p>Stowarzyszenie organizowało różne akcje na rzecz dzieci, m. in. z okazji Dnia Dziecka, świąt Bożego Narodzenia; akcje na rzecz osób niepełnosprawnych oraz rodzin w trudnej sytuacji bytowej; wyjazdy przedszkolaków do kina; spotkania świąteczne z seniorami.</p>

<p>Nieszawskie Stowarzyszenie Rozwoju (stowarzyszenie)</p>	<p>Posiada wpis do KRS. Ma siedzibę przy pl. K. Jagiellończyka 17 w Nieszawie.</p> <p>Cele stowarzyszenia to: kształtowanie pozytywnego wizerunku miasta Nieszawy; promowanie wartościowych inicjatyw w mieście Nieszawa; tworzenie wirtualnej platformy informacyjnej skupiającej mieszkańców, turystów, inwestorów i sympatyków Nieszawy; wyzwalamie energii nieszawian do działania w przestrzeni miejskiej; działalność kulturalna i oświatowa na szczeblu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim; promocja postaw obywatelskich społeczności Nieszawy; krzewienie kultury fizycznej i sportu w regionie; promocja i organizacja wolontariatów; działalność charytatywna, dobroczynna i filantropijna oraz jej promocja; działalność z dziećmi i młodzieżą oraz na rzecz dzieci i młodzieży; działalność na rzecz seniorów; działalność związana z integracją międzypokoleniową.</p> <p>Stowarzyszenie promuje talent młodych artystów z Nieszawy, upowszechnia ich dokonania za pośrednictwem mediów na szczeblu lokalnym i regionalnym, zgłasza do nagród za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury. Kultywuje lokalne tradycje. Podejmuje współpracę z różnymi podmiotami.</p>
---	--

Źródło: Dane pochodzą z wypisów KRS oraz stron internetowych

2.7.8. Pomoc społeczna i problemy społeczne

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta Nieszawa realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), który jest jednostką organizacyjną Miasta Nieszawa. Siedziba MOPS znajduje się przy ul. 3 Maja 2 w Nieszawie. Obecnie w ośrodku zatrudnionych jest 7 pracowników. Strukturę organizacyjną ośrodka tworzą: kierownik, 2 pracowników socjalnych w rejonach, referent do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, główny księgowy, asystent rodziny oraz opiekunka domowa.

W 2014r. świadczenia w ramach zadań własnych zostały przyznane łącznie 538 osobom, które wchodziły w skład 397 rodzin. Dla powyższej liczby rodzin udzielono 159 świadczeń na łączną kwotę 600 999,00 złotych. Szczegółowy wykaz świadczeń społecznych przyznanych w 2014r. przez MOPS w Nieszawie w ramach zadań własnych miasta przedstawia tabela 17.

Tabela 17. Świadczenia społeczne -stan na dzień 31.12. 2014r.

Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem, w tym:	16	147	64 304	16	22
- przyznany dla osoby samotnie gospodarującej	14	132	62 331	14	14
- pozostającej w rodzinie	2	15	1 973	2	8

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

Zasiłki okresowe ogółem	141	1 056	352 986	138	325
- w tym środki własne	x	x	0	x	x
Dotacja	x	x	352 986	x	x
Przyznane z powodu bezrobocia	138	1 018	344 524	135	322
Przyznane z powodu niepełnosprawności	6	31	6 694	6	12
Posiłek	77	9 823	39 746	46	182
- w tym dla dzieci	75	9 676	39 158	44	176
Usługi opiekuńcze ogółem	4	1 101	6 433	4	4
Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0	0
- w tym osobom bezdomnym	0	0	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	142	x	111 930	141	311
Praca socjalna	x	x	x	188	414
Udzielenie schronienia	1	138	2 162	1	1
Zapewnienie posiłku	77	9 823	39 746	46	182
Zapewnienie niezbędnego ubrania	0	0	0	0	0
Skierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu	1	12	23 438	1	1
Razem	255	159	600 999	178	399

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

W tabeli 18 przedstawione zostały dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w Mieście Nieszawa udzielonej przez MOPS. Najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez MOPS w Nieszawie w 2014r. stanowiły osoby zmagające się z ubóstwem – 153 rodzin, które łącznie liczyły 353 osób. Na przestrzeni lat 2009 – 2014 liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa zmniejszyła się o 28,84%. Drugim istotnym powodem wsparcia udzielanego przez MOPS w Nieszawie było bezrobocie – 144 rodzin (351 osób), w analizowanym okresie odnotowano przyrost na poziomie 19,01%.

Na podstawie tabeli 18 należy stwierdzić, że MOPS to instytucja, która ma wśród swoich licznych zadań przede wszystkim walkę z problemami społecznymi, czyli walkę z przestrzenią zdegradowaną społecznie.

Tabela 18. Liczba beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez MOPS w Nieszawie w latach 2009 -2014

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin/osób w tych rodzinach					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ubóstwo	215/439	195/415	165/347	131/273	157/361	153/353
Sieroctwo	1/5	0	0	0	0	0
Bezdomność	1/1	3/3	4/4	1/1	2/3	2/3
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	18/89	4/14	6/18	16/80	20/97	21/97
Bezrobocie	121/144	145/308	135/348	154/290	148/389	144/351
Niepełnosprawność	42/91	35/85	28/46	43/88	51/107	49/95
Długotrwała lub ciężka choroba	17/24	12/24	7/12	37/61	43/72	40/61
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego, w tym:	13/57	7/35	8/37	18/57	8/27	6/26
- rodziny niepełne	8/30	3/9	3/8	12/33	5/14	2/7
- rodziny wielodzietne	10/48	4/26	5/29	3/17	11/10	2/10
Alkoholizm	6/11	33/45	8/24	14/16	17/25	20/30
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3/7	4/8	3/3	1/1	2/2	8/11
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiek.-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	3/6	0	0	1/3	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

Z tabeli 18 wynika, że w roku 2014 dla mieszkańców Nieszawy największe problemy stanowiły: ubóstwo- dla 153 rodzin i 353 osób oraz bezrobocie- dla 144 rodzin i 351 osób. Tutejsi ludzie borykali się także z: niepełnosprawnością- 49 rodzin i 95 osób; z długotrwałą chorobą- 40 rodzin i 61 osób; potrzebą ochrony macierzyństwa lub wielodzietności- 21 rodzin i 95 osób; alkoholizmem-20 rodzin i 30 osób; trudnościami w przystosowaniu się po zwolnieniu z zakładu karnego- 8 rodzin i 11 osób; bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego- 6 rodzin i 26 osób; bezdomnością- 2 rodziny i 3 osoby.

W roku 2014 – jak wynika z tabeli 18- nie odnotowano udzielenia pomocy z powodu: sieroctwa, narkomanii, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, braku umiejętności przystosowania się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, klęski żywiołowej czy ekologicznej, choć na terenie miasta sporadycznie zdarzały się wcześniej takie przypadki. Nie zawsze jednak mieszkańcy informowali MOPS lub inne instytucje o występowaniu tego rodzaju problemów.

Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w Nieszawie mogą korzystać zarówno z pomocy finansowej, jak i rzeczowej. Pomoc finansowa oferowana jest w postaci zasiłków, np. celowego, specjalnego celowego, okresowego, stałego. Mogą także otrzymywać zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenia pielęgnacyjne, a także świadczenie dla rodzin wielodzietnych z programu „RODZINA 500 plus” czy pomoc w ramach funduszu alimentacyjnego. Ponadto mieszkańcy Miasta Nieszawa mogą otrzymać pomoc w formie usług opiekuńczych dla osób samotnych, starszych lub schorowanych.

Aby zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom miasta, a w szczególności grupom wykluczonym społecznie, został opracowany dokument pod nazwą „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Nieszawa na lata 2016-2026” (SRPS), w którym przedstawiono szczegółową diagnozę sytuacji społecznej, analizę skali poszczególnych problemów społecznych oraz prognozę zmian tego stanu. W tym dokumencie wskazano na istotne problemy społeczne, występujące na terenie Nieszawy.

Za najważniejszy problem społeczny w Nieszawie uznano **problemy w rodzinie**. Rodzina to podstawowa komórka życia społecznego. Stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką, ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb, poznawania cennych wartości, zaznania szczęścia i miłości. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, np. zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać

swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Czynniki odnoszące się do właściwości osobowościowych członków rodzin, jak alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych stanowią główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem długotrwałego bezrobocia, czy ubóstwa. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Dokonujące się zmian, postęp, szybsze tempo życia, niosące za sobą wiele pozytywnych skutków, często pogłębiają wiele negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, które są niejednokrotnie przyczynami rozpadu rodziny. W przypadku dezorganizacji rodziny instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Aby wspierać w Nieszawie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu swych podstawowych funkcji, przyjęty został „*Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017*”, którego głównym celem jest stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowanie społecznie pożądanego modelu rodziny. Cele szczegółowe programu obejmują: stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania; tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodzin i jej integracji; współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny; wzmacnianie roli i funkcji rodziny; wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny; przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny; podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Pomoc udzielana rodzinom dysfunkcyjnym powinna być kompleksowa i obejmować współpracę różnych podmiotów wsparcia: psychologów, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych czy policji, którzy pomogą walczyć z trudnościami i rozwijać umiejętności opiekuńczo – wychowawcze rodzin. Ważna jest również integracja rodzin, zapewnienie im możliwości wspólnego spędzania czasu i budowania więzi rodzinnych.

Ważny problem społeczny w Nieszawie stanowi **bezrobocie**. Mieszkańcy Miasta Nieszawa znajdują zatrudnienie głównie w podmiotach gospodarczych zlokalizowanych na terenie gminy oraz w okolicznych miastach i miejscowościach. Jednak oferowana na rynku liczba miejsc pracy jest niewystarczająca w stosunku do liczby osób potrzebujących pracy. W Nieszawie nie ma zbyt wielu zakładów pracy, sporo osób pracuje poza terenem zamieszkania, pracuje jedynie sezonowo przy pracach polowych lub wyjeżdża za granicę w poszukiwaniu pracy (zwłaszcza osoby młode). W wielu rodzinach pracuje tylko jedna osoba, a zdarza się, że wszyscy dorośli członkowie rodziny są bezrobotni.

Występujące na terenie Nieszawy bezrobocie ma różne przyczyny. Po pierwsze kierunki kształcenia w placówkach ponadgimnazjalnych nie zawsze są adekwatne do aktualnych potrzeb rynku pracy – brak przygotowania osób w zawodach technicznych, co powoduje w kolejnych latach trudności w znalezieniu pracy. Istotne znaczenie ma również niechęć części osób bezrobotnych do podjęcia pracy oraz niedopasowanie wykształcenia części osób do potrzeb rynku pracy, np. duża liczba osób z wykształceniem wyższym humanistycznym przy znikomym zapotrzebowaniu rynku.

Jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w Aleksandrowie Kujawskim, w latach 2009-2014 liczba osób bezrobotnych na terenie miasta generalnie się zwiększyła. W 2014r. na terenie Nieszawy było zarejestrowanych 223 osób bezrobotnych, co w porównaniu do roku bazowego daje ogólny wzrost liczby bezrobotnych o około 3,72%. Należy jednak podkreślić, że w stosunku do 2013r. liczba bezrobotnych spadła o 30 osób (11,86%). Wśród bezrobotnych w 2014r. przeważali mężczyźni, ich udział wyniósł blisko 52,47%. Strukturę bezrobocia w Nieszawie w latach 2009 -2014 pokazuje tabela 19.

Tabela 19. Struktura bezrobocia na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba osób bezrobotnych OGÓŁEM:	215	242	237	242	253	223
w tym:						
- kobiet	97	117	117	106	117	106
- mężczyzn	118	125	120	136	136	117
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	49	34	39	47	31	28
Liczba bezrobotnych absolwentów	-	-	-	-	-	-
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	10	8	8	9	9	8
Liczba osób bezrobotnych wg wieku:						
- bezrobotni do 25 roku życia	26	44	40	42	32	24
- bezrobotni pomiędzy 25 i 50 rokiem życia	139	138	139	145	151	141
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	50	60	58	55	70	58
Liczba osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy:						
- bezrobotni do 1 miesiąca	30	15	13	23	15	19
- bezrobotni od 1 do 12	144	152	136	130	117	97

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

miesiące						
- bezrobotni od 12 do 24 miesięcy	22	53	50	43	59	37
- bezrobotni powyżej 24 miesięcy	19	22	38	46	62	70
Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia:						
- wykształcenie gimnazjalne i poniżej	89	91	88	82	86	76
- wykształcenie zasadnicze-zawodowe	67	75	78	87	94	76
- wykształcenie średnie	30	37	33	37	36	35
- wykształcenie wyższe	9	10	14	14	13	11

Źródło: Dane MOPS Nieszawa

Analizując strukturę bezrobocia, należy zauważyć, że w latach 2009-2014 w Nieszawie:

- liczba osób bezrobotnych wzrosła o 3,72%,
- zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku o 28 osób (tj. 30,8%),
- o 16% zwiększyła się liczba osób po 50 roku życia pozostających bez pracy,
- wzrostowi uległa liczba osób z wykształceniem zasadniczym – zawodowym (13,43% - 9 osób), średnim (16,67% - 5 osób) oraz wyższym (2 osoby),
- ze względu na czas pozostawania bez pracy - w 2014r. dominowały osoby pozostające bez pracy od miesiąca do jednego roku, największy wzrost jednak odnotowano w grupie osób pozostających długotrwale bezrobotnych.

Osoby bezrobotne są istotną pod względem liczebności grupą beneficjentów pomocy społecznej w Nieszawie. W ramach działań wspomagających osoby bezrobotne MOPS organizuje projekty ze środków unijnych, współpracuje z PUP i organizacjami społecznymi o zbieżnym profilu działania, a także miejscowymi organizacjami pozarządowymi.

Osoby bezrobotne bardzo często zalegają z opłatami za czynsz, wodę, energię elektryczną. Wiele z nich korzysta z dodatków mieszkaniowych. Nie remontuje jednak swoich mieszkań z uwagi na brak środków finansowych na podstawowe sprawy, a czasem minimalistyczne podejście do życia i mienia komunalnego. Tymczasem niektóre mieszkania, budynki wymagają natychmiastowej rewitalizacji. Są stare, zniszczone, czasem zdewastowane, w ogóle jednak nie bywają odmalowane czy remontowane. Wielu bezrobotnych jednak nie widzi potrzeby ich remontu czy modernizacji, choć czasem nie ma w mieszkaniu ustępu czy ciepłej wody.

W Nieszawie mieszka dość znaczna **grupa osób niepełnosprawnych**, co stwarza różne problemy. Wśród mieszkańców są osoby z niepełnosprawnością fizyczną, psychiczną

bądź umysłową. Z niepełnosprawnością fizyczną często wiąże się tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niezdolność do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Do tej grupy zalicza się osoby uzależnione i byłych więźniów. Osoby niepełnosprawne spotykają się na co dzień z wieloma barierami, takimi jak bezrobocie, bariery architektoniczne i komunikacyjne, utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji oraz izolacją społeczną. Bywa też, że są to osoby nieporadne życiowo. Na terenie Nieszawy istnieją budynki użyteczności publicznej dostosowane już do potrzeb osób niepełnosprawnych, jednak nadal potrzebne są działania i inwestycje mające na celu zniesienie barier architektonicznych, m. in. wynikające z rewitalizacji infrastruktury miejskiej.

Być może problemy wielu osób niepełnosprawnych zostaną rozwiązane, gdy na terenie Nieszawy rozpocznie swą działalność Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Laskowskiego 8 pod nazwą „Szymonówka”, w którym osoby niepełnosprawne otrzymają specjalistyczną pomoc i odpowiednie zajęcia dzienne. Oby jednak niepełnosprawne osoby z terenu miasta zechciały skorzystać z tej formy wsparcia i pomocy. W Nieszawie przydałyby się także gabinety specjalistyczne lekarzy z następujących dziedzin: kardiologii, neurologii, okulistyki, ortopedii, rehabilitacji, ginekologii oraz geriatry.

Zgodnie z danymi MOPS w Nieszawie, niepełnosprawni tworzą dość dużą pod względem liczebności grupę beneficjentów pomocy społecznej. Zgodnie z poniższą tabelą 20 liczba osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014 spadła o 45,5%. Wśród osób niepełnosprawnych przeważali mężczyźni, którzy w 2014r. stanowili 53,3% osób niepełnosprawnych.

Tabela 20. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009 -2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba osób niepełnosprawnych, powyżej 16 roku życia, w tym	29	45	39	23	30	37
- niepełnosprawność intelektualna	0	2	1	0	0	0
- mieszczące się upośledzenia lokomocyjne	3	11	11	9	9	13
- upośledzenia widzenia	1	3	4	2	1	1
- upośledzenia min z zakresu komunikowania	2	2	1	0	3	3

Źródło: MOPS w Nieszawie

Ważnym problemem Miasta Nieszawa są uzależnienia, zwłaszcza **alkoholizm**, który jest zaburzeniem polegającym na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Nadużywanie alkoholu jest ważnym problemem społecznym, który często prowadzi do wzrostu przestępczości i przemocy w rodzinie, ale także do innych zakłóceń życia rodzinnego. Efektem tego uzależnienia może być także izolacja społeczna, problemy finansowe i problemy z prawem. Problem ten dotyka w Nieszawie coraz większą grupę ludzi, również młodzież i dzieci w wieku szkolnym. Przeciwdziałanie temu zjawisku musi opierać się na długofalowych i wielokierunkowych działaniach.

W Nieszawie obowiązuje „*Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii*”, który ma na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także określenie zasad działania w przypadkach nadużywania alkoholu i narkotyków. Program ma przeciwdziałać negatywnym skutkom nadużywania alkoholu i narkotyków oraz wskazywać na właściwe działania profilaktyczne. Osiągnięcie wyznaczonych celów odbywa się poprzez realizację konkretnych, zaplanowanych zadań, czyli prowadzenie działalności dotyczącej uzależnień (alkoholizm, nikotynizm, narkomania) i przemocy w rodzinie w strukturze Miejskiej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Szkół, Ośrodkiem Zdrowia, Policją oraz innymi instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie miasta; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie w formie pogadank, dyskusji, prezentacji filmów, udziału w spektaklach teatralnych, konkursach, udostępnianiu ulotek, plakatów itp.; tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do zdrowego stylu życia poprzez organizowanie różnego rodzaju imprez czy zajęć kulturalnych i rekreacyjno-sportowych w szkołach i nie tylko oraz poprzez działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych; wspieranie działalności świetlicy szkolnej; prowadzenie Punktu Konsultacyjnego; egzekwowanie zakazu sprzedaży i podawania do spożycia alkoholu i piwa nieletnim oraz reklamy napojów alkoholowych poprzez przeprowadzanie kontroli z udziałem policjantów; kontynuowanie współpracy ze służbą zdrowia w zakresie terapii z osobami uzależnionymi od alkoholi przez kierowanie zainteresowanych do lekarzy specjalistów lub na leczenie odwykowe; podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Jak wynika z „Diagnozy lokalnych problemów i zagrożeń w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w Nieszawie”, przygotowanej przez Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na terenie Miasta Nieszawa występuje dość znaczny problem dotyczący nadużywania alkoholu, niekoniecznie pochodzącego z legalnej sprzedaży. Wśród osób uzależnionych są niestety kobiety, a w rodzinach uzależnionych od alkoholu dochodzi często do przemocy. Osoby dotknięte alkoholizmem bardzo często nie przyznają się do problemu związanego z nadużywaniem alkoholu. Stanowią znaczącą grupę osób korzystających z różnych form pomocy społecznej.

Liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu na terenie Miasta Nieszawa wahała się, jednak ostatecznie w 2014r. była wyższa o 14 rodzin w stosunku do roku bazowego, co wskazuje tabela 21.

Tabela 21. Liczba rodzin dotkniętych alkoholizmem i korzystających z pomocy MOPS w Nieszawie w latach 2009- 2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin	6	33	8	14	17	20
Liczba osób w tych rodzinach	11	45	24	16	25	30

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

W tabeli 22 przedstawiona została liczbę osób, które zgłosiły się na wezwanie w związku z podejrzeniem problemu alkoholowego. Należy zauważyć, że liczba tych osób wzrosła na przestrzeni analizowanych lat. Wzrostowi również uległa liczba osób zgłoszonych na komisję (z 10 w 2010r. do 19 w 2014r.).

Tabela 22. Liczba udzielonych porad dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w Nieszawie w latach 2009- 2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba udzielonych porad prawnych	-	-	-	-	-	-
Liczba udzielonych porad psychologicznych	-	-	-	-	-	-
Liczba osób zgłoszonych na Komisję	-	10	19	3	16	19
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	-	7	11	1	9	12

Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie	-					
Liczba osób korzystających z różnych form terapii	-	2	1	0	2	1
Liczba dzieci korzystających z programów profilaktycznych w szkołach	-	-	-	-	-	-
Liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku	176	180	172	163	165	160

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

W Mieście Nieszawa sporadycznie występuje **problem narkomanii**, czyli stanu uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami jest zjawiskiem groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego). W latach 2009-2014 MOPS w Nieszawie nie obejmował pomocą społeczną osób zmagających się z uzależnieniem od narkotyków. W związku z tym należy wnioskować, że na terenie Nieszawy problem narkomanii ma znaczenie marginalne, jednak w razie potrzeby MOPS pomaga w znalezieniu odpowiedniego ośrodka, gdzie osoba uzależniona będzie mogła poddać się leczeniu. Pracownicy socjalni pomagają także w przypadku **uzależnienia od dopalaczy, uzależnienia od komputera i gier komputerowych oraz uzależnienia od hazardu**, choć tych zagrożeń nie wykryto na szczęście w Nieszawie. W ramach profilaktyki organizowane są jednak spektakle profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, informujące o negatywnych skutkach tych zagrożeń.

Ważnym problemem w Mieście Nieszawa jest zdecydowanie **ubóstwo**, które definiuje się na podstawie tzw. kryterium dochodowego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do pomocy osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego. Wśród powodów ubóstwa wyróżniamy między innymi bezrobocie, uzależnienia i niechęć do podejmowania stałej pracy. MOPS zobowiązany jest udzielić wsparcia osobom żyjącym na poziomie minimum socjalnego. Na przestrzeni lat 2009 – 2014 liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Miasta Nieszawa, które spełniały kryterium do uzyskania pomocy z powodu ubóstwa zmalała. Ostatecznie w 2014r. w porównaniu do roku bazowego

liczba ta zmniejszyła się o 62 rodziny, ale liczba osób w tych rodzinach wzrosła o 86 osoby. Przedstawia to poniższa tabela 23.

Tabela 23. Liczba osób, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy MOPS w Nieszawie w latach 2009 -2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin	215	195	165	131	157	153
Liczba osób w tych rodzinach	439	415	347	273	361	353

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

W Nieszawie występuje **problem bezdomności**, ale nie jest zbyt duży. Za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkaniowym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkaniowym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Sytuacja związana z liczbą osób bezdomnych na terenie Miasta Nieszawa została przedstawiona w poniższych tabelach- 24 i 25.

Tabela 24. Liczba osób bezdomnych na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba osób bezdomnych, w tym:	1	3	4	1	3	3
- kobiety	0	0	0	0	0	0
- mężczyźni	1	3	4	1	3	3
- niepełnosprawni	0	0	0	1	1	1

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

Tabela 25. Liczba osób objętych pomocą MOPS w Nieszawie z powodu bezdomności

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin	1	3	4	1	2	2
Liczba osób w tych rodzinach	1	3	4	1	3	3

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

W Nieszawie dochodzi czasem do aktów **przemocy w rodzinie**, co najczęściej jest związane z nadużywaniem alkoholu przez któregoś członka rodziny. Przemocą w rodzinie jest zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie lub zaniechanie skierowane przeciw

członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody, konflikty rodzinne, destrukcja podstawowych funkcji rodziny. Zjawiskami, które często towarzyszą przemocy w rodzinie są uzależnienia. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety, dzieci, osoby starsze, rzadziej mężczyźni.

Istnieją różne formy przemocy: „przemoc fizyczna”, która polega na różnej gamie form zachowania o różnym stopniu nasilenia, np. wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu itp.; „przemoc seksualna”, czyli zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, takich jak gwałt, zmuszanie do oglądania filmów, zdjęć pornograficznych itd.; „przemoc psychiczna”, tj. słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec osoby lub tego, co do niej należy, ten rodzaj przemocy przejawia się m. in. w zastraszaniu, poniżaniu, ubliżaniu, szantażowaniu itp.; „przemoc ekonomiczna”- czyli celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąs własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów itp. Przemoc może także przyjąć dwa różne rodzaje: „przemoc gorąca” – charakteryzuje się agresją słowną i fizyczną, związana jest z odreagowywaniem emocji na osobach najbliższych oraz „przemoc chłodna” – jest pozbawiona gwałtownych wybuchów, emocji, przypomina raczej realizację z góry zaplanowanego scenariusza, często stosowana w imię fałszywie pojmowanych „wyższych celów”, np. konsekwentnego wychowywania dziecka.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym dużo częściej, niż mówią o tym oficjalne statystyki. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są nastawione na zwiększenie pomocy ofiarom przemocy. Wpływ na wykrywalność będzie miała między innymi większa świadomość mieszkańców miasta, co do możliwości i sposobów reagowania na przemoc oraz większą wiedzą na temat zjawiska, która wpłynie na zmianę stereotypów, ukształtowanie wrażliwości społecznej oraz umiejętność rozpoznawania sytuacji przemocy w rodzinie. Nie bez znaczenia jest dostępność i oferta usług specjalistycznych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela 26 przedstawia dane dotyczące przemocy domowej na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014. Zgodnie z niniejszym zestawieniem liczba ofiar przemocy domowej na przestrzeni analizowanych lat wzrosła. Należy zauważyć, że w całym analizowanym okresie grupę ofiar przemocy domowej stanowiły kobiety. W analizowanym

okresie wzrosła również liczba sprawców przemocy domowej - w 2014r. wyniosła 5 osób. Grupę sprawców przemocy domowej stanowili mężczyźni. Należy również zauważyć, że w analizowanym okresie znacząco powiększyła się liczba interwencji domowych oraz liczba sporządzonych Niebieskich Kart. Na przestrzeni lat 2009-2014 niewiele jednak rodzin z terenu Miasta Nieszawa korzystało z pomocy MOPS z powodu przemocy w rodzinie. W 2014r. z pomocy nie skorzystała żadna rodzina.

Tabela 26. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba ofiar przemocy domowej, w tym:	3	4	3	4	9	5
- kobiety	3	4	3	4	9	5
- mężczyźni	-	-	-	-	-	-
- dzieci	-	-	-	-	-	-
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	3	4	3	4	9	5
- kobiety	-	-	-	-	-	-
- mężczyźni	3	4	3	4	9	5
- dzieci	-	-	-	-	-	-
Liczba interwencji domowych, w tym:	5	7	5	6	11	10
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	3	4	3	4	9	5

Źródło: Dane MOPS w Nieszawa

W Nieszawie występuje też problem przestępczości. O bezpieczeństwo mieszkańców Miasta Nieszawa dbają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Ciechocinku. W 2014r. na terenie miasta wykryto 32 przestępstwa, wśród których można wyróżnić 18 kradzieży rzeczy obcej, 14 kradzieży z włamaniem. W latach 2009 -2014 w Nieszawie: liczba przestępstw ogółem ulegała wahaniom, jednak ostatecznie odnotowano 28% wzrost liczby przestępstw; w porównaniu do 2009r., w 2014r. wzrosła liczba kradzieży rzeczy obcej o 38,46%; w stosunku do 2009r. liczba kradzieży z włamaniem od 2011r. wzrosła o 16,67%. Pokazuje to poniższa tabela 27.

Tabela 27. Przestępczość w Nieszawie w latach 2009 -2014

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba przestępstw, w tym:	25	31	25	28	35	32
- kradzież rzeczy obcej	13	17	15	18	15	18
- kradzież z włamaniem	12	14	10	10	20	14
- rozboje	0	0	0	0	0	0
- bójki i pobicia	0	0	0	0	0	0
- uszczerbek na zdrowiu	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane MOPS w Nieszawie

Mieszkańcy Nieszawy starzeją się, stąd pojawiają się **problemy osób starszych**. Starość i starzenie się – to pojęcia, które nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane, zarówno przez nauki biologiczne, jak i społeczne. Pierwsze z tych pojęć traktowane jest jako zjawisko, faza życiowa, drugie natomiast jest procesem. Za podstawowe cechy starości uważa się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie ruchowe i samodzielności życiowej, stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia. Najważniejszymi problemami osób starszych są: samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie i poczucie nieprzydatności. Wszechobecny „kult młodości” prowadzi do marginalizacji osób starszych jako zbiorowości i stopniowego eliminowania ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego. Około 95% Polaków starzeje się w sposób niefizjologiczny, tzn. wraz z wiekiem pojawia się niedość, niedowidzenia, głuchota, otępienie, niesprawność ruchowa.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia i wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 – 75 r. ż. – wiek podeszły (tzw. wczesna starość),
- 75 – 90 r. ż. – wiek starczy (tzw. późna starość),
- 90 r. ż. i powyżej – wiek sędziwy (tzw. długowieczność).

W roku 2014 na terenie Miasta Nieszawa zamieszkiwało 636 osób starszych, z czego większość 59,75% stanowiły kobiety, co prezentuje tabela 28.

Tabela 28. Osoby starsze na terenie Miasta Nieszawa w 2014r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
60-64 lata	142	77	65
65-69 lat	106	45	61
70-74 lata	194	67	127
75-79 lat	56	21	35
80-84 lata	43	9	34
85 i więcej	32	10	22
Razem	636	256	380

Źródło: Dane GUS

Zmiany społeczne, które zaszły w ostatnich latach: osłabienie więzi rodzinnych i brak zainteresowania rodziny losami osób starszych oraz osłabienie więzi sąsiedzkich – większość ludzi nie zna swoich sąsiadów lub nie utrzymuje z nimi bliższych kontaktów, prowadzą do wykluczenia i wzrostu zjawiska osamotnienia osób starszych. Część seniorów Miasta Nieszawa boryka się z problemem samotności.

Być może problemy seniorów w Nieszawie zostaną rozwiązane, gdy na terenie miasta powstanie Dom Pomocy Społecznej, który miałby powstać w budynkach zlokalizowanych przy ul. 3 Maja 29. Obszar ten jest jednak obejmuje budynki, które wymagają gruntownej i kompleksowej rewitalizacji, połączonej z rewitalizacją nabrzeża wiślanego w okolicy bulwarów.

W ramach walki z wykluczeniem społecznym w Nieszawie zrealizowano projekt pod nazwą „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w mieście Nieszawa”, który był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 i finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach realizacji tego zadania w 2014r. mieszkańcy uzyskali bezpłatny dostęp do Internetu w mieście, zakupiono 100 zestawów komputerowych. 60 zestawów trafiło do rodzin zakwalifikowanych do projektu. Kolejne 40 zestawów przekazano dla miejskich jednostek organizacyjnych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieszawie, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nieszawie oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Nieszawie otrzymały po 5 zestawów komputerowych; Zespół Szkół w Nieszawie został wyposażony w 20 zestawów; Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszawie otrzymała 5 zestawów komputerowych.

Aby zapewnić pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom w zakresie aktywizacji zawodowej i złagodzić skutki bezrobocia w Nieszawie będzie realizowany projekt pod nazwą „Aktywni na rynku pracy”, który będzie finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu będą organizowane szkolenia dla osób bezrobotnych, udzielana będzie pomoc przy poszukiwaniu pracy, przekwalifikowaniu się lub otwieraniu własnej działalności gospodarczej. Projekt będzie organizowany przez MOPS w Nieszawie we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy (PUP) w Aleksandrowie Kujawskim.

2.6.9. Ocena zjawisk kryzysowych występujących w sferze społecznej

Stan kryzysowy w sferze społecznej na terenie Miasta Nieszawy wynika ze znacznej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz współwystępowania ze zjawiskami negatywnymi w kilku sferach: gospodarczej, przestrzenno –funkcjonalnej, infrastrukturalnej, środowiskowej i kulturalnej, które zostały omówione wcześniej (zob. s. 44-45).

Niepokojące i negatywne zjawiska społeczne, które wpływają w sposób znaczący na zaistnienie stanu kryzysowego w Nieszawie przedstawia poniższa tabela 29.

Tabela 29. Zjawiska kryzysowe i problemy występujące w sferze społecznej w Mieście Nieszawa

Lp.	Problemy w sferze społecznej
1.	Systematyczny spadek liczby ludności.
2.	Postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej.
3.	Niski przyrost naturalny.
4.	Ujemne saldo migracji.
5.	Brak wystarczającej ilości miejsc pracy.
6.	Niechęć do podejmowania jakiejkolwiek pracy.
7.	Problemy w zakresie aktywizacji zawodowej, zwłaszcza kobiet.
8.	Zatrudnianie się jedynie do prac sezonowych i doraźnych.
9.	Niski poziom wykształcenia dużej grupy mieszkańców miasta.
10.	Wzrost zagrożenia ubóstwem, bezrobociem i wykluczeniem społecznym.
11.	Nasilanie się problemów osób niepełnosprawnych, starszych i przewlekle chorych.
12.	Brak klubu seniora.

13.	Oslabienie więzi rodzinnych i sąsiedzkich prowadzące do wykluczenia i osamotnienia osób starszych i schorowanych.
14.	Brak bezpośredniego dostępu do lekarzy specjalistów.
15.	Wzrost zagrożenia niedostosowaniem społecznym, alkoholizmem, narkomanią i innymi uzależnieniami, przestępczością, problemami i przemocą w rodzinie, bezdomnością.
16.	Wzrost zagrożenia alkoholizmem, zwłaszcza wśród osób nieletnich i kobiet.
17.	Wzrost zagrożenia przestępczością, szczególnie wśród młodzieży.
18.	Brak Posterunku Policji w Nieszawie.
19.	Wysoki i rosnący udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z różnych form pomocy społecznej.
20.	Niski stopień dbałości mieszkańców o mieszkania komunalne i socjalne.
21.	Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i imprezach kulturalnych miasta.
22.	Rosnące wydatki budżetu miasta na pomoc społeczną i inne zadania z zakresu polityki społecznej.
23.	Niewystarczająca aktywność społeczna organizacji pozarządowych w zakresie udzielania pomocy społecznej osobom potrzebującym, mimo zapisów statutowych.
24.	Brak chęci do tworzenia podmiotów „nowej ekonomii społecznej”.
25.	Brak żłobka.
26.	Zmniejszająca się liczba uczniów w szkole podstawowej i gimnazjum.
27.	Niski poziom wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych.
28.	Brak szkół ponadgimnazjalnych.
29.	Słaba aktywność edukacyjna młodzieży w wieku 13 – 18 lat.
30.	Brak klubu sportowego.
31.	Niedostateczna ilość miejsc i form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież na terenie miasta.
32.	Niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych w szkole.
33.	Brak pomocy psychologiczno –pedagogicznej na terenie miasta.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót nazwy SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **Strengths** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse). **Threats** (zagrożenia). Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** – to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące kryzysowe i negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** – to wszystkie zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, problemy, kryzysowe i negatywne zjawiska w różnych sferach życia gminy, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń należy brać pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** – to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę, jak i być zasługą lokalnej społeczności. Mocne strony wskazują, jaki potencjał i zasoby kryje w sobie gmina.
- **SŁABE STRONY** – to konsekwencje ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy lub jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy albo jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwala na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celem tym jest: unikanie zagrożeń, wykorzystywanie szans, wzmocnienie słabych stron oraz opieranie się na mocnych stronach w działaniu i planowaniu zadań. Analiza SWOT pozwala na diagnozę i określenie obecnej sytuacji w Nieszawie, a także na wskazanie wizji oraz planowanych kierunków i priorytetów rozwoju miasta.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analiz SWOT. W tabeli 30 prezentowane są mocne i słabe strony Miasta Nieszawa w różnych sferach życia, w tabeli 31 zaś szanse i zagrożenia.

Tabela 30. Mocne i słabe strony Miasta Nieszawa

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
1. Środowisko przyrodnicze			
1.1.	walory krajobrazu i położenia	-krajobraz nizinny, -miasto położone na lewym brzegu rzeki Wisły, w Nieszawskiej Dolinie Wisły, -przeprawa promowa przez rzekę, -spokój i sielskość,	-brak większych kompleksów leśnych, -niewielkie terytorium miasta, -brak bezpośredniego dostępu do komunikacji kolejowej, -brak stałego połączenia z prawym brzegiem Wisły,
1.2.	klimat	-specyficzny mikroklimat, -łagodne warunki klimatyczne, dogodnie dla rolników, sadowników i turystów, -jeden z najcieplejszych rejonów Polski, -czystość powietrza,	-jedna z najniższych sum opadów deszczu w Polsce, -bardzo często występujące mgły i opady śniegu, -tendencja do zalegania mas chłodnego powietrza,
1.3.	rzeźba terenu, gleby	-występowanie pokładów żwiru, -urozmaicona rzeźba terenu- wysoczyzna morenowa i dolina rzeki, -mady- przeznaczone na użytki zielone,	-gleby płowe z osadami piasku, gliny, ilów i mułków, gleby rdzawe, -tworzenie się wydmy piaszczystych na rzece, -tereny zalewowe,
1.4.	surowce mineralne		-brak surowców mineralnych,
1.5.	wody powierzchniowe i podziemne	-położenie nad rzeką Wisłą, -wody podziemne z okresu czwartorzędu i trzeciorzędu, wykorzystywane do produkcji wody mineralnej, -dużo wód źródłanych i stawów,	-krajobraz rzeki naturalnej, często nieprzewidywalnej, -w okresie wiosennym okresowe podtopienia i zalania terenów, czasem powódzie, -potrzeba rowów odwadniających, -wybijanie wody w piwnicach budynków,
1.6.	świat roślin i zwierząt	-bogactwo roślin, zwierząt, ptaków i ryb, -występowanie wielu gatunków chronionych,	- ograniczenia wynikające z ochrony środowiska na obszarze „Natura 2000”,
2. Środowisko kulturowe			
2.1.	walory architektury i osobliwości kulturowe	-liczne stanowiska archeologiczne; -zachowany historyczny układ urbanistyczny miasta z elementami klasycystycznej zabudowy, szczególnie w centrum miasta,	-brak oznaczenia stanowisk archeologicznych, -duża ilość budynków mieszkalnych sprzed 1918r. w bardzo złym stanie technicznym, -wymogi konserwatora zabytków, -znaczące potrzeby rewitalizacyjne, -brak środków finansowych na remont, przebudowę, modernizację czy adaptację budynków mieszkalnych i kulturalnych,

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
2.2.	walory zagospodarowania przestrzennego		-brak całościowego planu zagospodarowania przestrzennego, -brak zagospodarowania nabrzeża wiślanego,
2.3.	obiekty zabytkowe	-liczne obiekty zabytkowe, -liczne obiekty sakralne,	- znaczna część zabytków i obiektów sakralnych znajduje się w bardzo złym stanie technicznym, -wymogi konserwatora zabytków, -znaczące potrzeby rewitalizacyjne, -brak środków finansowych na remont i modernizację obiektów zabytkowych i sakralnych,
2.4.	zespoły artystyczne	- Zespół Muzyki Dawnej, - grupa teatralna przy Nieszawskim Towarzystwie Kulturalnym, -chór parafialny,	-brak orkiestry dętej, -brak chóru szkolnego,
3. Dziedzictwo religijne i historyczne			
3.1.	święta, odpusty, imprezy,	-obchodzone co roku 8 czerwca- Święto Miasta, -odpust - Św. Jadwigi Królowej, -różne imprezy kulturalne według kalendarza imprez, -wiele imprez o charakterze cyklicznym, -„Koncerty na wodzie” odbywające się na promie,	-niezbyt wielkie zainteresowanie mieszkańców imprezami kulturalnymi, kościelnymi, historycznymi czy państwowymi,
3.2.	tradycje, obrzędy, gwara, insygnia,	-herb, logo i hymn Nieszawy, -bogactwo tradycji rybackich, żeglarskich i handlowych, -działalność Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Ligi Morskiej i Rzecznej, -działalność fundacji i stowarzyszeń, -bogactwo tradycji kujawskich, -bogate tradycje kulinarne,	-brak flagi miasta, -brak izby tradycji, -brak muzeum/skansenu tradycji rybackiej i nadwiślańskiej, -brak występowania elementów gwary kujawskiej,
3.3.	legendy, podania, fakty historyczne, dorobek artystyczny i kulturalny,	-bogata i złożona historia miasta, -„trzykrotna” lokacja miasta, -„statuty nieszawskie”, -rozwój miasta w XVII i XIX w., -wielokulturowość, -Nieszawa jako port wiślany, - Muzeum Stanisława Noakowskiego (wystawy stałe i czasowe), - monografia miasta, -czasopismo „Głos Nieszawski”, -różne publikacje o Nieszawie, -baśnie nieszawskie,	-konflikt z mieszkańcami Torunia w XV w. i „tułaczka” miasta, -wojny, zarazy, zabory, powodzie-ich skutki i konsekwencje, -upadek świetności gospodarczej miasta, -zmiany administracyjne niekorzystne dla miasta, -konflikty na tle narodowościowym w okresie II wojny światowej, -brak środków finansowych na wiele inicjatyw artystycznych i kulturalnych,

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
		-inicjatywa pojednania polsko – niemieckiego, -pomniki, tablice pamiątkowe, kapliczki, -produkcja filmów o mieście, -plenery malarskie, -wieczory historyczne,	
3.4.	ważne postacie historyczne	-liczni dobrodzieje i darczyńcy, -znakomite rody nieszawskie, -wybitni ludzie związani z Nieszawą, -postacie historyczne: S. Noakowski, F. Chopin, św. Jan Paweł II, św. M. Kolbe, ks. W. Kneblewski, s. M. Ł. Szewczyk, ks. A. Klimuszko, H. Laskowski, F. Ossendowski, E. Stachura, -Honorowi i Zasłużeni Mieszkańcy Miasta Nieszawy, -poeci, artyści, malarze, rzeźbiarze, muzycy, filmowcy związani z miastem,	
4. Obiekty i tereny			
4.1.	działki pod zabudowę mieszkaniową	-występowanie działek pod zabudowę mieszkaniową,	-niewielu chętnych nabywców, -wymogi konserwatora zabytków, -ograniczenia obszaru „Natura 2000”,
4.2.	tereny zielone	-dużo terenów zielonych i zadrzewionych,	-brak terenów zieleni urządzonej, -brak parku miejskiego, -trudności w zagospodarowaniu skarpy i nabrzeża wiślanego, -konieczność okresowego nasadzania i pielęgnacji roślinności,
4.3.	tereny dla inwestorów i przedsiębiorców		- niewiele terenów w posiadaniu miasta, -ograniczenia obszaru „Natura 2000”,
4.4.	charakter zabudowy miasta	-zwarta zabudowa miasta,	-wiele budynków zniszczonych lub zaniedbanych, -brak zainteresowania prywatnych właścicieli ich stanem, -duże koszty utrzymania i ogrzewania budynków, -kłopoty z rewitalizacją budynków, -wymogi konserwatora zabytków, -brak środków finansowych na remont, przebudowę, modernizację czy adaptację budynków mieszkalnych i publicznych,

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
5.Gospodarka, rolnictwo, turystyka			
5.1.	specyficzne uprawy, hodowle i walory	-rolnictwo indywidualne, -sadownictwo i ogrodnictwo, -uprawy- zboża, kukurydza, ziemniaki, buraki cukrowe, warzywa gruntowe, kwiaty gruntowe, -hodowla: trzoda chlewna, bydło, drób, -skupisko sadów, łąk i pastwisk, ogrodów, -występowanie wód źródłanych, stawów i rowów odwadniających, -siłownie wiatrowe, -kółko rolnicze, -przychodnie weterynaryjne,	-rolnictwo nie odgrywa większej roli w gospodarce, -brak producentów biomasy i biopaliw,
5.2.	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	- firma „REFRESCO”- produkcja napojów mineralnych – gazowanych i niegazowanych, -firma „Copernicus”- produkcja napojów alkoholowych, -Fabryka Farb „BIO- EARTH”, -firmy transportowe, -gospodarstwa ogrodnicze, sadownicze oraz przetwórstwa owocowo-warzywnego, -żwirownia, -piekarnie, -sklepy spożywczo – przemysłowe, -warsztaty naprawy samochodów, -fryzjer i solarium, - fabryka form plastycznych, -firma produkująca narzędzia metalowe,	-bardzo mała ilość przedsiębiorców, -mała ilość podmiotów „nowej ekonomii społecznej”, -niewielkie wykorzystanie podmiotów „tradycyjnej ekonomii społecznej”, -brak wielu podstawowych podmiotów handlowo –usługowych, -brak stacji paliw, -brak sklepu ze sprzętem AGT, -brak składu materiałów budowlanych, -brak sklepu ze środkami ochrony roślin i kwiaciarni, -brak targowiska, -brak sklepu odzieżowego i obuwniczego, -brak księgarni, -brak salonu kosmetycznego, fitness- klubu, siłowni, salonów odnowy biologicznej i masażu,
5.3.	baza turystyczna	-hotel z noclegami i cateringiem, -turystyczne szlaki rowerowe i piesze, -ścieżka rowerowa, -prom „Nieszawa”, -prom „Wacław II”, -doskonałe tereny i punkty widokowe, -doskonałe miejsca do spacerów i przejażdżek rowerowych,	-brak infrastruktury turystycznej, podstawowego zaplecza dla turystów i przyjezdnych, -brak baru, kawiarni, cukierni, restauracji, smażalni ryb, pizzerii, -brak sklepu z produktami lokalnymi i pamiątkami, -brak oznakowania szlaków, -brak nowych materiałów promocyjno –turystycznych, -brak rozwoju „turystyki kulturowej i historycznej” oraz wodnej, -brak decyzji o budowie stopnia wodnego na Wiśle,

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
6. Sąsiedztwo, migracje i przyjezdni			
6.1.	korzystne, atrakcyjne położenie	-położenie na lewym brzegu Wisły, w jej dolinie, -miasto na Kujawach, -położenie w Powiecie Aleksandrowskim, w województwie kujawsko – pomorskie, -bliska do autostrady A1, -blisko do Ciechocinka i Torunia,	-zły stan dróg dojazdowych, -brak stałego połączenia z prawym brzegiem Wisły,
6.2.	przyjezdni stali i sezonowi	-duży ruch turystyczny w sezonie, -dużo przyjezdnych na imprezach miejskich, -możliwość promocji lokalnych talentów i atrakcji,	-brak miejsc noclegowych, -brak podstawowej infrastruktury turystycznej, -migracja ludności miejscowej,
7. Infrastruktura			
7.1.	ochrona zdrowia	-przychodnia lekarska, -apteka, -gabinet stomatologiczny, -karetka pogotowia, -szpital powiatowy,	- brak przychodni specjalistycznych, - brak domu pomocy społecznej dla osób starszych i schorowanych, - brak domu opieki dla osób niepełnosprawnych,
7.2.	szkolnictwo	-Zespół Szkół w Nieszawie- przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, -organizacje młodzieżowe, -komputeryzacja, -tablice interaktywne,	-brak liceum, -brak szkoły zawodowej, -niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych, -niż demograficzny, -uczęszczanie dzieci i młodzieży do szkół poza Nieszawą, -konieczność działań rewitalizacyjnych i termomodernizacji budynków,
7.3.	instytucje kultury	- Miejska Biblioteka Publiczna, - Muzeum Stanisława Noakowskiego,	-brak domu kultury, -poszerzenie oferty działań biblioteki,
7.4.	sport i rekreacja	- stadion miejski, -kompleks boisk „Orlik”, -zajęcia sportowe z lokalnym animatorem sportu, -plac zabaw,	-brak klubu sportowego, -brak Uczniowskiego Klubu Sportowego, -brak zaplecza socjalnego i sanitarnego przy „Orliku”, -konieczność rozbudowy zaplecza sanitarno –gospodarczego przy stadionie, -konieczność renowacji i doposażenia placów zabaw, -brak obiektów infrastruktury rekreacyjnej, -konieczność działań rewitalizacyjnych,

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
7.5.	zaopatrzenie w energię	-elektryfikacja całego obszaru, -częściowe oświetlenie miejskie, -punkty sprzedaży gazu w butlach,	-wysokie koszty energii elektrycznej, -wysoka energochłonność oświetlenia ulicznego, -brak gazu ziemnego,
7.6.	zaopatrzenie w wodę	-zwodociągowanie 95% miejscowości, -4 studnie głębinowe,	-brak pełnego zwodociągowania, -potrzeba działań rewitalizacyjnych, -konieczność rozbudowy, przebudowy i modernizacji przewodów i urządzeń sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody,
7.7.	usuwanie i oczyszczanie ścieków	- funkcjonowanie sieci kanalizacji sanitarnej na 60% terenów miasta, - mechaniczno –biologiczna oczyszczalnia ścieków -kilka oczyszczalni przydomowych,	-niedostateczna długość sieci kanalizacyjnej, -potrzeba działań rewitalizacyjnych, -konieczność rozbudowy, przebudowy i modernizacji przewodów i urządzeń sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków,
7.8.	gospodarka odpadami	-zorganizowany system zbiórki odpadów z terenu miasta, -segregacja odpadów, -wprowadzanie gospodarki niskoemisyjnej, -usuwanie azbestu,	-brak własnego wysypiska odpadów, -spalanie odpadów komunalnych,
7.9	telekomunikacja	-poczta, -dostęp do telefonów stacjonarnych, -dostęp do wszystkich operatorów telefonii komórkowej, -dostęp do Internetu,	
7.10.	infrastruktura drogowa	- drogi powiatowe, -drogi gminne, -przeprawa promowa jako przedłużenie drogi powiatowej,	- zły stan dróg lokalnych, wymagających gruntownej naprawy, -prom wymaga co roku remontu i modernizacji, przygotowania do sezonu żeglugowego, -konieczność negocjowania środków finansowych na utrzymanie przeprawy promowej z władzami powiatu,
7.11.	komunikacja	-przeprawa promowa, -połączenia autobusowe dość dobrze rozwinięta,	-brak stałego połączenia z prawym brzegiem Wisły, -brak bezpośredniego dostępu do komunikacji kolejowej,
8.Ludzie, organizacje społeczne			
8.1.	straż pożarna	- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej	

Lp.	Zasoby	Mocne strony	Słabe strony
8.2.	policja		-brak posterunku policji, -dyżur dzielnicowego raz w tygodniu, -wzrost przestępczości, szczególnie wśród młodocianych,
8.3.	fundacje	-Fundacja im. Krzywdów i Bieńków, -Fundacja im. Brata Alberta,	-niewielkie wykorzystanie możliwości fundacji w zakresie ich działalności statutowej,
8.4.	stowarzyszenia	-Towarzystwo Miłośników Nieszawy, -Nieszawskie Towarzystwa Kulturalnego, -Stowarzyszenie „Na rzecz rozwoju miasta Nieszawa”, -Nieszawskie Stowarzyszenie Rozwoju,	-brak sali spotkań dla stowarzyszeń, -brak klubu seniora,

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 31. Szanse i zagrożenia dla rozwoju Miasta Nieszawa

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Członkostwo Polski w UE– możliwość ubiegania się o środki finansowe z funduszy unijnych. 2. Wzrost ilości małych i średnich przedsiębiorstw. 3. Zwiększenie wsparcia dla rozwoju lokalnych mikroprzedsiębiorstw. 4. Uaktywnienie podmiotów tradycyjnej i nowej „ekonomii społecznej”. 5. Ułatwienie formalności związanych z zakładaniem własnej działalności gospodarczej. 6. Rozwój sektora usług i handlu. 7. Rozwój „turystyki kulturowej i historycznej” oraz krajoznawstwa. 8. Rozwój usług w zakresie świadczenia pomocy społecznej dla osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. 9. Zwiększenie wydatków społeczeństwa na budownictwo. 10. Duże ożywienie gospodarcze. 11. Wzrost aktywności społecznej. 12. Aktywizacja zawodowa mieszkańców. 13. Wzrost zatrudnienia i spadek poziomu bezrobocia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skomplikowane procedury przy ubieganiu się o środki finansowe z UE. 2. Brak środków finansowych w budżecie miasta. 3. Utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia. 4. Konkurencja innych gmin w pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych. 5. Brak nowych miejsc pracy. 6. Słabo rozwinięta przedsiębiorczość. 7. Brak podmiotów „ekonomii społecznej”. 8. Utrzymujący się niż demograficzny. 9. Wzmaganie się procesu starzenia się mieszkańców. 10. Emigracja młodych ludzi do większych miast lub za granicę w poszukiwaniu pracy. 11. Niski poziom wykształcenia społeczności. 12. Wzrost cen produktów i usług. 13. Wzrost cen energii elektrycznej i opłat lokalnych. 14. Pogłębianie się ubóstwa mieszkańców. 15. Brak wysokiej jakości usług edukacyjnych. 16. Wzrost zagrożenia przestępczością, alkoholizmem i innymi uzależnieniami. 17. Nasilanie się zjawiska niedostosowania i wykluczenia społecznego.

<ul style="list-style-type: none"> 14. Wzrost przyrostu naturalnego. 15. Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych w miejscowych szkołach. 16. Przekazania większej władzy i środków finansowych samorządowi lokalnemu. 17. Powstrzymanie degradacji obiektów i obszarów na terenie miasta. 18. Pozyskanie środków finansowych na działania rewitalizacji społecznej i infrastrukturalnej w małych miastach. 19. Pozyskanie środków finansowych na wprowadzenie planu gospodarki niskoemisyjnej. 20. Rozwój energetyki odnawialnej. 21. Unormowanie gospodarki wodno – ściekowej. 22. Znakomite warunki klimatyczne. 23. Powstanie stopnia wodnego na Wiśle w okolicach Nieszawy. 24. Dobre położenie miasta, m. in. w pobliżu autostrady A1. 	<ul style="list-style-type: none"> 18. Brak różnych miejsc i form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych. 19. Niechęć mieszkańców do podejmowania pracy i jakiegokolwiek aktywności. 20. Nasilenie się problemów osób niepełnosprawnych, starszych i przewlekle chorych. 21. Pogarszanie się stanu technicznego podstawowej infrastruktury komunalnej, budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej. 22. Brak rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjno –sportowej. 23. Pogarszanie się infrastruktury dróg lokalnych. 24. Brak środków finansowych na kompleksową rewitalizację obszarów i obiektów zdegradowanych miasta. 25. Niejasność i często zmieniające się przepisy prawne. 26. Brak ukształtowanego, pozytywnego i rozpoznawalnego wizerunku miasta. 27. Brak decyzji w sprawie budowy stopnia wodnego na Wiśle. 28. Wystąpienie klęski żywiołowej, np. powodzi.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

4. Wizja rozwoju

Wizja rozwoju opisuje stan docelowy, do którego chcą dążyć zarówno władze samorządowe, jak i mieszkańcy miejscowości. Określenie docelowej wizji rozwoju jest niezbędne, bo umożliwia wyznaczenie jasnych celów i określenie sposobów ich realizacji. Świadomość do czego zmierzamy, ułatwi konsekwentne podążanie w nakreślonym kierunku, bez popełniania niepotrzebnych błędów.

W ramach prac nad przygotowaniem Planu Odnowy Miejscowości została wypracowana poniższa wizja rozwoju miejscowości Nieszawa:

Miejscowość nowoczesna, bezpieczna, atrakcyjna i wygodna, przyjazna mieszkańcom i turystom – z dobrze rozwiniętą przedsiębiorczością, ze zrewitalizowaną podstawową infrastrukturą komunalną i mieszkaniową, z zachowanym historycznym układem urbanistycznym oraz zabytkami, obiektami sakralnymi i budynkami użyteczności publicznej znajdującymi się w dobrym stanie technicznym, z funkcjonującą przeprawą promową, rozwiniętym zapleczem handlowo –usługowym, bazą turystyczno – rekreacyjno – sportową i szeroką ofertą edukacyjno –społeczną dla lokalnej społeczności

Wizja ta zakłada rozwój miasta Nieszawa w kierunku wyeksponowania jego walorów historycznych, kulturowych i turystycznych, przy jednoczesnym rozwoju przedsiębiorczości, zaplecza handlowo –usługowego oraz bazy turystyczno –rekreacyjno –sportowej, a także rewitalizacji zasobów społecznych i rewitalizacji podstawowej infrastruktury komunalnej, mieszkaniowej i sakralnej, dzięki czemu możliwy będzie napływ do miasta nowych mieszkańców, wzrośnie poziom zadowolenia lokalnej społeczności oraz zwiększy się liczba turystów i podmiotów gospodarczych.

5. Planowane kierunki rozwoju

Tabela 32. Planowane kierunki rozwoju Miasta Nieszawa

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co je wyróżnia?	walory krajobrazowe, klimat, spokój, sielskość, czyste powietrze, obiekty zabytkowe i sakralne, stanowiska archeologiczne, walory historyczne i kulturalne, wybitni mieszkańcy, bogata fauna i flora, przeprawa promowa, niewielki obszar, kameralność,	Co ma je wyróżniać?	rozwój przedsiębiorczości, podmiotów „ekonomii społecznej”, szeroka oferta turystyczna, baza rekreacyjno-sportowa, zaplecze usługowo –handlowe, centrum kulturalne, utrzymanie historyczne zabudowy dzięki rewitalizacji, wysoka jakość usług edukacyjnych, poprawa stanu podstawowej infrastruktury komunalnej, rewitalizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, rozwój „turystyki kulturowej i historycznej”, zagospodarowanie nabrzeża wiślanego i terenów zielonych, utrzymanie przeprawy promowej, wszechstronny rozwój po wybudowaniu kolejnego stopnia wodnego w pobliżu Nieszawy,
Jakie pełni funkcje?	administracyjne, mieszkaniowo-gospodarczą,	Jakie ma pełnić funkcje?	administracyjne, usługowe, kulturalne, mieszkaniowo – gospodarcze, turystyczne, rekreacyjno –sportowe,
Kim są mieszkańcy?	dzieci, młodzież, dorośli pracujący na terenie miasta, a także w większych miastach położonych w sąsiedztwie, wielu mieszkańców bez pracy,	Kim mają być mieszkańcy?	wykształceni, aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy różnych grup zawodowych, aktywna młodzież, seniorzy, nowi mieszkańcy,
Co daje utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – usługowej, emerytury, renty, pomoc społeczna, zasiłki dla bezrobotnych,	Co ma dać utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – handlowo- usługowej, działalność gospodarcza, turystyka,
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Miasta, stowarzyszenia i fundacje,	W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy?	Rada Miasta, stowarzyszenia i fundacje, różne podmioty prywatne i społeczne, przedsiębiorcy, rolnicy, seniorzy, Lokalne Grupy Działania,
W jaki sposób rozwiązują problemy?	sporadyczne zebrania, indywidualne interwencje u władz gminnych,	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	okresowe spotkania i zebrania, spotkania z Radą Miasta, z władzami gminy, zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami, konsultacje na zasadach partycypacji, udział mieszkańców w tworzeniu dokumentów strategicznych,
Jak wygląda miejscowość?	zabudowa zwarta, wiele budynków sprzed 1918r., mocno zniszczonych, do rewitalizacji,	Jak ma wyglądać miejscowość?	estetyczne zagospodarowane obiekty i budynki, utrzymanie historycznego układu przestrzennego zabudowy,

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
			całościowa rewitalizacja podstawowej infrastruktury komunalnej, mieszkaniowej, zabytków i obiektów sakralnych, unormowanie gospodarki wodno – ściekowej, zlikwidowanie barier dla niepełnosprawnych, usprawnienia dla osób starszych i chorych,
Jakie są powiązania komunikacyjne?	drogi powiatowe i gminne, prom kursujący w sezonie letnim	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miast, utrzymanie przeprawy promowej,
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	zajęcia pozalekcyjne w szkole, stadion sportowy, zajęcia na kompleksie „Orlik”,	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	bogatsza oferta zajęć pozalekcyjnych w szkole i w bibliotece, możliwość rozwijania zainteresowań kulturowych i artystycznych , aktywność sportowa

6. Opis planowanych przedsięwzięć

Zadania przewidziane do realizacji na terenie miasta Nieszawa w czasie obowiązywania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości przedstawione zostały w postaci kart zadań, prezentujących tytuł zadania, okres jego realizacji, wskazanie beneficjentów, właścicieli obiektów lub obszarów oraz instytucji odpowiedzialnych za realizację projektu, a także powiązań zadania z dokumentami strategii na szczeblu powiatu i województwa.

Zadania te zostały wybrane do realizacji, ponieważ przyczyniają się do wzrostu atrakcyjności miasta Nieszawa, zwiększenia liczby turystów odwiedzających tę urokliwą miejscowość oraz wzrostu integracji mieszkańców i ich przywiązania do rodzinnych stron. Nie można bowiem zapomnieć, że poprawa warunków zamieszkania na danym terenie zwiększa poczucie komfortu mieszkańców oraz ich przekonanie o zwiększaniu się standardu ich życia. Realizacja zaproponowanych zadań, a zwłaszcza rewitalizacja infrastruktury centrum miasta- szczególnie na obszarze: plac Kazimierza Jagiellończyka – rynek, ul. 3 Maja oraz Bulwary Nadwiślańskie, czyli pl. Hallera, skarpa wiślana wzdłuż ul. Bulwary 500 – lecia, ul. Rybaki oraz teren nadwiślański przy ul. Noakowskiego i ul. Starościńskiej, przyczyni się też do zwiększenia stopnia aktywizacji i integracji mieszkańców, ponieważ dzięki poprawie estetyki miejscowości większa liczba osób będzie odwiedzała Nieszawę, co może spowodować powstawanie nowych podmiotów gospodarczych zajmujących się obsługą przyjezdnych. Poza tym dzięki zagospodarowaniu placu w centrum miasta powstanie miejsce, gdzie osoby zamieszkujące Nieszawę będą mogły spotykać się, zarówno podczas organizowanych imprez okolicznościowych, jak i podczas codziennych spacerów.

Zgodnie z „Załoženiami polityki terytorialnej województwa kujawsko –pomorskiego na lata 2014- 2020”, jak również „Strategią rozwoju województwa kujawsko –pomorskiego do roku 2020– Planem modernizacji 2020+” oraz „Strategią Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011- 2020”, a także innymi dokumentami strategicznymi w skali kraju- zadania, które zostały zaplanowane do realizacji w „Planie Odnowy Miejscowości Nieszawa na lata 2016-2026” oraz pojawią się w „Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Nieszawa” czy w „Programie Gospodarki Niskoemisyjnej” i innych programach strategicznych miasta oraz programach lub strategiach jednostek podległych samorządowi terytorialnemu, będą odnosiły się do dwóch zasadniczych stref:

- 1) „modernizacji przestrzeni”- czyli poprawy konkurencyjności regionu poprzez działania na rzecz wzbogacania w zasoby oraz poprawy dostępności i atrakcyjności przestrzeni na cele zamieszkania, wypoczynku i inwestowania;
- 2) „modernizacji społeczeństwa”- rozumianej przede wszystkim jako uzyskanie efektu harmonizacji kapitału ludzkiego i społecznego regionu z nowymi wyzwaniami i cywilizacyjnymi, realizowanej przede wszystkim w sferze mentalności wspieranej przez rozwój infrastruktury.

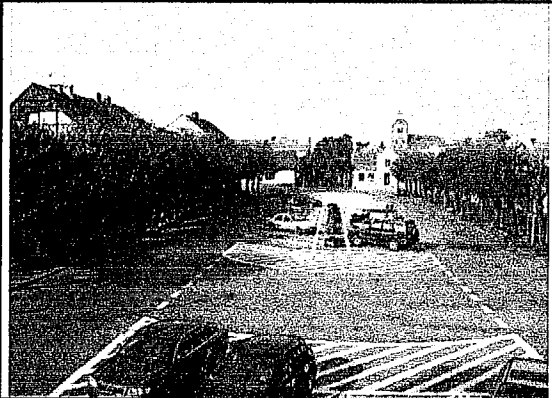
Modernizacja lub inaczej mówiąc –„rewitalizacja społeczna” i „rewitalizacja infrastrukturalna” obiektów i obszarów zdegradowanych na terenie Miasta Nieszawa będzie zatem w szczególności dotyczyła: sfery organizacji i funkcjonowania instytucji; sposobów i metod prowadzonych działań prorozwojowych; wdrażania przyjętych rozwiązań; systemu informowania i promowania w zakresie podejmowanych działań; aktywizacji społecznej na rzecz rozwoju regionu oraz budowy tożsamości lokalnej.

W Nieszawie będą mobilizowane różnorodne podmioty (partnerzy publiczni i prywatni, organizacje pozarządowe) do podejmowania działań z jednej strony osłabiających, eliminujących przyczyny regresu i degradacji, a z drugiej działań uruchamiających procesy odnowy, znaczącej poprawy w sferze gospodarczej i społecznej, a także poprawy stanu infrastruktury technicznej i społecznej, stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego, poprawy wizerunku miasta, jego atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Biorąc pod uwagę położenie, cechy przestrzenno –funkcjonalne oraz stan infrastruktury, w Nieszawie wytypowane zostały obszary i obiekty o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, które wymagają kompleksowej rewitalizacji- społecznej i infrastrukturalnej. Najważniejsze znaczenia dla Nieszawy i jej mieszkańców ma centrum miasta, zwłaszcza w rejonie ulic – plac Kazimierza Jagiellończyka, ul. 3 Maja oraz rejon nabrzeża, czyli „bulwarów

nadwiślańskich”, zwłaszcza teren od ul. Starościńskiej poprzez pl. Hallera, ul. Bulwary – 500-lecia do ul. Rybaki. Następnie ważne są obiekty użyteczności publicznej oraz obszary szczególnie zdegradowane społecznie; poprawa stanu nawierzchni dróg na terenie całego miasta; uregulowanie gospodarki wodno –ściekowej; poprawa stanu infrastruktury komunalnej, budynków mieszkalnych i budynków z funkcją usługowo- handlową; a także poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej, sakralnej oraz obiektów zapewniających bezpieczeństwo publiczne.

Szczegółowy wykaz zadań do realizacji w perspektywie czasowej 2016 -2026 podano w tabelach poniżej.

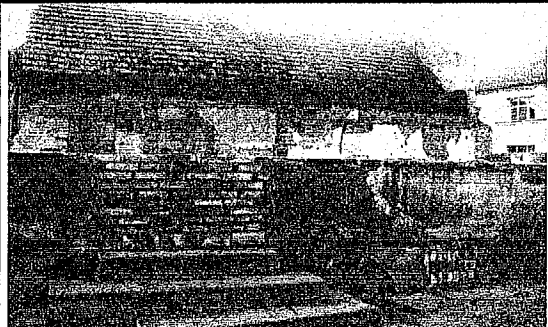
	<p align="center">PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p align="center">KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 1</p> <p align="center">Termin realizacji – 2016 - 2018</p>
1. Tytuł zadania	Rewitalizacja pl. Kazimierza Jagiellończyka w Nieszawie
2. Miejsce realizacji	Plac Kazimierza Jagiellończyka w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Powiatu Aleksandrowskiego
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	1.500 000,00 zł - RPO, PROW, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 2</p> <p>Termin realizacji – 2012 - 2013</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Remont, modernizacja Punktu Informacji Turystycznej // Biura Promocji Miasta Nieszawa, obejmujące wyposażenie punktu, sali tradycji oraz miejsca spotkań dla stowarzyszeń, a także przygotowanie i publikację materiałów promocyjno- turystycznych</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>pl. K. Jagiellończyka</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>200 000,00 zł - RPO, PROW, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 3</p> <p>Termin realizacji – 2020</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Modernizacja i remont budynku mieszkalnego przy pl. Kazimierza Jagiellończyka 3</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>pl. K. Jagiellończyka 3 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu.	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	300.000,00 zł -RPO, PROW, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 4</p> <p>Termin realizacji – 2020 -2024</p>
1. Tytuł zadania	Rewitalizacja budynku z funkcją usługową przy ulicy Piekarskiej 1
2. Miejsce realizacji	ul. Piekarska 1 w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Inwestor prywatny
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Inwestor prywatny
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność prywatna
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Kapitał ludzki i usługi publiczne w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Konkurencyjna gospodarka w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	2.000.000,00 zł - RPO, PROW, M. Zdrowia, NFZ, środki własne

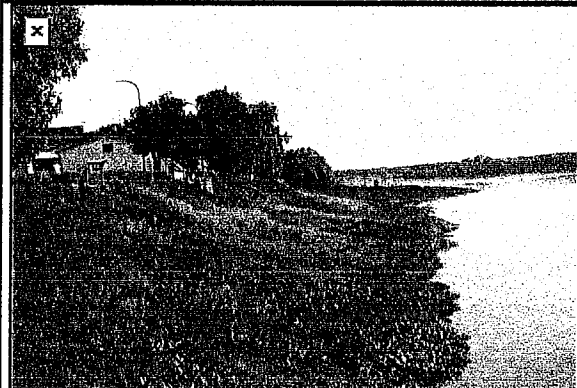
	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 5</p> <p>Termin realizacji – 2020</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Modernizacja i remont budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 4 w Nieszawie</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. 3 Maja 4, Nieszawa</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>600.000,00 zł -RPO, PROW, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 6</p> <p>Termin realizacji – 2016</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Modernizacja i remont budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 21</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. 3 Maja 21 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	500.000,00 zł -RPO, PROW, środki własne

	<p align="center">PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p align="center">KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 7</p> <p align="center">Termin realizacji – 2020</p>
1. Tytuł zadania	Modernizacja i remont budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 23
2. Miejsce realizacji	ul. 3 Maja 23 w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	1.000.000,00 zł - RPO, PROW, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 8</p> <p>Termin realizacji – 2018</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rewitalizacja nabrzeża wiślanego, rozbudowa małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – sportowej przy przystani promowej, obejmująca nasadzenie roślinności, przystosowanie terenu dla osób niepełnosprawnych oraz zakup sprzętu do rekreacji i zabaw z dziećmi</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>pl. Hallera, ul. Bulwary 500- lecia, ul. Rybaki</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast i Konkurencyjna gospodarka w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>300.000, 00 zł –RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 9</p> <p>Termin realizacji – 2022</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Remont i modernizacja promu „Nieszawa”</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>pl. Hallera w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	500.000, 00 zł –RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne

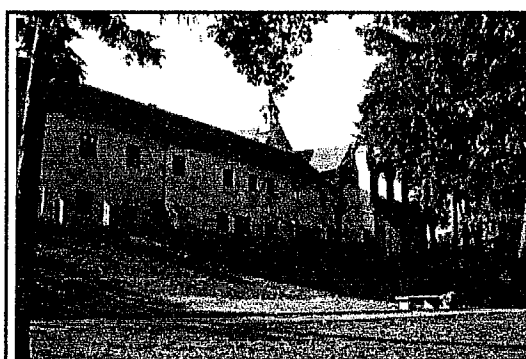
	<p align="center">PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p align="center">KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 10</p> <p align="center">Termin realizacji – 2016 - 2017</p>
1. Tytuł zadania	Zagospodarowanie zielonych terenów przestrzeni miejskiej w Nieszawie wraz z obiektami małej infrastruktury rekreacyjno - turystycznej i nasadzeniem roślinności
2. Miejsce realizacji	ul. Noakowskiego i ul. Starościńska w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	750.000,00 zł RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 11</p> <p>Termin realizacji – 2018 - 2020</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Utworzenie „Domu Rybaka”- muzeum/ skansenu tradycji nadwiślańskiej i rybackiej</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Drzewna</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>300.000,00 zł –RPO, PROW, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 12</p> <p>Termin realizacji – 2017</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rewitalizacja placu wokół pomnika Pojednania Polsko-Niemieckiego wraz z obiektami małej infrastruktury rekreacyjno –turystycznej oraz utwardzeniem terenu</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Rybaki w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	200.000,00 zł- RPO, PROW, środki własne

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA
NA LATA 2016 – 2026**

**KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA
Zadanie Nr 13**

Termin realizacji – 2016 - 2017

1. Tytuł zadania	Rewitalizacja wnętrza Kościoła Klasztornego oo. Franciszkanów p. w. Podwyższenia Krzyża Św.
2. Miejsce realizacji	ul. M. Kolbe 4 w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Fundacja Krzywdów i Bieńków w Nieszawie
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Fundacja Krzywdów i Bieńków w Nieszawie
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Zakon Franciszkanów
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	1.000.000,00 zł- RPO, PROW, Fundusz Kościelny, MKiDN, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 14</p> <p>Termin realizacji – 2024</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rewitalizacja plebanii Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Noakowskiego 13 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Parafii Rzymskokatolickiej w Nieszawie</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>600.000,00 zł- RPO, PROW, Fundusz Kościelny, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 15</p> <p>Termin realizacji – 2016 - 2018</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rewitalizacja kościoła parafialnego p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Noakowskiego 13 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jadwigi</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

6. Struktura własności terenu	Własność Parafii Rzymskokatolickiej w Nieszawie
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	1.200.000,00 zł -RPO, PROW, Fundusz Kościelny, MKiDN, środki własne,

	<p align="center">PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p align="center">KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 16</p> <p align="center">Termin realizacji – 2016 - 2020</p>
1. Tytuł zadania	Przebudowa, modernizacja oraz wyposażenie remizy OSP w Nieszawie
2. Miejsce realizacji	ul. Sienkiewicza 13
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszawie
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszawie
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu.	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu.	Ochotnicza Straż Pożarna w Nieszawie
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Kapitał ludzki i usługi publiczne w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	500.000,00 zł -RPO, PROW, MKiDN, ZOSP, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 17</p> <p>Termin realizacji – 2016- 2017</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Kompleksowa modernizacja energetyczna oraz adaptacja na centrum kultury budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nieszawie</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Sienkiewicza 10 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Biblioteka Publiczna w Nieszawie</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Atrakcyjność turystyczna powiatu w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>500.000 zł – RPO, PROW, MKiDN, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 18</p> <p>Termin realizacji – 2018-2020</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rozbudowa i remont oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową i wymianą sieci kanalizacyjnej w Nieszawie</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>Miasto Nieszawa</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	4.500.000, 00 zł -RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA
NA LATA 2016 – 2026**

**KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA
Zadanie Nr 19**

Termin realizacji – 2017

1. Tytuł zadania	Przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody oraz rozbudowa sieci wodociągowej w Nieszawie
2. Miejsce realizacji	Miasto Nieszawa
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	2.500.000, 00 zł -RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne

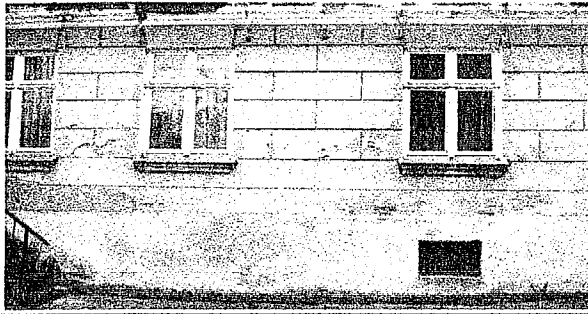
	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 20 Termin realizacji – 2020 - 2022</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Rozbudowa, przebudowa zaplecza przy stadionie miejskim, zadaszenie i oświetlenie trybun</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Zjazd 5 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Kapitał ludzki i usługi publiczne w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>500.000, 00 zł –RPO, PROW, środki własne</p>

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 21 Termin realizacji – 2018</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Monitoring Miasta i obiektów użyteczności publicznej.</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>Miasto Nieszawa</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Kapitał ludzki i usługi publiczne w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	200.000, 00 zł –RPO, PROW, środki własne

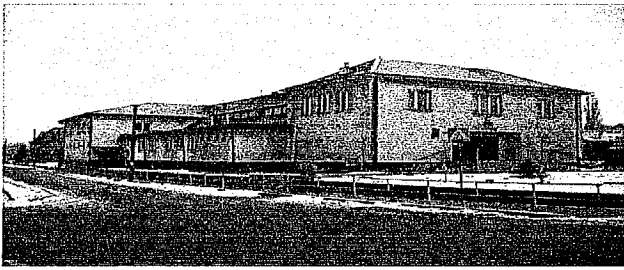
	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 22</p> <p>Termin realizacji – 2016-2024</p>
1. Tytuł zadania	Przebudowa i modernizacja infrastruktury dróg lokalnych na terenie Miasta Nieszawa
2. Miejsce realizacji	<p>Miasto Nieszawa: <u>drogi powiatowe</u>- ulice Warszawska, Toruńska, Kujawska, Zjazd, Mickiewicza, Kościuszki, Narutowicza, Drzewna, Ciechocińska, Dymiec w Nieszawie oraz <u>drogi gminne</u>- ulice Kolonia Nieszawa, 3 Maja, Sienkiewicza, Ogrodowa, Browarna, Klasztorna, św. M. Kolbe, Szkolna, Stodólna, Bulwary 500-lecia, Spornego, Laskowskiego, Żabieniec, Osiedlowa, Żabia, Noakowskiego, Starościńska, Krzywców i Bieńków, Zimna, Kilińskiego, Wąska, Piekarska, Rybaki, Przeskok, Gęsiniec, Ciechocińska, Droga Gdańska, Rejenta, pl. J. Piłsudskiego, pl. gen. Hallera w Nieszawie</p>
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa lub Powiatu Aleksandrowskiego
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	1.000.000, 00 zł RPO, PROW, Budżet Państwa, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 23</p> <p>Termin realizacji – 2016 -2020</p>
1. Tytuł zadania	Termomodernizacja i remont elewacji budynku przy ul. Mickiewicza 3 / pl. K. Jagiellończyka
2. Miejsce realizacji	ul. Mickiewicza 3 / pl. K. Jagiellończyka w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Inwestor prywatny
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Inwestor prywatny
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność prywatna
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Konkurencyjna gospodarka w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	200.000,00 zł - RPO, PROW, NFOŚIGW, WFOŚIGW, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 24</p> <p>Termin realizacji – 2018 - 2019</p>
1. Tytuł zadania	Rozbudowa infrastruktury sportowej, zaplecza socjalno -sanitarnego i modernizacja placu zabaw przy SP w Nieszawie
2. Miejsce realizacji	ul. Kościuszki 6 w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016- 2026

5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkiem priorytetowym: Kapitał ludzki i usługi publiczne w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetami: Modernizacja przestrzeni wsi i miast oraz Nowoczesne społeczeństwo w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	250.000 zł –RPO, PROW, MEN, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 25</p> <p>Termin realizacji – 2018</p>
1. Tytuł zadania	Wymiana systemu ogrzewania i termomodernizacja w budynku Gimnazjum w Nieszawie
2. Miejsce realizacji	ul. Zjazd 5 w Nieszawie
3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)	Gmina Miejska Nieszawa
4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania	Gmina Miejska Nieszawa
5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu	Projekt techniczny, kosztorys
6. Struktura własności terenu	Własność Gminy Miejskiej Nieszawa
7. Odniesienie do strategii powiatu	Projekt jest zgodny z kierunkami priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna oraz Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności w „Strategii Rozwoju Powiatu Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”
8. Odniesienie do strategii województwa	Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”
9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania	200.000, 00 zł - RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, MEN, środki własne

	<p>PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NIESZAWA NA LATA 2016 – 2026</p> <p>KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA Zadanie Nr 26</p> <p>Termin realizacji – 2016-2017</p>
<p>1. Tytuł zadania</p>	<p>Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Nieszawie</p>
<p>2. Miejsce realizacji</p>	<p>ul. Kościuszki 6 w Nieszawie</p>
<p>3. Nazwa głównego realizatora (beneficjenta)</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie zadania</p>	<p>Gmina Miejska Nieszawa</p>
<p>5. Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, studium wykonalności projektu</p>	<p>Projekt techniczny, kosztorys</p>
<p>6. Struktura własności terenu</p>	<p>Własność Gminy Miejskiej Nieszawa</p>
<p>7. Odniesienie do strategii powiatu</p>	<p>Projekt jest zgodny z kier. priorytetowymi: Gospodarka lokalna i infrastruktura techniczna i Ochrona środowiska naturalnego i bioróżnorodności w „Strategii Rozwoju Pow. Aleksandrowskiego na lata 2011-2020”</p>
<p>8. Odniesienie do strategii województwa</p>	<p>Projekt jest zgodny z priorytetem: Modernizacja przestrzeni wsi i miast w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+”</p>
<p>9. Szacunkowy koszt oraz źródła finansowania</p>	<p>1.000.000 zł, RPO, PROW, NFOŚiGW, WFOŚiGW, MEN, środki własne</p>

7. Zarządzanie

Zarządzanie Planem Odnowy Miejscowości odbywa się na kilku poziomach organizacyjnych, funkcjonalnych i podmiotowych.

7.1. Podmioty uczestniczące

Wśród najważniejszych podmiotów zarządzających należy wymienić:

- mieszkańców, którzy brali udział w pracach projektowych i będą sprawować kontrolę społeczną nad realizacją oraz
- Burmistrza i Radę Miejską zaangażowanych w etap planowania finansowego i nadzór instytucjonalny.

7.2. Komunikacja

Proponuje się, aby komunikację planu zapewnili radni z Rada Miejskiej, ponieważ ten organ utrzymuje bezpośredni kontakt z mieszkańcami miasta. Ponadto zostanie zorganizowane upublicznienie planu w celu:

- podniesienia poziomu zaufania wśród mieszkańców,
- zapewnienia bieżącej informacji na temat realizacji planu,
- zapewnienia możliwości monitorowania zgodności realizacji z ustaleniami,
- zachowania zasad partycypacji.

Możliwość zapoznania się z przygotowanym dokumentem wszystkim mieszkańcom Nieszawy zapewniona będzie poprzez udostępnienie go do wglądu w sekretariacie Urzędu Miasta Nieszawa i na stronie internetowej miasta.

7.3. System monitorowania Planu Odnowy Miejscowości

Przewiduje się okresową roczną ocenę i aktualizację planowanych działań oraz projektów w ramach konsultacji społecznych. W terminie do 31 stycznia każdego roku nastąpi spotkanie Rady Miejskiej, podczas którego przedstawione zostaną efekty z realizacji Planu Odnowy Miejscowości oraz nastąpi jego ocena w odniesieniu do zakładanych celów i działań strategicznych. Coroczna analiza i ocena realizacji planu pozwoli na weryfikację i wprowadzanie niezbędnych zmian w zakresie zadań określonych w planie. Sytuacja ta będzie miała okoliczność jedynie w przypadku jednomyślnej akceptacji ze strony społeczności zmian, które nie zostały uwzględnione w dniu opracowywania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości, a które wynikły ze zmieniającej się rzeczywistości.

Plan Odnowy Miejscowości może być aktualizowany w zależności od potrzeb i możliwości finansowych samorządu i społeczności lokalnej. Inicjatywę aktualizacji planu posiadają mieszkańcy Nieszawy, grupy gospodarcze i społeczne, lokalne podmioty publiczne i prywatne, miejscowi rolnicy i przedsiębiorcy, a także przedstawiciele tutejszych szkół, instytucji publicznych i prywatnych, kościołów i organizacji pozarządowych oraz władze miasta.

8. Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie miasta na tle powiatu aleksandrowskiego.....	8
Rysunek 2. Plan Miasta Nieszawa	9

9. Spis tabel

Tabela 1. Podział powierzchni miasta według sposobu zagospodarowania terenów...	10
Tabela 2. Wykaz zabytków znajdujących się na terenie Miasta Nieszawa	22
Tabela 3. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie Miasta Nieszawa	26
Tabela 4. Liczebność Miasta Nieszawa z podziałem na płeć w latach 2009 -2014.....	28
Tabela 5. Struktura wiekowa mieszkańców Miasta Nieszawa w roku 2014	29
Tabela 6. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w latach 2009 - 2014.....	30
Tabela 7. Migracje na pobyt stały w Nieszawie wg typu i kierunku w latach 2009- 2014.....	34
Tabela 8. Przyrost naturalny w Nieszawie w latach 2009- 2014.....	35
Tabela 9. Struktura agrarna gospodarstw.....	38
Tabela 10. Podmioty gospodarcze działające na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014	40
Tabela 11. Zjawiska kryzysowe i negatywne w różnych sferach życia w Nieszawie...44	44
Tabela 12. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009 -2014.....	46
Tabela 13. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno -sanitarne	46
Tabela 14. Struktura zasobów mieszkaniowych	47
Tabela 15. Placówki oświatowe na terenie Miasta Nieszawa w latach 2010-2014.....	49
Tabela 16. Organizacje pozarządowe w Nieszawie.....	53
Tabela 17. Świadczenia społeczne -stan na dzień 31. 12. 2014r.	56
Tabela 18. Liczb beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez MOPS w Nieszawie w latach 2009- 2014.....	58
Tabela 19. Struktura bezrobocia na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014.....	61
Tabela 20. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014.....	63
Tabela 21. Liczba rodzin dotkniętych alkoholizmem i korzystających z pomocy MOPS w Nieszawie w latach 2009-2014.....	65
Tabela 22. Liczba udzielonych porad dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w Nieszawie w latach 2009-2014.....	65

Tabela 23. Liczba osób, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy w Nieszawie w latach 2009- 2014.....	67
Tabela 24. Liczba osób bezdomnych na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014.....	67
Tabela 25. Liczba osób objętych pomocą MOPS w Nieszawie z powodu bezdomności.....	67
Tabela 26. Dane dotyczące przemocy domowej na terenie Miasta Nieszawa w latach 2009-2014.....	69
Tabela 27. Przestępczość w Nieszawie w latach 2009 -2014.....	70
Tabela 28. Osoby starsze na terenie Miasta Nieszawa w 2014r.	71
Tabela 29. Zjawiska kryzysowe i problemy występujące w sferze społecznej w Mieście Nieszawa.....	72
Tabela 30. Mocne i słabe strony Miasta Nieszawa.....	75
Tabela 31. Szanse i zagrożenia dla rozwoju Miasta Nieszawa.....	81
Tabela 32. Planowane kierunki rozwoju Miasta Nieszawa	84

10. Spis wykresów

Wykres 1. Zagospodarowanie terenów na obszarze Miasta Nieszawa.....	10
Wykres 2. Struktura ludności Miasta Nieszawa według płci.....	28
Wykres 3. Struktura wykształcenia mieszkańców Miasta Nieszawa z podziałem na płeć w roku 2011	32
Wykres 4. Migracje w Mieście Nieszawa.....	33
Wykres 5. Urodzenia żywe i zgony.....	35
Wykres 6. Struktura agrarna gospodarstw na terenie Miasta Nieszawa.....	38
Wykres 7.Struktura działalności gospodarczej na terenie Miasta Nieszawa w 2014r....	41